

P.Z. br. 528

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/23-01/62

URBROJ: 65-23-9

Zagreb, 30. studenoga 2023.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o državnim službenicima***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 30. studenoga 2023. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike Juru Martinovića, Sanjina Rukavinu i Vedranu Šimundžu Nikolić.

PREDSJEDNIK

Gordana Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/23-01/27
URBROJ: 50301-21/06-23-8

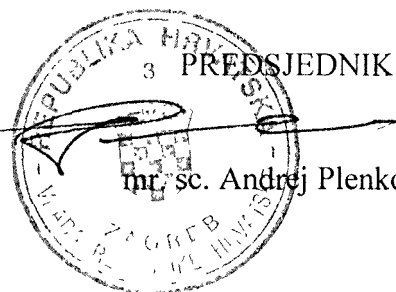
Zagreb, 30. studenoga 2023.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o državnim službenicima

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o državnim službenicima.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike Juru Martinovića, Sanjina Rukavinu i Vedranu Šimundžu Nikolić.

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O DRŽAVNIM SLUŽBENICIMA

Zagreb, studeni 2023.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O DRŽAVNIM SLUŽBENICIMA

GLAVA I.

UVODNE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se radnopravni odnos između državnih službenika odnosno namještenika i države kao poslodavca, jedinstvena pravila za prijam u državnu službu, napredovanje u službi, ocjenjivanje, odgovornost za povrede službene dužnosti i štetu, stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika kao i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava i obveza državnih službenika i namještenika.

Primjena Zakona

Članak 2.

Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na državne službenike i namještenike u tijelima državne uprave, pravosudnim tijelima, kaznenim tijelima, stručnoj službi Hrvatskoga sabora, Uredu predsjednika Republike Hrvatske, uredima i drugim stručnim službama Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada), stručnoj službi Ustavnog suda Republike Hrvatske, stručnoj službi Državnog sudbenog vijeća, stručnoj službi Državnoodvjetničkog vijeća, stručnoj službi pučkog pravobranitelja, stručnoj službi pravobranitelja za djecu, stručnoj službi pravobranitelja za ravnopravnost spolova, stručnoj službi pravobranitelja za osobe s invaliditetom, Državnom uredu za reviziju i u drugim tijelima koja se osnivaju za obavljanje državne službe (u daljnjem tekstu: državna tijela).

Rodna neutralnost izraza

Članak 3.

Izrazi koji imaju rodno značenje korišteni u ovom Zakonu odnose se jednako na muški i ženski rod.

Državni službenici i namještenici

Članak 4.

(1) Poslove u državnim tijelima obavljaju državni službenici i namještenici.

(2) Državni službenici su osobe koje u državnim tijelima kao redovito zanimanje obavljaju poslove iz djelokruga tih tijela utvrđene Ustavom Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Ustav), zakonom ili drugim propisima donesenim na temelju Ustava i zakona.

(3) Državni službenici su i osobe koje u državnim tijelima obavljaju informatičke poslove, opće i administrativne poslove, planske, materijalno-financijske i računovodstvene poslove i slične poslove.

(4) Namještenici su osobe koje u državnim tijelima rade na pomoćno-tehničkim poslovima i ostalim poslovima čije je obavljanje potrebno radi pravodobnog i kvalitetnog obavljanja poslova iz djelokruga državnih tijela.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, ovisno o organizaciji i potrebama službe, u državnim tijelima pomoćno-tehnički poslovi mogu se povjeriti vanjskim pružateljima usluga u skladu s propisima o javnoj nabavi, uz prethodnu procjenu sigurnosnih rizika i financijske isplativosti.

Pružatelji stručnih usluga izvan državne službe

Članak 5.

(1) Pojedini poslovi koji se obavljaju u državnom tijelu, osim poslova koje obavljaju državni službenici iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona, mogu se na temelju ugovora o djelu povjeriti pružateljima stručnih usluga izvan državne službe. Na odnos pružatelja usluga i državnog tijela primjenjuju se propisi kojima se uređuju obveznopravni odnosi.

(2) Izdaci za pružatelje stručnih usluga iz stavka 1. ovoga članka ne smiju prelaziti 2% ukupnog iznosa sredstava za osnovne plaće s doprinosima u tekućoj godini osiguranim za to tijelo.

(3) Odredba stavka 2. ovoga članka ne odnosi se na izdatke za pružatelje usluga izobrazbe državnih službenika, obavljanje poslova koji se odnose na ispunjavanje preuzetih međunarodnih obveza Republike Hrvatske ili obveza koje se financiraju iz fondova ili programa Europske unije i drugih međunarodnih izvora.

(4) Pružatelji stručnih usluga na temelju ugovora o djelu ne mogu postati državni službenici bez provođenja postupka prijma u državnu službu u skladu s ovim Zakonom.

Prava, obveze i odgovornosti državnih službenika

Članak 6.

(1) Prava, obveze i odgovornosti državnih službenika uređuju se zakonom i na temelju zakona donesenim propisima.

(2) Na pitanja koja nisu uređena ovim ili posebnim zakonom, uredbama Vlade ili drugim propisima donesenim na temelju Ustava i zakona ili kolektivnim ugovorom, primjenjuju se opći propisi o radu.

GLAVA II.

TEMELJNA NAČELA, PRAVA I OBVEZE

1. NAČELA POSTUPANJA

Načelo zakonitosti i pravne sigurnosti

Članak 7.

Državni službenici u obavljanju državne službe postupaju na temelju zakona i drugih propisa donesenih na temelju zakona.

Načelo zabrane diskriminacije i povlašćivanja

Članak 8.

Državni službenici u svojem postupanju ne smiju diskriminirati građane po osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije.

Načelo hijerarhijske podređenosti

Članak 9.

(1) Državni službenici dužni su izvršavati naloge čelnika tijela te naloge nadređenog dužnosnika i nadređenog državnog službenika (u daljnjem tekstu: nadređena osoba) vezane za poslove radnog mjesta na koje su raspoređeni, osim ako ovim ili drugim zakonom nije drukčije propisano.

(2) Ovlasti i odgovornosti u državnoj službi odgovaraju propisanom hijerarhijskom redu, prema kojem svakoj hijerarhijskoj razini pripada određeni stupanj ovlasti i odgovornosti.

Načelo odgovornosti za rezultate

Članak 10.

Državni službenici dužni su ostvariti postavljene ciljeve i odgovaraju za svoje postupke i rezultate rada.

2. TEMELJNA PRAVA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA

Pravo na rad u prikladnim uvjetima

Članak 11.

(1) Državnom službeniku moraju biti osigurani potrebni organizacijski i tehnički uvjeti u kojima će moći obavljati zadatke u skladu s načelima i standardima rada koji se zahtijevaju u državnoj službi.

- (2) Državnom službeniku s invaliditetom osigurat će se razumna prilagodba uvjeta za rad.
- (3) Državnom službeniku moraju biti osigurani zdravi uvjeti rada, bez izlaganja okolnostima koje bi mogle ugroziti njegovo zdravlje ili sigurnost.
- (4) Državni službenik ima pravo na zaštitu fizičkog i moralnog integriteta tijekom obavljanja službenih dužnosti.
- (5) Državni službenik ima pravo na pravnu pomoć na trošak tijela kada se protiv njega poduzimaju radnje u prethodnom i sudskom postupku ili postupku naknade štete u vezi s obavljanjem poslova radnog mjesta na koje je raspoređen, odnosno na naknadu troškova u tim postupcima, ako je po ocjeni čelnika tijela navedene poslove obavio u skladu s zakonom.
- (6) Državni službenik kojem je uskraćena pravna pomoć iz stavka 5. ovoga članka, a po završetku postupka se utvrdi da je ocjena čelnika tijela bila pogrešna, ima pravo na povrat troškova pravne pomoći.

Pravo na plaću i druga materijalna prava

Članak 12.

- (1) Državni službenici za svoj rad imaju pravo na plaću.
- (2) Državni službenici imaju pravo na jednaku plaću za jednak rad, odnosno rad jednake vrijednosti, neovisno o tome jesu li u državnoj službi na neodređeno vrijeme ili određeno vrijeme.
- (3) Plaće i druga materijalna prava državnih službenika uređuju se posebnim zakonom.
- (4) Kolektivnim ugovorom mogu se urediti materijalna i druga prava državnih službenika.

Pravo na jednako postupanje i jednake mogućnosti napredovanja

Članak 13.

- (1) Čelnik državnog tijela i nadređena osoba dužni su pravedno i jednako postupati prema svim državnim službenicima, bez obzira na njihovu rasu ili etničku pripadnost ili boju kože, spol, jezik, vjeru, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, imovno stanje, članstvo u sindikatu, obrazovanje, društveni položaj, bračni ili obiteljski status, dob, zdravstveno stanje, invaliditet, genetsko naslijeđe, rodni identitet, izražavanje ili spolnu orijentaciju.
- (2) Čelnik državnog tijela i nadređena osoba državnom službeniku dužni su poštivati dostojanstvo državnog službenika.
- (3) Državni službenici imaju jednake mogućnosti za napredovanje i stručno usavršavanje, kroz organiziranu izobrazbu i druge načine usavršavanja.

(4) Državna tijela planiraju odgovarajuće mjere za osiguranje uravnotežene rodne zastupljenosti državnih službenika pri zapošljavanju i napredovanju.

Pravo na zaštitu od neopravdanog premještaja ili udaljenja s radnog mjesta

Članak 14.

(1) Državnom službeniku jamči se zaštita od svakoga neopravdanog ili nepotrebnog premještaja ili udaljenja s radnog mjesta.

(2) U slučajevima korištenja dopusta određenih ovim ili drugim zakonom ili kolektivnim ugovorom te upućivanja na rad u tijela Europske unije ili međunarodne organizacije, državni službenik ima se pravo vratiti na isto ili drugo odgovarajuće radno mjesto, vodeći računa o njegovom stručnom znanju, radnom iskustvu i kompetencijama.

Pravo na kandidiranje na izborima

Članak 15.

(1) Državni službenik ima se pravo kandidirati na državnim i lokalnim izborima.

(2) Izbor i političko mišljenje izraženo tijekom izborne kampanje, nakon izbora ne smiju utjecati na status i napredovanje u državnoj službi.

(3) Političko opredjeljenje državnog službenika ne smije utjecati na uredno obavljanje poslova na kojima radi i ne može biti razlog za nepoštivanje propisa i izvršavanje zakonitih naloga i uputa čelnika tijela i nadređene osobe.

Pravo na predstavku i pritužbu

Članak 16.

Državni službenik ima pravo uputiti čelniku tijela predstavku i pritužbu u vezi s ostvarivanjem prava iz državne službe te dobiti na njih odgovor u roku od 30 dana.

Pravo na zaštitu državnog službenika koji prijavi sumnju na korupciju

Članak 17.

(1) Obraćanje državnog službenika zbog opravdane sumnje na korupciju ili podnošenje prijave o toj sumnji odgovornim osobama ili nadležnim državnim tijelima ne predstavlja opravdan razlog za prestanak državne službe.

(2) Državnom službeniku koji zbog opravdane sumnje na korupciju podnese prijavu o toj sumnji odgovornim osobama ili nadležnim državnim tijelima jamči se zaštita anonimnosti, zaštita od uskraćivanja ili ograničavanja prava utvrđenih ovim Zakonom i zaštita od bilo kojeg oblika zlostavljanja.

(3) Čelnik tijela dužan je pokrenuti postupak zbog teške povrede službene dužnosti protiv rukovodećega državnog službenika koji postupi protivno stavku 2. ovoga članka.

(4) Zloupotrebna obveza državnog službenika na prijavljivanje opravdane sumnje na korupciju predstavlja tešku povredu službene dužnosti.

3. TEMELJNE DUŽNOSTI DRŽAVNIH SLUŽBENIKA

Dužnost pravodobnog i stručnog obavljanja poslova

Članak 18.

Državni službenik dužan je poslove radnog mjesta na koje je raspoređen obavljati savjesno, stručno i na vrijeme, u skladu s načelima državne službe te u radu koristiti nova saznanja, usvajati i primjenjivati stručna dostignuća u svojoj struci te se trajno stručno usavršavati.

Zabrana zloupotrebe ovlasti i postupanja izvan ovlasti

Članak 19.

(1) Državni službenik obavezan je pri obavljanju poslova radnog mjesta na koje je raspoređen postupati u skladu s načelima državne službe i zabranjuje mu se zloupotreba ovlasti u postupanju radi postizanja vlastitog interesa ili interesa fizičke ili pravne osobe.

(2) Državni službenik ne smije obavljati poslove koji prelaze ovlasti koje su mu dane sukladno radnom mjestu na koje je raspoređen.

(3) U slučaju nužde državni službenik može biti privremeno ovlašten da djeluje izvan svojih redovitih ovlasti, ali samo uz izričito odobrenje čelnika tijela ili nadređene osobe.

Izvršavanje poslova koji nisu u opisu radnog mjesta državnog službenika

Članak 20.

(1) Od državnog službenika može se zatražiti da u iznimnim ili hitnim slučajevima, a najduže 30 dana neprekidno, sukladno svojim stručnim sposobnostima i vještinama, obavlja poslove koji nisu u opisu poslova radnog mjesta na koje je raspoređen.

(2) Državnom službeniku iz stavka 1. ovog članka ne može se dati nalog za obavljanje poslova radnog mjesta ako ne ispunjava uvjete za raspored na radno mjesto.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka državnom službeniku može se dati nalog za obavljanje poslova radnog mjesta za koje ne ispunjava propisane uvjete ako se radi o obavljanju poslova koji ne trpe odgodu i u naročitom su interesu službe. Nalog mora biti obrazložen.

Dužnost čuvanja tajnosti podataka i poštivanja privatnosti

Članak 21.

(1) Državni službenik dužan je čuvati kao tajnu sve podatke koje je doznao u tijeku postupka o strankama i njihovim pravima, obvezama i pravnim interesima, sukladno zakonu.

(2) Državni službenik dužan je čuvati tajnost klasificiranih podataka u skladu s zakonom kojim se uređuje tajnost podataka. Obveza čuvanja tajnosti klasificiranih podataka traje za vrijeme i nakon prestanka obavljanja državne službe, sve dok je podatak utvrđen jednim od stupnjeva tajnosti ili dok se odlukom nadležnog tijela u okviru čijeg djelovanja je klasificirani podatak nastao ne oslobodi obveze čuvanja tajnosti podataka.

(3) Državni službenik dužan je čuvati poslovnu ili profesionalnu tajnu utvrđenu zakonom ili drugim propisom. Obveza čuvanja poslovne ili profesionalne tajne traje i po prestanku državne službe, a najduže pet godina od prestanka službe, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

(4) Čelnik državnog tijela može državnog službenika osloboditi obveze čuvanja poslovne ili profesionalne tajne u sudskom ili upravnom postupku, ako se radi o podacima bez kojih u tom postupku nije moguće utvrditi činjenično stanje i donijeti zakonitu odluku.

Dužnost prisutnosti na radnom mjestu

Članak 22.

(1) Državni službenik dužan je poštivati propisano radno vrijeme tijela u kojem je zaposlen i koristiti ga za obavljanje dodijeljenih dužnosti, te mora biti prisutan na radnom mjestu u skladu s uvjetima službe.

(2) Državni službenik se za vrijeme radnog vremena ne smije bez odobrenja čelnika tijela ili nadređene osobe udaljavati iz radnih prostorija, osim radi korištenja prava na stanku, a u slučaju hitnog razloga svoje udaljevanje mora opravdati odmah po povratku.

(3) U slučaju spriječenosti dolaska na rad državni službenik je dužan obavijestiti čelnika tijela ili nadređenu osobu o razlozima spriječenosti najkasnije u roku od 24 sata od njihova nastanka, osim ako to nije moguće učiniti iz objektivnih razloga ili više sile, u kojem je slučaju dužan obavijestiti čelnika tijela ili nadređenu osobu odmah po prestanku razloga koji su onemogućili ranije obavješćivanje. Državni službenik nema pravo na plaću za vrijeme neopravdane odsutnosti s rada.

(4) Fleksibilno radno vrijeme može se odobriti državnim službenicima koji su roditelji ili posvojitelji djeteta do osam godina starosti ili djeteta s poteškoćama u razvoju ili su pružatelji skrbi.

(5) Mogućnost fleksibilnog radnog vremena i rada s nepunim radnim vremenom detaljnije uređuje Vlada uredbom.

Rad na izdvojenom mjestu rada i rad na daljinu

Članak 23.

(1) Državni službenik može obavljati poslove radnog mjesta na izdvojenom mjestu rada i radom na daljinu.

(2) Rad na izdvojenom mjestu rada je rad kod kojeg državni službenik poslove obavlja od kuće ili u drugom prostoru slične namjene u Republici Hrvatskoj, koji je određen na temelju dogovora državnog službenika i državnog tijela, a koji nije prostor državnog tijela.

(3) Rad na daljinu je rad koji se uvijek obavlja putem informacijsko-komunikacijske tehnologije, pri čemu državno tijelo i državni službenik utvrđuju pravo državnog službenika da samostalno određuje gdje će taj rad obavljati u Republici Hrvatskoj, što može biti promjenjivo i ovisiti o volji državnog službenika, zbog čega se takav rad ne smatra radom na mjestu rada odnosno na izdvojenom mjestu rada u smislu propisa o zaštiti na radu.

(4) Rad na izdvojenom mjestu rada i rad na daljinu može se obavljati kao privremen ili povremen (hibridni model rada).

(5) Privremeni rad na izdvojenom mjestu rada ili rad na daljinu je rad kod kojeg državni službenik u određenom razdoblju, a osobito u slučaju roditelja djeteta do navršene osme godine života ili pružatelja skrbi sukladno posebnom zakonu, obavlja poslove radnog mjesta na izdvojenom mjestu rada ili radom na daljinu.

(6) Povremeni rad na izdvojenom mjestu rada ili rad na daljinu je rad kod kojeg državni službenik određeni dio tjedna odnosno mjeseca obavlja poslove radnog mjesta na izdvojenom mjestu rada ili radom na daljinu, a preostali dio u prostoru državnog tijela.

(7) Državna tijela poticati će primjenu hibridnog modela rada u skladu sa svojim organizacijskim i tehničkim uvjetima, osobito vodeći računa o kvaliteti poslovanja, dostupnosti javnih usluga, informacijskoj sigurnosti, zaštiti zdravlja i ravnoteži između poslovnog i privatnog života.

(8) Poslovi koji su ovim ili drugim zakonom utvrđeni kao poslovi s posebnim uvjetima rada odnosno poslovi na kojima, ni uz primjenu mjera zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, nije moguće zaštititi državnog službenika od štetnih utjecaja ne smiju se obavljati radom na izdvojenom mjestu rada ni radom na daljinu.

(9) U slučaju izvanrednih okolnosti nastalih uslijed epidemije bolesti, potresa, poplave, ekološkog incidenta i sličnih pojava, čelnik državnog tijela može, radi osiguranja redovitog obavljanja poslova državnog tijela te zaštite zdravlja i sigurnosti državnih službenika i drugih osoba, odrediti rad na izdvojenom mjestu rada za sve ili pojedine državne službenike.

(10) Rad na izdvojenom mjestu rada i rad na daljinu detaljnije uređuje Vlada uredbom.

Dužnost odbijanja ponuđenih darova

Članak 24.

Državnom službeniku zabranjeno je zahtijevati ili primati darove za osobnu korist, korist obitelji ili organizacije, radi povoljnog rješenja predmeta upravnog ili drugog postupka.

Zabrana neopravdanog nagrađivanja drugih državnih službenika

Članak 25.

Državni službenik ne smije nuditi ni davati darove ili druge koristi drugom državnom službeniku, njegovom srodniku, bračnom odnosno izvanbračnom drugu ili životnom partneru odnosno neformalnom životnom partneru, radi ostvarivanja vlastite koristi.

Dužnost pružanja informacija

Članak 26.

Državni službenik dužan je pripremiti sve potrebne podatke o obavljenim poslovima radi informiranja javnosti sukladno propisima kojima se uređuje pravo na pristup informacijama.

Uporaba povjerene imovine

Članak 27.

Državni službenik obvezan je s dužnom pažnjom koristiti se imovinom koja mu je povjerena u svrhu obavljanja njegovih dužnosti i ne smije je koristiti za postizanje osobnog interesa ili druge nezakonite aktivnosti.

Dužnost etičnog ponašanja

Članak 28.

(1) Državni službenik mora se ponašati tako da ne umanjuje svoj ugled i ugled državne službe, te ne dovede u pitanje svoju nepristranost u postupanju.

(2) Pravila ponašanja, komunikaciju i ostale standarde u državnoj službi uređuje etičkim kodeksom Vlada.

Zabrana poticanja na političko organiziranje

Članak 29.

Državni službenik za vrijeme radnog vremena ne smije poticati ostale državne službenike da se uključe u rad političke stranke.

Dužnost zamjene odsutnog državnog službenika

Članak 30.

(1) Državni službenik dužan je po nalogu čelnika tijela ili nadređene osobe sukladno svojim sposobnostima, u interesu službe zamijeniti privremeno odsutnog državnog službenika.

(2) Državni službenik iz stavka 1. ovoga članka mora ispunjavati uvjete za raspored na radno mjesto odsutnog državnog službenika kojeg zamjenjuje.

Dužnost izvršavanja naloga

Članak 31.

Državni službenik dužan je poslove obavljati u skladu sa zakonom, drugim propisima i pravilima struke te izvršavati naloge čelnika tijela ili nadređene osobe, koji se odnose na državnu službu, te bez posebnog naloga obavljati zadatke radnog mjesta na koje je raspoređen.

Dužnost odbijanja naloga

Članak 32.

(1) Državni službenik dužan je odbiti izvršenje naloga koji je nezakonit ili čije bi izvršenje bilo protivno pravilima struke i etičkom kodeksu, odnosno čije bi izvršenje moglo izazvati veću štetu ili naloga čije bi izvršenje predstavljalo kazneno djelo ili prekršaj, te o tome obavijestiti nadređenu osobu ili čelnika tijela.

(2) Državni službenik kome je naređeno izvršenje naloga s obilježjima iz stavka 1. ovoga članka, dužan je postupiti na sljedeći način:

- a) pisano upozoriti davatelja naloga da je nalog nezakonit, da bi izvršenje naloga bilo protivno pravilima struke i etičkom kodeksu, da bi izvršenje naloga moglo izazvati veću štetu ili da bi izvršenje naloga predstavljalo kazneno djelo ili prekršaj
- b) u slučaju ponovljenog naloga, zahtijevati od davatelja naloga pisanu potvrdu o ponavljanju naloga s preciznim sadržajem naloga i s njegovim potpisom
- c) ako nalog bude potvrđen, državni službenik će o tome obavijestiti osobu neposredno nadređenu davatelju naloga i, ako nalog ne zahtijeva počinjenje kaznenog djela ili prekršaja, izvršiti nalog. Ako je nalog potpisao ministar ili drugi čelnik tijela državne uprave, državni službenik će o nalogu pisano obavijestiti Vladu.

(3) Državni službenik ne odgovara za štetu koja nastane izvršenjem naloga, ako je postupio u skladu sa stavkom 2. ovoga članka.

(4) Državni službenik ne smije biti pozvan na odgovornost zbog postupanja sukladno stavku 2. ovoga članka.

(5) Državni službenik ne smije izvršiti nalog čije bi izvršenje predstavljalo kazneno djelo ili prekršaj, iako je nalog ponovljen i potvrđen sukladno stavku 2. ovoga članka, jer u protivnom odgovara zajedno s nadređenom osobom ili čelnikom tijela koji je nalog izdao.

Mogućnost odbijanja naloga

Članak 33.

(1) Državni službenik može odbiti izvršenje naloga ili provođenje odluka koje bi:

- a) uključivale nanošenje štete njegovim legitimnim pravima i interesima
- b) predstavljale opasnost za njegovo zdravlje
- c) tražile viši stupanj stručnog znanja od onog kojeg ima državni službenik, kojem je nalog upućen.

(2) Odbijanje izvršenja zadataka koji bi mogli predstavljati prijetnju zdravlju nije dopušteno u onim poslovima koji podrazumijevaju izlaganje opasnosti za zdravlje i za koje su zakonom utvrđeni posebni uvjeti rada.

4. SUKOB INTERESA

Zabrana otvaranja obrta ili osnivanja pravne osobe

Članak 34.

Državnom službeniku nije dozvoljeno otvaranje obrta ili obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva te osnivanje trgovačkog društva ili druge pravne osobe u području djelatnosti na kojem je zaposlen kao državni službenik ili u području u kojem obavlja nadzor.

Mogućnost obavljanja dodatnog posla

Članak 35.

(1) Državni službenik može izvan redovitoga radnog vremena, po prethodno pribavljenom odobrenju čelnika državnog tijela ili osobe koju on za to ovlasti, obavljati poslove ili pružati usluge pravnoj osobi, fizičkoj osobi ili obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu, samo ako nad tim djelatnostima, odnosno nad radom te pravne osobe, fizičke osobe ili obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, državno tijelo u kojemu je u službi ne obavlja nadzor ili ako takav rad nije zabranjen posebnim zakonom, te ne predstavlja sukob interesa ili prepreku za uredno obavljanje redovitih zadataka niti šteti ugledu državne službe.

(2) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka nije potrebno za objavljivanje stručnih članaka i autorskih publikacija, odnosno obavljanje poslova povremenog predavača na stručnim seminarima i savjetovanjima.

(3) O zahtjevu državnog službenika za davanje odobrenja iz stavka 1. ovoga članka, čelnik tijela ili osoba koju on za to ovlasti odlučuje odlukom.

Dužnost prijavljivanja mogućeg sukoba interesa

Članak 36.

(1) Državni službenik je dužan pisanim putem obavijestiti nadređenu osobu o financijskom ili drugom interesu koji on, njegov bračni ili izvanbračni drug, životni partner odnosno neformalni životni partner, dijete ili roditelj može imati u odlukama tijela u kojem radi.

(2) Državni službenik je dužan pisanim putem obavijestiti nadređenu osobu o fizičkim i pravnim osobama te obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu s kojim je bio u poslovnom odnosu u razdoblju od dvije godine prije prijma u službu, a prema kojima tijelo u kojem radi obavlja upravne poslove.

(3) Državni službenik je dužan pisanim putem obavijestiti nadređenu osobu o vlasništvu dionica i obveznica ili financijskim i drugim interesima u trgovačkim društvima prema kojima tijelo u kojem radi obavlja upravne poslove, a što bi moglo predstavljati uzrok sukobu interesa.

(4) Na dan početka rada u državnom tijelu državni službenik je dužan pisanim putem obavijestiti nadređenu osobu da li njegov bračni ili izvanbračni drug, životni partner odnosno neformalni životni partner, dijete ili roditelj obavlja najviše dužnosti u strukovnom udruženju,

trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi koja je u poslovnom odnosu sa tijelom u kojem državni službenik preuzima dužnost ili ono nad njima obavlja nadzor.

(5) Nadređena osoba ispitat će okolnosti navedene u pisanoj obavijesti iz stavaka 1. – 4. ovoga članka i o tome obavijestiti čelnika tijela. Ako te okolnosti dovode ili mogu dovesti do sukoba interesa, čelnik tijela donijet će odluku o izuzimanju državnog službenika od rada na određenim poslovima.

(6) Odluka o izuzimanju državnog službenika od rada na određenim poslovima unosi se u osobni dosje državnog službenika.

Sudjelovanje u radu trgovačkog društva ili drugih pravnih osoba

Članak 37.

(1) Državni službenik ne smije biti član upravnog ili nadzornog tijela trgovačkog društva, ako nad njim tijelo u kojem je zaposlen obavlja nadzor.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, državni službenik može biti član upravnog ili nadzornog tijela trgovačkog društva ako je imenovan na prijedlog državnog tijela u kojem je zaposlen sukladno posebnom propisu.

(3) U okviru obavljanja službenih dužnosti, državni službenik ne smije provoditi nadzor nad trgovačkim društvom ili drugom pravnom osobom u čijem radu sudjeluje.

Potpisivanje izjave o nepostojanju sukoba interesa

Članak 38.

(1) Na dan početka rada u državnom tijelu državni službenik dužan je dati pisanu izjavu kojom potvrđuje da se ne nalazi u sukobu interesa u smislu članaka 34. – 37. ovoga Zakona.

(2) Državni službenik dužan je dati novu izjavu iz stavka 1. ovoga članka u slučaju promjene okolnosti koje dovode ili mogu dovesti do sukoba interesa propisanih ovim Zakonom.

(3) Izjave iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ulažu se u osobni dosje državnog službenika.

Zabrana donošenja pojedinih odluka

Članak 39.

(1) Državni službenik ne smije donositi odluke, odnosno sudjelovati u donošenju odluka koje utječu na njegov financijski ili drugi interes.

(2) Državni službenik ne smije donositi odluke, odnosno sudjelovati u donošenju odluka koje utječu na financijski ili drugi interes:

- a) njegovoga bračnog ili izvanbračnog druga, životnog partnera ili neformalnog životnog partnera, djeteta ili roditelja

- b) fizičkih ili pravnih osoba te obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva s kojim ostvaruje ili je ostvarivao službene ili poslovne kontakte u posljednje dvije godine
- c) fizičkih ili pravnih osoba te obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva koje je u posljednjih pet godina financiralo njegovu izbornu kampanju
- d) fizičke ili pravne osobe te obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva u koje se državni službenik namjerava zaposliti
- e) udruženja ili pravne osobe u kojoj je na mjestu upravitelja ili člana upravnog odbora
- f) fizičke ili pravne osobe te obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva čiji je predstavnik, zakonski zastupnik ili stečajni upravitelj
- g) fizičke ili pravne osobe te obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva s kojim je državni službenik, njegov bračni drug ili izvanbračni drug, životni partner odnosno neformalni životni partner, dijete ili roditelj u sporu ili je njihov dužnik.

GLAVA III.

ODLUČIVANJE U DRŽAVNOJ SLUŽBI

1. UPRAVLJANJE U DRŽAVNOJ SLUŽBI

Tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose

Članak 40.

Tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose odgovorno je za provedbu ovoga Zakona, prati stanje i predlaže mjere za razvoj državne službe i obavlja nadzor nad provedbom ovoga Zakona.

Ustrojstvene jedinice nadležne za upravljanje i razvoj ljudskim potencijalima

Članak 41.

(1) Državna tijela u kojima je zaposleno 50 ili više državnih službenika i namještenika, ustrojavaju unutarne ustrojstvene jedinice nadležne za upravljanje i razvoj ljudskih potencijala (u daljnjem tekstu: jedinica za ljudske potencijale).

(2) Jedinica za ljudske potencijale:

- a) obavlja stručne i upravne poslove vezane za upravljanje i razvoj ljudskih potencijala
- b) provodi analizu radne opterećenosti i priprema prijedlog plana zapošljavanja u državnu službu
- c) priprema kompetencijski model i izrađuje profile radnih mjesta u državnom tijelu
- d) planira razvoj ljudskih potencijala u državnom tijelu, procjenjuje potrebe izobrazbe u državnom tijelu te obavlja stručne poslove vezane za izobrazbu državnih službenika i namještenika
- e) izrađuje izvješća o popunjenosti radnih mjesta na temelju rodne zastupljenosti i predlaže odgovarajuće mjere za osiguranje uravnotežene rodne zastupljenosti u državnom tijelu, a osobito na rukovodećim radnim mjestima
- f) vodi evidencije državnih službenika i namještenika i redovito unosi nove podatke o zaposlenima u Registar zaposlenih u državnoj službi i javnim službama i ostale propisane evidencije

g) sudjeluje u provedbi postupka prijma u državnu službu.

(3) U državnim tijelima u kojima je zaposleno manje od 50 državnih službenika i namještenika, poslove upravljanja i razvoja ljudskih potencijala obavlja pojedini državni službenik u skladu s pravilnikom o unutarnjem redu ili državno tijelo utvrđeno posebnim propisima.

2. ODLUČIVANJE O PRAVIMA I OBVEZAMA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA

Rješenja i odluke

Članak 42.

(1) Odlučivanje o prijmu u državnu službu, rasporedu na radno mjesto, premještanju, napredovanju, plaći, produženju roka za polaganje državnog ispita, stavljanju na raspolaganje te prestanku državne službe upravna je stvar o kojoj odlučuje rješenjem čelnik tijela ili službena osoba u čijem je opisu poslova rješavanje o upravnoj stvari, sukladno propisima o ustrojstvu državnog tijela.

(2) Na odlučivanje o pravima i obvezama iz državne službe, osim onih iz stavka 1. ovoga članka, odgovarajuće se primjenjuju odredbe općeg propisa o radu kojima se uređuje ostvarivanje prava i obveza iz radnog odnosa.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka državni službenik može izjaviti žalbu Odboru za državnu službu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

(4) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja o prijmu u državnu službu na određeno vrijeme, rasporedu na radno mjesto, plaći, premještanju, napredovanju, stavljanju na raspolaganje, otkazu državnom službeniku koji nije zadovoljio na probnom radu, prestanku državne službe po sili zakona te prestanku državne službe istekom roka.

(5) Protiv rješenja Odbora za državnu službu državno tijelo i državni službenik mogu pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana dostave rješenja.

3. ODBOR ZA DRŽAVNU SLUŽBU

Članak 43.

(1) Odbor za državnu službu se osniva kao neovisno tijelo za rješavanje žalbi sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) Sjedište Odbora za državnu službu je pri tijelu državne uprave nadležnom za službeničke odnose.

(3) U obavljanju svojih poslova Odbor za državnu službu koristi pečat s grbom Republike Hrvatske.

(4) Na sadržaj zaglavlja akata Odbora za državnu službu primjenjuju se propisi kojima se uređuje sadržaj zaglavlja akata tijela državne uprave.

(5) Uredske i druge administrativne poslove za Odbor za državnu službu obavlja tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose.

Imenovanje članova Odbora za državnu službu

Članak 44.

(1) Članove Odbora za državnu službu imenuje Vlada na temelju javnog natječaja na vrijeme od pet godina. Članovi Odbora moraju biti diplomirani pravnici, odnosno sveučilišni magistri prava.

(2) Odbor za državnu službu ima predsjednika, kojeg imenuje Vlada iz reda članova Odbora za državnu službu. Do imenovanja predsjednika Odbora za državnu službu, Vlada može za obavljanje poslova predsjednika Odbora ovlastiti člana Odbora najduže do šest mjeseci.

(3) Protiv rješenja o imenovanju iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Predsjednik i član Odbora za državnu službu imaju položaj državnih službenika, a prava i obveze iz državne službe ostvaruju u tijelu državne uprave nadležnom za službeničke odnose.

(5) Na ocjenjivanje učinkovitosti rada predsjednika i članova Odbora za državnu službu odgovarajuće se primjenjuje odredba članka 96. stavka 2. ovoga Zakona.

(6) Predsjedniku i članu Odbora za državnu službu za vrijeme trajanja mandata miruju prava i obveze iz službe u državnom tijelu u kojem su bili u službi prije imenovanja.

(7) Vlada uredbom propisuje broj članova, uvjete za imenovanje, način imenovanja, ustrojstvo i način rada Odbora za državnu službu.

Nepristranost i neovisnost članova Odbora za državnu službu

Članak 45.

(1) Predsjednik i članovi Odbora za državnu službu neovisni su u radu i svoje zadaće obavljaju nepristrano i u skladu sa zakonom.

(2) Predsjednik i članovi Odbora za državnu službu ne smiju obavljati drugu službu ili posao koji bi mogao utjecati na njihovu samostalnost, nepristranost i neovisnost ili umanjiti njihov društveni ugled ili su inače nespojivi s obnašanjem dužnosti u Odboru za državnu službu.

Razrješenje članova Odbora za državnu službu

Članak 46.

(1) Predsjednika i članove Odbora za državnu službu Vlada može razriješiti:

- na njihov osobni zahtjev
- ako je proglašen odgovornim za tešku povredu službene dužnosti
- u slučaju prestanka državne službe na način propisan ovim Zakonom.

(2) Protiv rješenja o razrješenju iz stavka 1. ovoga članka, nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Rješenje o razrješenju mora biti obrazloženo.

(3) Razriješeni predsjednik Odbora za državnu službu ostaje u sastavu Odbora u svojstvu člana, ako ga Vlada istovremeno nije razriješila i dužnosti člana Odbora za državnu službu.

(4) Razriješeni član Odbora za državnu službu, kao i član Odbora za državnu službu kojem je istekao rok na koji je imenovan, ima pravo povratka na odgovarajuće radno mjesto u državnom tijelu u kojem je bio u službi prije imenovanja za člana Odbora za državnu službu, a ako nije bio u državnoj službi, ima pravo rasporeda na odgovarajuće radno mjesto u tijelu državne uprave nadležnom za službeničke odnose, na temelju zahtjeva koji je dužan podnijeti nadležnom tijelu u roku od 15 dana od dana razrješenja. Kod donošenja rješenja o rasporedu na odgovarajuće radno mjesto vodit će se računa o stručnom znanju i radnom iskustvu te kompetencijama dotadašnjeg člana Odbora za državnu službu.

(5) Nadležno državno tijelo dužno je donijeti rješenje o rasporedu iz stavka 4. ovoga članka u roku od 15 dana od zaprimanja zahtjeva razriješenog člana odnosno člana Odbora za državnu službu kojem je istekao rok na koji je imenovan. Do donošenja tog rješenja dotadašnji član Odbora za državnu službu ostvaruje prava iz službe u Odboru prema dotadašnjem rješenju.

(6) Odredbe stavaka 3. do 5. ovoga članka ne odnose se na člana Odbora za državnu službu koji je razriješen zbog prestanka državne službe na način propisan ovim Zakonom.

GLAVA IV.

RADNA MJESTA U DRŽAVNOJ SLUŽBI

Nazivi radnih mjesta i uvjeti za raspored

Članak 47.

Nazive radnih mjesta u državnoj službi, uvjete za raspored, klasifikaciju i vrednovanje radnih mjesta primjenom standardnih mjerila za klasifikaciju i vrednovanje utvrđuje Vlada uredbom.

Kompetencijski model

Članak 48.

(1) Kompetencijski model je temelj za upravljanje ljudskim potencijalima, a osobito pri planiranju zapošljavanja, rasporeda na radno mjesto, napredovanja i utvrđivanja potreba za dodatnom izobrazbom državnih službenika.

(2) Kompetencijski model priprema jedinica za ljudske potencijale u suradnji s rukovodećim službenicima radi izrade profila radnih mjesta s opisom, zastupljenošću te složenošću pojedinih poslova, kvalifikacijama te potrebnim općim, specifičnim i rukovodećim kompetencijama.

(3) Kompetencijski model iz stavka 1. ovoga članka sastavni je dio pravilnika o unutarnjem redu državnog tijela.

(4) Kompetencije su znanja, vještine, sposobnosti i odgovarajuća ponašanja državnih službenika potrebna za uspješno obavljanje poslova radnog mjesta.

(5) Opće kompetencije moraju imati svi državni službenici, bez obzira na vrstu i složenost poslova radnoga mjesta.

(6) Specifične kompetencije vezane su za pojedine skupine poslova koji zahtijevaju stručno znanje i iskustvo u određenom području rada te posebne vještine, sposobnosti i ponašanja potrebne za kvalitetno obavljanje tih poslova.

(7) Rukovodeće kompetencije moraju imati državni službenici koji upravljaju ustrojstvenom jedinicom ili državnim tijelom.

Pravilnik o unutarnjem redu

Članak 49.

(1) Pravilnikom o unutarnjem redu utvrđuju se radna mjesta u državnom tijelu, potreban broj državnih službenika na svakom radnom mjestu i uvjeti za raspored, potrebne kompetencije te druga pitanja od značaja za organizaciju i način rada u državnom tijelu sukladno zakonu.

(2) Pravilnik o unutarnjem redu donosi čelnik tijela.

(3) Tijela državne uprave te uredi i druge stručne službe Vlade obvezno dostavljaju prijedlog pravilnika o unutarnjem redu na prethodnu suglasnost tijelu državne uprave nadležnom za službeničke odnose.

(4) Pravosudna tijela, stručna služba Državnog sudbenog vijeća i stručna služba Državnoodvjetničkog vijeća obvezno dostavljaju prijedlog pravilnika o unutarnjem redu na prethodnu suglasnost tijelu državne uprave nadležnom za poslove pravosuđa.

(5) Ured predsjednika Republike Hrvatske, stručne službe Hrvatskoga sabora, Ustavnog suda Republike Hrvatske, pučkog pravobranitelja, pravobranitelja za djecu, pravobranitelja za ravnopravnost spolova i pravobranitelja za osobe s invaliditetom, Državni ured za reviziju te druga tijela koja se osnivaju za obavljanje državne službe dužni su dostaviti pravilnik o unutarnjem redu tijelu državne uprave nadležnom za službeničke odnose.

Radna mjesta rukovodećih državnih službenika koje imenuje Vlada

Članak 50.

(1) Na radna mjesta zamjenika državnog tajnika središnjeg državnog ureda, glavnog tajnika ministarstva, zamjenika glavnog državnog inspektora, ravnatelja i glavnog inspektora koji upravlja upravnom organizacijom u sastavu ministarstva, zamjenika glavnog ravnatelja državne upravne organizacije, glavnog tajnika državne upravne organizacije, ravnatelja ureda Vlade, predstojnika Ureda potpredsjednika Vlade, ravnatelja ureda, agencija, direkcija i drugih stručnih službi koje Vlada osniva uredbom, službenike imenuje i razrješava Vlada na prijedlog čelnika tijela, na temelju internog oglasa, na razdoblje od četiri godine.

(2) Odlučivanje o imenovanju i razrješenju rukovodećih službenika iz stavka 1. ovoga članka upravna je stvar.

(3) Ako se radna mjesta iz stavka 1. ovoga članka nisu mogla popuniti putem internog oglasa raspisat će se javni natječaj za imenovanje.

(4) Na mogućnost raspisivanja i provedbe javnog natječaja za imenovanje rukovodećih državnih službenika odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 59. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona, u slučaju isteka vremena na koje su imenovani dotadašnji službenici.

(5) Na dostavu rješenja o imenovanju odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona o dostavi rješenja o prijmu u državnu službu. Protiv rješenja o imenovanju nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(6) Do imenovanja rukovodećeg državnih službenika iz stavka 1. ovoga članka, Vlada može za obavljanje poslova rukovodećeg državnog službenika ovlastiti najduže do šest mjeseci državnog službenika zatečenog u državnoj službi.

(7) Rukovodećeg državnog službenika iz stavka 1. ovoga članka Vlada će razriješiti:

1. na osobni zahtjev
2. ako je proglašen odgovornim za tešku povredu službene dužnosti
3. nakon ukidanja ili promjene djelokruga ustrojstvene jedinice ili državnog tijela kojim upravlja
4. u slučaju prestanka državne službe na način propisan ovim Zakonom.

(8) Rješenje o razrješenju mora biti obrazloženo.

(9) Protiv rješenja o razrješenju nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(10) Razriješeni rukovodeći državni službenik, kao i rukovodeći državni službenik kojem je istekao rok na koji je imenovan, rasporedit će se na drugo odgovarajuće radno mjesto u istom državnom tijelu, za koje ispunjava uvjete, vodeći računa o njegovom stručnom znanju i radnom iskustvu te kompetencijama.

(11) Postupak raspisivanja i provedbe internog oglasa i javnog natječaja za imenovanje rukovodećih državnih službenika iz stavaka 1. i 3. ovoga članka uređuje Vlada uredbom iz članka 75. ovoga Zakona.

Radna mjesta u kabinetu ministra

Članak 51.

(1) Državni službenici raspoređuju se na radna mjesta u kabinetu ministra na određeno vrijeme najduže do dana prestanka mandata ministra.

(2) Na radno mjesto u kabinetu ministra može se rasporediti državni službenik iz istog ili drugog državnog tijela. Na raspored državnog službenika odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona o premještanju.

(3) Državni službenik drugog državnog tijela premješta se u kabinet ministra, na određeno vrijeme, na temelju sporazuma čelnika državnih tijela, a prava iz službe ostvaruje u državnom tijelu iz kojeg je premješten.

(4) Za vrijeme privremenog premještaja državni službenik iz stavka 3. ovoga članka ima pravo na povoljniju plaću, a državno tijelo iz kojeg je službenik premješten ima pravo na povrat sredstava za plaću premještenog službenika od državnog tijela u koje je službenik premješten.

(5) Nakon prestanka mandata ministra, državni službenici iz stavka 1. ovoga članka raspoređuju se na odgovarajuća radna mjesta u državnom tijelu u kojem su radili do premještaja u kabinet ministra, za koje ispunjavaju uvjete, vodeći računa o njihovom stručnom znanju i radnom iskustvu te kompetencijama.

(6) Odredbe ovoga članka primjenjuju se na odgovarajući način na radna mjesta u odgovarajućoj ustrojstvenoj jedinici Ureda predsjednika Republike Hrvatske, Uredu predsjednika Hrvatskoga sabora, Uredu predsjednika Vlade, Uredu potpredsjednika Hrvatskoga sabora, Uredu potpredsjednika Vlade koji nije čelnik ministarstva i kabinetu državnog tajnika središnjeg državnog ureda.

Uvjeti za prijam u državnu službu i raspored na radno mjesto

Članak 52.

(1) Osoba koja se prima u državnu službu mora imati:

- a) odgovarajuća razina obrazovanja
- b) radno iskustvo na odgovarajućim poslovima, osim u slučaju prijma vježbenika
- c) zdravstvenu sposobnost za obavljanje poslova radnog mjesta na koje se prima
- d) hrvatsko državljanstvo, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

(2) U državnu službu može se primiti državljanin države članice Europskog gospodarskog prostora ili Švicarske Konfederacije, koji zna hrvatski jezik i latinično pismo.

(3) U državnu službu može se primiti državljanin treće zemlje, uz prethodno odobrenje tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose, ako zna hrvatski jezik i latinično pismo i ima odobren boravak na temelju kojeg može raditi bez dozvole za boravak i rad, sukladno posebnom zakonu.

(4) Državljanin države članice Europskog gospodarskog prostora ili Švicarske Konfederacije i državljanin treće zemlje ne može se primiti u državnu službu na poslove iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona.

(5) Osim uvjeta iz stavka 1. ovoga članka posebnim zakonom, uredbom ili pravilnikom o unutarnjem redu državnog tijela mogu se propisati potrebne kompetencije i drugi uvjeti za prijam u državnu službu i raspored na radno mjesto.

Radno iskustvo na odgovarajućim poslovima

Članak 53.

(1) U smislu ovoga Zakona radno iskustvo na odgovarajućim poslovima je radno iskustvo ostvareno u državnoj službi ili u radnom odnosu izvan državne službe u istoj razini obrazovanja i struci koja je uvjet za raspored na radno mjesto.

(2) U radno iskustvo na odgovarajućim poslovima uračunava se vrijeme stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa i vrijeme obavljanja poslova na temelju ugovora iz članka 5. ovoga Zakona.

Zapreke za prijam u državnu službu

Članak 54.

U državnu službu ne može biti primljena osoba:

- a) protiv koje se vodi kazneni postupak po službenoj dužnosti ili koja je proglašena krivom za kazneno djelo za koje se kazneni postupak vodi po službenoj dužnosti, osim za kazneno djelo koje se odnosi na sigurnost prometa pod uvjetom da za to kazneno djelo nije osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora
- b) kojoj je prestala državna služba zbog teške povrede službene dužnosti, u razdoblju od četiri godine od prestanka državne službe
- c) kojoj je prestala državna služba izvanrednim otkazom, u razdoblju od četiri godine od prestanka državne službe
- d) kojoj je prestala državna služba zbog toga što nije zadovoljila na probnom radu, u razdoblju od dvije godine od prestanka državne službe
- e) kojoj je prestala državna služba jer je ocjenjena ocjenom „ne zadovoljava“, u razdoblju od dvije godine od prestanka državne službe
- f) kojoj je odlukom službeničkog suda izrečena zabrana prijma u državnu službu sukladno ovom Zakonu, u razdoblju za koje je zabrana izrečena.

Zabrana rasporeda državnih dužnosnika na radna mjesta državnih službenika

Članak 55.

Državni dužnosnici ne mogu biti raspoređeni na radna mjesta državnih službenika bez provedenog postupka zapošljavanja u državnu službu iz članka 57. stavka 2. točaka b) i c) ovoga Zakona, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

GLAVA V.**POPUNJAVANJE RADNIH MJESTA****NAČINI POPUNJAVANJA RADNIH MJESTA****Popunjavanje radnih mjesta****Članak 56.**

- (1) Slobodna radna mjesta u državnim tijelima popunjavaju se putem zapošljavanja, napredovanja, premještanja ili rasporeda državnog službenika u skladu s ovim Zakonom.
- (2) Putem javnog natječaja obvezno je popunjavanje radnih mjesta za koja je to zakonom izrijekom propisano i kod prijma vještbenika.

1. ZAPOŠLJAVANJE**Provedba zapošljavanja****Članak 57.**

- (1) Zapošljavanje se provodi u Centraliziranom sustavu za zapošljavanje.
- (2) Zapošljavanje se provodi putem:
- a) internog oglasa
 - b) zapošljavanja iz baze kandidata za rad u državnoj službi
 - c) javnog natječaja.
- (3) Odredbe ovoga Zakona o internom oglasu ne odnose se na zapošljavanje policijskih službenika i službenika pravosudne policije te zapošljavanje na određeno vrijeme.

Centralizirani sustav za zapošljavanje**Članak 58.**

- (1) Centralizirani sustav za zapošljavanje je informacijski sustav u kojem se planira zapošljavanje, podnose prijave na interni oglas i javni natječaj i provodi testiranje kandidata elektroničkim putem, pozivaju kandidati na intervju, objavljuje odluka o izboru kandidata u postupku internog oglasa i rješenje o prijmu u državnu službu, vodi baza podataka o kandidatima za rad u državnoj službi i baza podataka o kandidatima u postupku internog oglasa i javnog natječaja te obavljaju drugi poslovi vezani za zapošljavanje u državnoj službi.
- (2) Centralizirani sustav za zapošljavanje je dostupan putem mrežne stranice tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose.
- (3) Interni oglas, javni poziv za iskaz interesa za rad u državnoj službi i javni natječaj za prijam u državnu službu te rješenja o prijmu u državnu službu i odluke o izboru kandidata objavljeni u Centraliziranom sustavu za zapošljavanje javno su dostupni.

(4) Tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose je voditelj obrade osobnih podataka u Centraliziranom sustavu za zapošljavanje.

Pretpostavke za zapošljavanje

Članak 59.

(1) Postupak zapošljavanja može se pokrenuti ako:

- a) postoji slobodno radno mjesto predviđeno pravilnikom o unutarnjem redu
- b) je popunjavanje radnog mjesta predviđeno planom zapošljavanja u državnoj službi
- c) su osigurana financijska sredstva.

(2) Iznimno od stavka 1. točke a) ovoga članka, postupak zapošljavanja može se pokrenuti i prije nego radno mjesto postane slobodno, ako je prije pokretanja postupka postalo izvršno rješenje o prestanku službe dotadašnjem državnom službeniku, neovisno o danu prestanka službe.

(3) Kandidat izabran u postupku javnog natječaja raspisanog u skladu sa stavkom 2. ovoga članka ne može početi raditi prije nego radno mjesto postane slobodno.

(4) Postupak zapošljavanja može se provesti neovisno o planu zapošljavanja u državnoj službi u slučaju:

- a) prijma na određeno vrijeme radi obavljanja privremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao, a koji se nisu mogli predvidjeti u vrijeme donošenja plana zapošljavanja te radi zamjene duže vrijeme odsutnog državnog službenika
- b) popunjavanja radnog mjesta koje je ostalo upražnjeno odlaskom državnog službenika iz državnog tijela tijekom tekuće kalendarske godine ili u prosincu prethodne godine.

(5) Tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose neće raspisati interni oglas i javni natječaj za zapošljavanje iz stavka 4. ovoga članka ako nisu ispunjeni uvjeti za zapošljavanje.

Plan zapošljavanja u državnoj službi

Članak 60.

(1) Planom zapošljavanja utvrđuju se potrebe zapošljavanja u državnim tijelima na neodređeno i određeno vrijeme, broj državnih službenika i radna mjesta u državnim tijelima koja se planiraju popuniti zapošljavanjem te utvrđuje broj vještbenika.

(2) Plan zapošljavanja u državnu službu donosi se u pravilu za kalendarsku godinu. Plan zapošljavanja može se donijeti za razdoblje od dvije ili tri godine.

(3) Planom zapošljavanja u državnoj službi utvrđuje se i popunjenost radnih mjesta u državnim tijelima pripadnicima nacionalnih manjina i planira zapošljavanje potrebnog broja pripadnika nacionalnih manjina radi ostvarivanja njihove zastupljenosti sukladno ustavnom zakonu kojim se uređuju prava nacionalnih manjina i posebnom zakonu.

(4) Planom zapošljavanja u državnoj službi utvrđuje se i popunjenost radnih mjesta u državnom tijelu osoba s invaliditetom i planira zapošljavanje osoba s invaliditetom sukladno posebnom zakonu.

Donošenje plana zapošljavanja u državnoj službi

Članak 61.

(1) Državna tijela pripremaju prijedlog plana zapošljavanja u vrijeme pripreme državnog proračuna za sljedeću kalendarsku godinu, na temelju potreba službe i analize radne opterećenosti.

(2) Plan zapošljavanja u državnoj službi može se dopuniti tijekom kalendarske godine na koju se odnosi.

(3) Prijedlog plana iz stavka 1. ovoga članka, dostavlja se na prethodnu suglasnost tijelu državne uprave nadležnog za financije i tijelu državne uprave nadležnom za službeničke odnose.

(4) Po dobivanju prethodne suglasnosti tijela državne uprave iz stavka 2. ovog članka, čelnik tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose donosi plan zapošljavanja u državnoj službi.

(5) Plan zapošljavanja u državnoj službi objavljuje se na mrežnoj stranici tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose, u Centraliziranom sustavu za zapošljavanje.

Objava internog oglasa

Članak 62.

(1) Tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose objavljuje interni oglas za popunjavanje radnih mjesta na neodređeno vrijeme utvrđenih planom zapošljavanja u državnoj službi te interni oglas za popunjavanje radnih mjesta sukladno članku 59. stavku 4. ovoga Zakona.

(2) Interni oglas iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se na mrežnoj stranici tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose, u Centraliziranom sustavu za zapošljavanje, a obavijest o tome objavljuje se na mrežnoj stranici državnog tijela koje zapošljava.

(3) O objavljenom internom oglasu tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose obavijestit će državne službenike na raspolaganju Vladi.

(4) Na interni oglas prijave mogu podnijeti državni službenici u službi na neodređeno vrijeme, koji ispunjavaju formalne uvjete za raspored na radno mjesto.

(5) Prijave na interni oglas podnose se u roku od 15 dana od dana objave internog oglasa.

Provedba internog oglasa

Članak 63.

- (1) Postupak internog oglasa provodi povjerenstvo koje imenuje čelnik tijela koje zapošljava.
- (2) Povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje listu kandidata koji ispunjavaju formalne uvjete i provodi strukturirani intervju s kandidatima.
- (3) Kandidati s liste iz stavka 2. ovoga članka pozivaju se na strukturirani intervju radi utvrđivanja njihovih kompetencija, stečenog radnog iskustva u odgovarajućem upravnom ili stručnom području i motivacije za rad državnih službenika.
- (4) Za izabranog kandidata u postupku internog oglasa donosi se odluka o izboru na radno mjesto, koja se objavljuje u Centraliziranom sustavu za zapošljavanje. Odluka se smatra dostavljenom svim kandidatima osmoga dana od dana objave.
- (5) Protiv odluke iz stavka 4. ovoga članka nezadovoljni kandidat može podnijeti prigovor čelniku tijela, u roku od osam dana od dana dostave odluke.
- (6) Državno tijelo koje je izabralo kandidata u postupku internog oglasa dužno je o tome obavijestiti državno tijelo u kojem je državni službenik zaposlen.
- (7) Državni službenik počinje s radom na radnom mjestu na koje je izabran u skladu sa sporazumom čelnika tijela u kojem radi i čelnika tijela koje zapošljava, a ako se ne postigne sporazum, državni službenik počinje s radom istekom roka od 30 dana od dana obavijesti o izboru kandidata.
- (8) Državnom službeniku prestaje rad u državnom tijelu u kojem je do tada radio danom početka rada na radnom mjestu na koje je službenik izabran putem internog oglasa.
- (9) Postupak internog oglasa provodi se u roku od tri mjeseca od dana objave internog oglasa.
- (10) Postupak internog oglasa obustavit će se u slučaju kada se u roku određenom internim oglasom nije prijavio nijedan kandidat ili prijavljeni kandidati ne ispunjavaju formalne uvjete za raspored na radno mjesto ili kandidati nisu postigli zadovoljavajuće rezultate na provedenom intervjuu.
- (11) Postupak internog oglasa može se obustaviti zbog bitno promijenjenih okolnosti koje su nastale nakon raspisivanja internog oglasa.
- (12) Obavijest o obustavi postupka internog oglasa objavljuje se na mrežnoj stranici tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose u Centraliziranom sustavu za zapošljavanje i na mrežnoj stranici tijela koje zapošljava.

Zapošljavanje iz baze kandidata za rad u državnoj službi

Članak 64.

- (1) Ako se radno mjesto nije moglo popuniti putem internog oglasa, državno tijelo pozvat će na intervju osobe s najboljim rezultatima iz baze kandidata za rad u državnoj službi.
- (2) Nakon provedenog intervjua, za izabranog kandidata donosi se rješenje o prijmu u državnu službu, a ako je izabrani kandidat državni službenik, donosi se rješenje o izboru kandidata.
- (3) Na provedbu intervjua, izbor kandidata i donošenje rješenja u postupku zapošljavanja iz baze kandidata za rad u državnoj službi odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 71., 72., 76. i 77. ovoga Zakona.

Baza kandidata za rad u državnoj službi

Članak 65.

- (1) Najmanje jednom godišnje objavljuje se javni poziv za iskaz interesa za rad u državnoj službi na radnim mjestima određenog profila, radi stvaranja baze kandidata za rad u državnoj službi.
- (2) Javni poziv za iskaz interesa objavljuje tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose, u Centraliziranom sustavu za zapošljavanje.
- (3) Na javni poziv za iskaz interesa prijave mogu podnijeti osobe koje ispunjavaju formalne uvjete za raspored na radno mjesto određenog profila.
- (4) Kandidati koji su podnijeli prijavu na javni poziv za iskaz interesa upućuju se na testiranje radi provjere kompetencija. Na testiranje se odgovarajuće primjenjuju odredbe članka 68.-70. ovog Zakona.
- (5) Podaci o kandidatima koji su zadovoljili na provedenom testiranju i ispunjavaju formalne uvjete za radno mjesto određenog profila vode se u bazi kandidata za rad u državnoj službi.
- (6) Podaci iz stavka 5. ovoga članka vode se u bazi kandidata za rad u državnoj službi i vrijede tri godine od dana provedenog testiranja.

Raspisivanje i objava javnog natječaja

Članak 66.

- (1) Ako se radna mjesta u državnoj službi nisu mogla popuniti putem internog oglasa ili zapošljavanjem iz baze kandidata za rad u državnoj službi, tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose raspisat će javni natječaj za prijam u državnu službu.
- (2) Javni natječaj se objavljuje na mrežnoj stranici tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose u Centraliziranom sustavu za zapošljavanje, a obavijest o tome objavljuje se na mrežnoj stranici državnog tijela koje zapošljava.

Prijave na javni natječaj

Članak 67.

- (1) Prijave na javni natječaj podnose se elektroničkim putem u Centralizirani sustav za zapošljavanje.
- (2) Prijave na javni natječaj podnose se u roku od 15 dana od dana objave javnog natječaja sukladno ovom Zakonu.
- (3) Kandidat koji ima pravo prednosti pri zapošljavanju prema posebnom zakonu dužan je u prijavi na javni natječaj pozvati se na to pravo i ima prednost u odnosu na ostale kandidate samo pod jednakim uvjetima.

Testiranje kandidata

Članak 68.

- (1) Testiranje kandidata sastoji se od provjere kompetencija potrebnih za obavljanje poslova radnog mjesta.
- (2) U Centraliziranom sustavu za zapošljavanje provodi se testiranje općih kompetencija i kompetencija specifičnih za radno mjesto, koje je moguće provjeriti elektroničkim putem.
- (3) Opće i specifične kompetencije koje nije moguće provjeriti elektroničkim putem u Centraliziranom sustavu za zapošljavanje, testiraju se na odgovarajući način u državnom tijelu koje zapošljava.
- (4) Rezultati testiranja iz stavaka 2. i 3. ovoga članka unose se u Centralizirani sustav za zapošljavanje.
- (5) Tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose nadležno je za razvoj i provedbu postupka testiranja u Centraliziranom sustavu za zapošljavanje.
- (6) Čelnik tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose imenuje osobe za razvoj i izradu materijala za testiranje kandidata.

Rezultati testiranja

Članak 69.

- (1) Rezultati provjere kompetencija vode se u Centraliziranom sustavu za zapošljavanje i vrijede tri godine od provedenog testiranja i mogu se koristiti u drugim postupcima i načinima zapošljavanja.
- (2) Kandidatu kojem su provjerene odgovarajuće kompetencije u razdoblju iz stavka 1. ovoga članka, ne moraju se ponovno testirati iste kompetencije u drugim postupcima zapošljavanja, ali kandidat ima pravo zatražiti ponovno testiranje kompetencija te mu se u obzir uzima rezultat ostvaren na posljednjem testiranju.

Prigovor u postupku testiranja

Članak 70.

- (1) Kandidat u postupku testiranja može izjaviti prigovor zbog procesnih ili tehničkih poteškoća pri radu u Centraliziranom sustavu za zapošljavanje, koje nije sam prouzročio, te nepravilnosti u testiranju.
- (2) Prigovor se podnosi u Centraliziranom sustavu za zapošljavanje tijelu državne uprave nadležnom za službeničke odnose, u roku od tri dana od dana provedenog testiranja.
- (3) Ako je prigovor osnovan, otklonit će se utvrđene nepravilnosti i kandidat pozvati na ponovno testiranje.

Intervju

Članak 71.

- (1) Za kandidate koji su ostvarili najbolje rezultate na testiranju provjerava se ispunjavanje formalnih uvjeta iz javnog natječaja.
- (2) Kandidati koji su ostvarili najbolje rezultate na testiranju, a ispunjavaju formalne uvjete iz javnog natječaja, pozivaju se na intervju. Broj kandidata koji se poziva na intervju uredit će detaljnije Vlada uredbom kojom se detaljnije uređuje postupak zapošljavanja.
- (3) Intervju provodi komisija čije članove imenuje čelnik državnog tijela koje provodi zapošljavanje.
- (4) Kandidatima iz stavka 1. ovoga članka, koji ne ispunjavaju formalne uvjete iz javnog natječaja, dostavlja se obavijest da se ne smatraju kandidatima u postupku.

Izbor kandidata

Članak 72.

- (1) Izbor kandidata u postupku javnog natječaja obavlja se između kandidata koji su postigli najbolje rezultate na provedenom testiranju i intervju. Ako je provedeno psihološko testiranje, pri izboru kandidata uzet će se u obzir i psihološka procjena kandidata.
- (2) Izbor kandidata obavlja se najkasnije u roku od tri mjeseca od dana objave javnog natječaja, a rok se može produžiti u slučaju popunjavanja radnih mjesta kod kojih je propisana obvezna sigurnosna provjera, za vrijeme trajanja sigurnosne provjere.

Obustava postupka javnog natječaja

Članak 73.

- (1) Postupak javnog natječaja obustavit će se u slučaju kada se u roku određenom javnim natječajem nije prijavio nijedan kandidat ili prijavljeni kandidati ne ispunjavaju formalne uvjete za prijam i raspored na radno mjesto ili kandidati nisu postigli zadovoljavajuće rezultate na

provedenom testiranju ili intervju ili za koje je na psihološkoj procjeni utvrđeno da nemaju sposobnosti za obavljanje poslova radnog mjesta.

(2) Postupak javnog natječaja može se obustaviti zbog bitno promijenjenih okolnosti koje su nastale nakon raspisivanja javnog natječaja.

(3) Obavijest o obustavi postupka javnog natječaja objavljuje se na mrežnoj stranici tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose u Centraliziranom sustavu za zapošljavanje i na mrežnoj stranici tijela koje zapošljava.

Prijam u službu na temelju ugovora o stipendiranju ili školovanju

Članak 74.

Na popunjavanje radnog mjesta osobe koja je na temelju ugovora o stipendiranju ili školovanju u obvezi raditi određeno vrijeme u državnoj službi, ne primjenjuju se odredbe o internom oglasu, zapošljavanju iz baze kandidata za rad u državnoj službi i javnom natječaju.

Detaljnije uređivanje postupka zapošljavanja

Članak 75.

Planiranje zapošljavanja u državnoj službi, način raspisivanja i provedbe internog oglasa, javnog poziva za iskaz interesa za rad u državnoj službi i javnog natječaja za prijam u državnu službu i kompetencije koje će se testirati u Centraliziranom sustavu za zapošljavanje te način raspisivanja i provedbe internog oglasa i javnog natječaja za imenovanje rukovodećih državnih službenika koje imenuje Vlada uredit će detaljnije Vlada uredbom.

Rješenje o prijmu u državnu službu

Članak 76.

(1) Osobe izabrane u postupku zapošljavanja primaju se u državnu službu rješenjem čelnika tijela ili službene osobe u čijem je opisu poslova rješavanje o tome, sukladno propisima o ustrojstvu državnih tijela.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se javnom objavom na mrežnoj stranici tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose, a dostava svim kandidatima smatra se obavljenom istekom osmoga dana od dana javne objave. Javno objavljeno rješenje uklanja se s mrežne stranice nakon proteka roka od šest mjeseci od dana njegove objave.

(3) Prilikom javne objave rješenja iz stavka 1. ovoga članka, smiju se učiniti javno dostupnima podaci o izabranom kandidatu koji se odnose na naziv radnog mjesta, stručne kvalifikacije te ime, prezime i OIB izabranog kandidata u provedenom postupku zapošljavanja, dok se svi ostali osobni podaci koji nemaju veze s natječajem moraju na odgovarajući način zaštititi.

(4) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka kandidat koji je pristupio testiranju može izjaviti žalbu Odboru za državnu službu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

Rješenje o rasporedu na radno mjesto

Članak 77.

(1) Po izvršnosti rješenja o prijmu u državnu službu izabranog kandidata donosi se rješenje o rasporedu na radno mjesto.

(2) U rješenju o rasporedu navode se podaci o kandidatu primljenom u državnu službu (ime i prezime, OIB, razina obrazovanja i struka, ukupni radni staž, radno iskustvo na odgovarajućim poslovima), radno mjesto na koje se raspoređuje, vrijeme trajanja službe, trajanje probnog rada, datum početka rada, podaci o plaći te podatak o položenom državnom ispitu, odnosno obvezi polaganja državnog ispita propisane razine za radno mjesto na koje se raspoređuje i rok za polaganje državnog ispita ako ga nije položio te podatak o drugim obvezama propisanim posebnim zakonima.

(3) Osoba primljena u državnu službu postaje državni službenik danom početka rada. Dan početka rada utvrđen rješenjem o rasporedu na radno mjesto može se iz opravdanih razloga odgoditi, a najduže za tri mjeseca, o čemu se donosi posebno rješenje.

(4) Ako osoba primljena u državnu službu ne počne raditi određenog dana, odnosno u slučaju odustanka izabranog kandidata od prijma u državnu službu, može se obaviti izbor između preostalih kandidata koji su na provedenom testiranju i intervju ostvarili najbolje rezultate. Ako nema kandidata koji su zadovoljili na intervju, može se provesti novi intervju s drugim kandidatima koji su zadovoljili na testiranju i ispunjavaju uvjete za to radno mjesto.

2. PROBNI RAD

Obveza probnoga rada

Članak 78.

(1) Osobe se primaju u državnu službu na neodređeno vrijeme, ako ovim zakonom nije drugačije propisano, uz probni rad u trajanju od tri mjeseca.

(2) Osobe sa završenim obrazovanjem određene razine i struke, bez radnog iskustva na odgovarajućim poslovima ili s radnim iskustvom kraćim od 12 mjeseci, primaju se u državnu službu kao vježbenici.

(3) Za vježbenike probni rad (vježbenički staž) traje 12 mjeseci, s tim da najranije tri mjeseca prije isteka probnoga rada mogu pristupiti polaganju državnog ispita.

(4) Probni rad produžit će se za vrijeme korištenja plaćenog dopusta, privremene nesposobnosti za rad, odnosno za vrijeme korištenja roditeljnog, očinskog, roditeljskog ili posvojiteljskog dopusta sukladno posebnom zakonu.

Obavljanje probnog rada

Članak 79.

- (1) Vježbenik se za vrijeme probnoga rada osposobljava za samostalni rad za obavljanje poslova određenoga radnog mjesta, a može se radi osposobljavanja uputiti i na rad u druge ustrojstvene jedinice istog ili drugog državnog tijela.
- (2) Čelnik tijela imenuje mentora vježbeniku koji daje upute i smjernice vježbeniku u vezi s poslovima radnog mjesta na koje je raspoređen.
- (3) Za mentora se može imenovati osoba koja ima najmanje istu razinu obrazovanja kao vježbenik te ispunjava ostale uvjete propisane uredbom kojom se uređuje izobrazba državnih službenika.
- (4) Mentor ima pravo na mjesečnu naknadu za svoj rad. Visinu naknade određuje odlukom čelnik tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose.

Ocjenjivanje probnog rada

Članak 80.

- (1) Probni rad državnog službenika ocjenjuje se ocjenom:
 - a) „zadovoljava“, kada se na osnovi rada i pokazanog znanja i učinkovitosti državnog službenika može očekivati da će državni službenik i dalje uspješno izvršavati poslove radnoga mjesta
 - b) „ne zadovoljava“, kada se na osnovi rada i pokazanog znanja i učinkovitosti državnog službenika ne može očekivati da će državni službenik uspješno izvršavati poslove radnoga mjesta.
- (2) Državnom službeniku koji na probnom radu nije zadovoljio, otkazuje se državna služba, o čemu se donosi rješenje najkasnije u roku od 15 dana od dana isteka probnog rada.
- (3) Državnom službeniku se ne može donijeti rješenje o prestanku državne službe otkazom izvan roka iz stavka 2. ovoga članka.

3. DRŽAVNA SLUŽBA NA ODREĐENO VRIJEME

Razlozi i trajanje državne službe na određeno vrijeme

Članak 81.

- (1) Za obavljanje privremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao kao i radi zamjene duže vrijeme odsutnoga državnog službenika, osobe se mogu primiti u državnu službu na određeno vrijeme dok traju privremeni poslovi ili poslovi čiji se opseg privremeno povećao, odnosno do povratka odsutnoga državnog službenika.
- (2) Kod prijma u državnu službu na određeno vrijeme radi obavljanja privremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao, državnog službenika se raspoređuje na odgovarajuće

radno mjesto iz pravilnika o unutarnjem redu, pod uvjetom da je radno mjesto popunjeno punim brojem izvršitelja utvrđenim pravilnikom o unutarnjem redu.

(3) U slučaju predvidivog trajanja službe na određeno vrijeme od najmanje šest mjeseci, osobe se primaju uz obvezni probni rad u trajanju od dva mjeseca.

(4) Državna služba na određeno vrijeme za obavljanje privremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao može trajati najviše godinu dana, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(5) Za prijam u državnu službu na određeno vrijeme radi zamjene duže vrijeme odsutnog državnog službenika ne mora se provesti postupak zapošljavanja ako u državnom tijelu ima državnih službenika primljenih u državnu službu na određeno vrijeme koji ispunjavaju uvjete za to radno mjesto.

(6) Državna služba na određeno vrijeme ne može postati državna služba na neodređeno vrijeme.

Rad na projektima i programima Vlade

Članak 82.

(1) Iznimno od članka 81. stavka 4. ovoga Zakona, osoba se može primiti u državnu službu na određeno vrijeme za obavljanje privremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao u trajanju dužem od godinu dana i to:

- radi potrebe rada na projektu koji se financira iz fondova ili programa Europske unije, Financijskog mehanizma Europskog gospodarskog prostora, Norveškog financijskog mehanizma ili Švicarsko-hrvatskog programa suradnje, za vrijeme trajanja projekta ili programa

- radi obavljanja poslova koji se odnose na izvršavanje preuzetih međunarodnih obveza Republike Hrvatske ili obavljanja poslova državnog službenika privremeno upućenog na izvršavanje preuzetih međunarodnih obveza, do izvršenja međunarodnih obveza

- radi obavljanja poslova koji se odnose na izvršavanje obveza iz posebnih programa Vlade, do izvršenja tih obveza.

(2) Poslove koji se odnose na izvršavanje obveza iz posebnih programa Vlade iz stavka 1. ovoga članka i njihovo trajanje utvrđuje Vlada posebnom odlukom u skladu s nacionalnim programom, strategijom ili akcijskim planom za pojedino područje.

(3) Popis radnih mjesta i broj državnih službenika koji se prima u državnu službu na određeno vrijeme radi obavljanja poslova koji se odnose na izvršavanje preuzetih međunarodnih obveza Republike Hrvatske ili obveza iz posebnih programa Vlade, utvrdit će odlukom državno tijelo, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za financije, a za preuzete međunarodne obveze i ministarstva nadležnog za vanjske i europske poslove.

(4) Odluka iz stavka 3. ovoga članka obvezno se dostavlja tijelu državne uprave nadležnom za službeničke odnose.

Prijam korisnika mirovine u državnu službu na određeno vrijeme

Članak 83.

(1) U postupku zapošljavanja u državnu službu na određeno vrijeme, do polovice punog radnog vremena, može se primiti korisnik mirovine koji ima manje od 67 godina života.

(2) Državna služba iz stavka 1. ovoga članka može trajati najduže do navršenih 67 godina života državnog službenika.

4. PREMJEŠTAJI

Premještaj državnih službenika

Članak 84.

(1) Državni službenik može po potrebi službe biti premješten na drugo radno mjesto u istom državnom tijelu, u istom ili drugom mjestu rada, ali samo na radno mjesto za koje je propisana ista razina obrazovanja i potrebno radno iskustvo u jednakom trajanju.

(2) Državni službenik ne može biti premješten po potrebi službe na radno mjesto za koje je propisana niža razina obrazovanja ili propisano radno iskustvo u kraćem trajanju.

(3) Iznimno, državni službenik može, uz njegovu suglasnost, biti premješten na radno mjesto za koje je propisano radno iskustvo u kraćem trajanju.

(4) Premještaj po potrebi službe temelji se na slobodnoj ocjeni čelnika tijela o potrebi da se državni službenik premjesti s jednog radnog mjesta na drugo, a naročito u slučajevima: popunjavanja upražnjenog radnog mjesta, čiji se poslovi moraju obavljati bez prekida, potrebe povećanja broja izvršitelja zbog povećanog opsega posla, bolje organizacije rada, potrebe za angažiranjem drugog državnog službenika na određenom radnom mjestu radi pravodobnog i efikasnijeg obavljanja određenih poslova i zadataka. Potreba službe mora biti obrazložena.

(5) Državnog službenika se ne može bez njegove suglasnosti premjestiti iz jednog u drugo mjesto rada, koje je udaljeno više od 50 kilometara od mjesta stanovanja državnog službenika ako bi se premještajem bitno pogoršale njegove obiteljske prilike.

Trajni i privremeni premještaj

Članak 85.

(1) Državnog službenika se premješta po potrebi službe u pravilu na neodređeno vrijeme (trajni premještaj).

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, državnog službenika se može po potrebi službe premjestiti na određeno vrijeme (privremeni premještaj) radi zamjene duže vrijeme odsutnog državnog službenika ili obavljanja privremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao, pod uvjetom da je radno mjesto popunjeno punim brojem izvršitelja utvrđenim pravilnikom o unutarnjem redu.

(3) Privremeni premještaj iz stavka 2. traje najduže godinu dana odnosno do povratka odsutnog državnog službenika kojeg premještenu državni službenik zamjenjuje.

(4) Kod privremenog premještaja državni službenik ima pravo na plaću koja je za njega povoljnija.

Osiguranje smještaja u slučaju premještaja

Članak 86.

(1) Državnom službeniku koji se po potrebi službe premješta u drugo mjesto rada koje je udaljeno više od 100 kilometara od mjesta njegovog stanovanja mora se, najduže u roku od šest mjeseci, osigurati odgovarajući smještaj za njega i njegovu obitelj, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno. Troškovi smještaja terete državno tijelo.

(2) Do osiguravanja uvjeta za smještaj njega i obitelji, državni službenik ima pravo na naknadu povećanih troškova zbog odvojenog života od obitelji, kao i naknadu troškova putovanja u mjesto stanovanja obitelji u vrijeme tjednog odmora, državnih blagdana i neradnih dana određenih zakonom. Državni službenik za preseljenje ima pravo na naknadu stvarnih troškova preseljenja.

Upućivanje na rad izvan državne službe i sekundiranje nacionalnih stručnjaka

Članak 87.

(1) Radi obavljanja privremenih poslova koji zahtijevaju posebna znanja, stručno iskustvo i kompetencije državni službenik može se uputiti na rad izvan državne službe u upravna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe s javnim ovlastima u Republici Hrvatskoj, institucije, tijela, agencije i misije Europske unije, međunarodne organizacije ili na rad u međunarodnim projektima.

(2) Državnom službeniku za vrijeme obavljanja privremenih poslova iz stavka 1. ovoga članka miruju prava i obveze iz državne službe, ali se to vrijeme priznaje kao neprekidni rad u državnoj službi i kao stečeno radno iskustvo na odgovarajućim poslovima.

(3) Državni službenici mogu se kandidirati na natječaje za sekundirane nacionalne stručnjake u Europskoj komisiji i drugim tijelima i institucijama Europske unije te međunarodnim organizacijama, uz pisanu suglasnost državnog tijela u kojem su zaposleni da mogu ići na rad u tijelo odnosno instituciju Europske unije te međunarodnu organizaciju.

(4) Upućivanje na rad izvan državne službe i sekundiranje nacionalnih stručnjaka uređuje Vlada uredbom.

5. NAPREDOVANJE U SLUŽBI

Vrste napredovanja

Članak 88.

(1) Napredovanje u državnoj službi ostvaruje se rasporedom državnog službenika na više radno mjesto.

(2) Državni službenik može napredovati redovito ili izvanredno.

Redovito napredovanje

Članak 89.

Državni službenik može redovito napredovati u državnoj službi ako:

- a) je za prethodnu kalendarsku godinu ocijenjen ocjenom „uspješan“ ili višom ocjenom
- b) postoji slobodno radno mjesto propisano pravilnikom o unutarnjem redu, na koje se državni službenik u postupku napredovanja može rasporediti
- c) ispunjava uvjete za raspored na radno mjesto.

Izvanredno napredovanje

Članak 90.

(1) Državni službenik može izvanredno napredovati na radno mjesto za koje je propisana viša razina obrazovanja ako:

- a) ispunjava uvjete iz članka 89. ovoga Zakona, osim potrebnog radnog iskustva na odgovarajućim poslovima koje je uvjet za raspored na radno mjesto
- b) na poslovima niže razine obrazovanja u državnim tijelima ima dvostruko više radnog iskustva od radnog iskustva propisanog kao uvjet za raspored na radno mjesto na koje se u postupku napredovanja raspoređuje i
- c) ako u istom državnom tijelu radi neprekidno najmanje dvije godine.

(2) Državni službenik ne može izvanredno napredovati na rukovodeće radno mjesto.

Provedba postupka napredovanja

Članak 91.

(1) Prijedlog za napredovanje državnog službenika daje njegov nadređeni službenik, nakon provedenog postupka ocjenjivanja za prethodnu kalendarsku godinu.

(2) Prijedlog iz stavka 1. mora biti obrazložen i sadržavati podatke o radu državnog službenika u odgovarajućem upravnom ili stručnom području, završenim edukacijama, podatke o kompetencijama i motivaciji državnog službenika za kojeg se predlaže napredovanje.

(3) Uz prijedlog za napredovanje mora se priložiti životopis državnog službenika i dokazi o opravdanosti prijedloga za napredovanje.

(4) Prijedloge za napredovanje državnog službenika u tekućoj kalendarskoj godini razmatra povjerenstvo koje imenuje čelnik tijela. U sastavu povjerenstva jedan član mora biti državni službenik jedinice za ljudske potencijale.

(5) Povjerenstvo iz stavka 4. ovoga članka daje mišljenje o opravdanosti prijedloga za napredovanje i dostavlja čelniku tijela i podnositelju prijedloga.

(6) Čelnik tijela odlučuje o napredovanju državnog službenika uzimajući u obzir mišljenje povjerenstva.

GLAVA VI.

OCJENJIVANJE

Ocjenjivačko razdoblje

Članak 92.

(1) Državni službenici ocjenjuju se svake godine najkasnije do 28. veljače, za prethodnu kalendarsku godinu.

(2) Ne ocjenjuju se državni službenici koji su u prethodnoj kalendarskoj godini radili manje od šest mjeseci.

(3) Razdoblje probnog rada ne uračunava se u razdoblje ocjenjivanja.

(4) Iznimno od stavka 2. ovog članka, razdoblja roditeljskog, roditeljskog, posvojiteljskog, očinskog dopusta ili dopusta koji je po sadržaju i načinu korištenja istovjetan pravu na očinski dopust, rada s polovicom punog radnog vremena, rada s polovicom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta, dopusta trudne službenice, dopusta službenice koja je rodila ili službenice koja doji dijete te dopusta ili rada s polovicom punog radnog vremena radi skrbi i njege djeteta s težim smetnjama u razvoju u skladu s propisom o roditeljskim i roditeljskim potporama smatraju se vremenom provedenim na radu u punom radnom vremenu.

(5) Ako su razdoblja odsutnosti s rada iz stavka 4. ovoga članka trajala duže od šest mjeseci u kalendarskoj godini za koju se provodi ocjenjivanje, državni službenici ocijenit će se ocjenom „uspješan“.

Svrha ocjenjivanja

Članak 93.

Svrha ocjenjivanja je poticanje državnih službenika na kvalitetno i učinkovito izvršavanje službenih zadaća te utvrđivanje njihovog doprinosa u obavljanju poslova kao kriterija za nagrađivanje i napredovanje u državnoj službi.

Ocjene

Članak 94.

Na temelju ostvarene učinkovitosti rada državni službenici ocjenjuju se ocjenama:

- „izvrstan“
- „naročito uspješan“
- „uspješan“
- „zadovoljava“
- „ne zadovoljava“.

Postupak ocjenjivanja

Članak 95.

(1) Prijedlog ocjene daje neposredno nadređena osoba.

(2) Prijedlog ocjene daje se na uvid državnom službeniku. Ako državni službenik nije zadovoljan predloženom ocjenom, ima pravo dati primjedbu nadređenoj osobi, koja je dužna tu primjedbu razmotriti zajedno sa državnim službenikom.

(3) Prijedlog ocjene dostavlja se po hijerarhijskom redu svima koji su državnom službeniku nadređeni, zaključno sa rukovodećim državnim službenikom koji upravlja najvišom ustrojstvenom jedinicom. Nadređeni službenici daju mišljenje o prijedlogu ocjene, a ako se ne slažu s prijedlogom, moraju navesti razloge za to i predložiti ocjenu državnog službenika.

(4) Rukovodeći državni službenik koji upravlja najvišom ustrojstvenom jedinicom daje čelniku tijela konačni prijedlog ocjene.

(5) Postupak, kriterije i način ocjenjivanja učinkovitosti rada državnih službenika propisuje Vlada uredbom, na prijedlog tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose.

(6) Prijedlog uredbe iz stavka 5. ovoga članka dostavlja se na mišljenje sindikatima reprezentativnim za pregovaranje o sklapanju kolektivnog ugovora koji se primjenjuje na državne službenike i namještenike te udrugama sindikata više razine koje su reprezentativne za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini. Ako sindikati ne dostave mišljenje u roku od 15 dana, smatra se da su suglasni s prijedlogom.

(7) Zbog specifičnosti policijskih poslova, ministar unutarnjih poslova, uz kriterije određene uredbom iz stavka 5. ovoga članka, pravilnikom utvrđuje posebne kriterije za ocjenjivanje učinkovitosti rada policijskih službenika.

(8) Prijedlog pravilnika iz stavka 7. ovoga članka dostavlja se na mišljenje sindikatima koji djeluju u tijelu državne uprave nadležnom za unutarnje poslove. Ako sindikati ne dostave mišljenje u roku od 15 dana, smatra se da su suglasni s prijedlogom.

Odluka o ocjeni

Članak 96.

- (1) Odluku o ocjeni učinkovitosti rada državnog službenika donosi čelnik tijela odnosno osoba koju on za to ovlasti. Čelnik tijela može ovlastiti jednu ili više osoba za donošenje odluke o ocjeni učinkovitosti rada službenika.
- (2) Državnog službenika koji je čelnik tijela ocjenjuje čelnik tijela koje ga je imenovalo na dužnost odnosno osoba koju on za to ovlasti.
- (3) Državni službenik koji smatra da mu je odlukom o ocjeni povrijeđeno neko pravo iz službe, može zahtijevati ostvarenje toga prava u skladu s općim propisom o radu.
- (4) Posebnim zakonom kojim se uređuju plaće državnih službenika i namještenika propisat će se ograničenje ukupnog broja zaposlenih službenika i namještenika državnog tijela koji tijekom jedne kalendarske godine može dobiti ocjenu „izvrstan“ i „naročito uspješan“.
- (5) Čelnik tijela osniva Odbor za preispitivanje prijedloga ocjena, koji razmatra obrazloženi konačni prijedlog ocjena „izvrstan“ i „naročito uspješan“ radi usklađivanja prijedloga s ograničenjima iz stavka 4. ovoga članka.
- (6) Odbor za preispitivanje prijedloga ocjena dostavlja čelniku tijela mišljenje o prijedlozima ocjena u državnom tijelu i njihovoj usklađenosti s ograničenjima iz stavka 4. ovoga članka.
- (7) Sastav i način rada Odbora za preispitivanje prijedloga ocjena propisuje Vlada uredbom iz članka 95. stavka 5. ovoga Zakona.

Utjecaj ocjene

Članak 97.

- (1) Ocjena državnog službenika se uzima u obzir kod utvrđivanja:
 - a) potrebe izobrazbe državnih službenika
 - b) uvjeta za napredovanje
 - c) dodatka za učinkovitost rada
 - d) uvjeta za upućivanje državnog službenika na rad izvan državne službe
 - e) uvjeta za korištenje plaćenog studijskog dopusta.
- (2) Ocjena državnog službenika uzima se u obzir prilikom izricanja kazni za povrede službene dužnosti.

Posljedice ocjene „zadovoljava“ i „ne zadovoljava“

Članak 98.

- (1) Državnog službenika koji je ocijenjen ocjenom „zadovoljava“ upućuje se na dodatno stručno osposobljavanje ili se premješta na drugo radno mjesto u istoj razini obrazovanja.

(2) Državnom službeniku koji je ocijenjen ocjenom „ne zadovoljava“ prestaje državna služba po sili zakona, danom dostave odluke o zahtjevu za zaštitu povrijeđenog prava u postupku ocjenjivanja, a ako zahtjev nije podnesen, istekom roka za podnošenje tog zahtjeva.

GLAVA VII.

DRŽAVNI ISPIT

Obveza polaganja državnog ispita

Članak 99.

(1) Državni službenik dužan je položiti državni ispit propisane razine za radno mjesto na koje je raspoređen najkasnije u roku od godine dana od dana početka rada u državnoj službi utvrđenog rješenjem o rasporedu na radno mjesto.

(2) Državni službenik s položenim državnim ispitom niže razine od propisane za radno mjesto na koje se raspoređuje ili premješta, dužan je položiti državni ispit propisane razine u roku od šest mjeseci od dana rasporeda ili premještaja na radno mjesto.

(3) Državni službenik primljen u državnu službu na određeno vrijeme u trajanju dužem od godinu dana dužan je položiti državni ispit u roku iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Državni službenik primljen u državnu službu na određeno vrijeme u trajanju od godinu dana ili kraćem trajanju može polagati državni ispit po obavljenom probnom radu.

(5) Državni ispit nije dužan polagati državni službenik koji ima položen pravosudni ispit.

(6) Državni službenik može pristupiti polaganju državnog ispita najviše tri puta za svaku razinu.

Razine državnog ispita

Članak 100.

(1) Državni ispit polaže se za I. ili II. razinu, ovisno o razini obrazovanja koji je uvjet za raspored na radno mjesto.

(2) Državni ispit I. razine polaže se za obavljanje poslova radnog mjesta za koje je uvjet završena srednja škola.

(3) Državni ispit II. razine polaže se za obavljanje poslova radnog mjesta za koje je uvjet završen sveučilišni odnosno stručni diplomski studij, sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij ili završen sveučilišni odnosno stručni prijediplomski studij.

Postupak i način polaganja državnog ispita

Članak 101.

- (1) Tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose nadležno je za razvoj i provedbu polaganja državnog ispita.
- (2) Čelnik tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose imenuje osobe za razvoj i izradu ispitnih materijala za provedbu državnog ispita pisanim ispitivanjem.
- (3) Postupak i način polaganja državnog ispita, razvoj i izradu ispitnih materijala, izdavanje uvjerenja o položenom državnom ispitu i vođenje elektroničkog očevidnika o polaganju državnog ispita propisuje pravilnikom čelnik tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose.

Obavijest o polaganju državnog ispita i troškovi polaganja

Članak 102.

- (1) Odlučivanje o osnovanosti zahtjeva za polaganje državnog ispita je upravna stvar.
- (2) Obavijest o mjestu, danu i vremenu polaganja državnog ispita dostavlja se javnom objavom na web-stranici tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose. Dostava svim kandidatima smatra se obavljenom istekom osmoga dana od dana objave na mrežnoj stranici tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose.
- (3) Troškove prvog polaganja državnoga ispita snosi državno tijelo koje državnog službenika uputi na polaganje.
- (4) Troškove drugog i trećeg polaganja državnog ispita snosi državni službenik.

Neizvršenje obveze polaganja državnog ispita

Članak 103.

- (1) Državnom službeniku iz članka 99. stavaka 1. i 3. ovoga Zakona, koji ne položi državni ispit u propisanom roku, prestaje državna služba istekom posljednjeg dana roka za polaganje ispita.
- (2) Državni službenik iz članka 99. stavka 2. ovoga Zakona, koji ne položi državni ispit II. razine u propisanom roku, rasporedit će se na radno mjesto za koje ispunjava uvjete i ima položen državni ispit I. razine, a ako nema slobodnog radnog mjesta na koje se državni službenik može rasporediti, odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona o stavljanju državnog službenika na raspolaganje Vladi.
- (3) U slučaju privremene nesposobnosti za rad, korištenja roditeljnog, očinskog ili roditeljskog dopusta te drugog opravdanog razloga, rok za polaganje državnog ispita produžit će se na zahtjev državnog službenika za onoliko vremena koliko je trajala privremena nesposobnost za rad, roditeljni, očinski ili roditeljski dopust ili drugi opravdani razlozi.

(4) Zahtjev za produženje roka za polaganje državnog ispita iz stavka 3. ovoga članka državni službenik može podnijeti čelniku tijela najkasnije do isteka toga roka.

(5) O produženju roka za polaganje državnog ispita donosi se u upravnom postupku posebno rješenje.

(6) Državnom službeniku koji je primljen u državnu službu na određeno vrijeme, rok za polaganje državnog ispita može se produžiti najduže do isteka roka na koji je primljen u službu.

GLAVA VIII.

IZOBRAZBA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA

Izobrazba državnih službenika

Članak 104.

(1) Svi državni službenici dužni su trajno unapređivati znanja, vještine i sposobnosti potrebne za obavljanje poslova radnog mjesta na koje su raspoređeni te sudjelovati u organiziranim programima izobrazbe na koje ih je uputilo državno tijelo ili im je odobrilo pohađanje pojedinih programa izobrazbe.

(2) Državnim službenicima može se dopustiti da sudjeluju u specijaliziranim obrazovnim programima izvan državne službe kako bi usavršili svoje stručne sposobnosti značajne za obavljanje poslova u državnom tijelu u kojem su zaposleni ili državnoj službi općenito.

Programi izobrazbe

Članak 105.

(1) Programi izobrazbe državnih službenika mogu biti zajednički i posebni.

(2) Zajednički programi izobrazbe su programi izobrazbe namijenjeni svim državnim službenicima, neovisno o državnom tijelu u kojem su zaposleni.

(3) Posebni programi izobrazbe su programi izobrazbe namijenjeni isključivo državnim službenicima zaposlenima u istom državnom tijelu.

(4) Programe izobrazbe u pravilu organizira Državna škola za javnu upravu.

(5) Posebne programe izobrazbe mogu, pored institucije iz stavka 4. ovoga članka, samostalno organizirati resorna tijela državne uprave.

(6) Oblici, način i uvjeti izobrazbe državnih službenika uređuju se uredbom Vlade.

Sudjelovanje u programu izobrazbe i financiranje

Članak 106.

- (1) Sudjelovanje u programu izobrazbe smatra se dijelom obveza državnih službenika, a nadređene osobe obvezne su svojim službenicima raspoređenim u ustrojstvenim jedinicama kojima rukovode omogućiti pohađanje programa izobrazbe na koje ih je uputilo državno tijelo ili im je odobrilo pohađanje pojedinih programa izobrazbe.
- (2) Vrijeme provedeno na izobrazbi smatra se vremenom provedenim na radu.
- (3) Troškovi izobrazbe u državnoj službi pokrivaju se iz državnog proračuna.

Studijski dopust

Članak 107.

- (1) Državni službenik ima pravo podnijeti zahtjev za plaćeni ili neplaćeni studijski dopust za obrazovanje na stručnim ili sveučilišnim studijima u zemlji ili inozemstvu, u trajanju od najviše jedne akademske godine.
- (2) Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka mora se priložiti program studija i plan studijskog dopusta s jasnom naznakom ukupnog trajanja studijskog dopusta i pojedinih razdoblja u kojima ga planira koristiti.
- (3) Studijski dopust odobrava čelnik tijela uz prethodnu suglasnost tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose na program studijskog dopusta. Studijski dopust ne može se odobriti državnom službeniku na probnom radu.
- (4) Program studijskog dopusta mora odgovarati području rada, a svrha programa mora biti poboljšanje stručnosti odnosno kompetencija državnog službenika.
- (5) Tijekom plaćenog studijskog dopusta državni službenik ima pravo na naknadu plaće u visini plaće kao da je radio u redovnom radnom vremenu. Troškovi obrazovanja podmiruju se iz državnog proračuna.
- (6) Nakon isteka studijskog dopusta državni službenik ima se pravo vratiti na isto ili drugo odgovarajuće radno mjesto u državnom tijelu.
- (7) Po završetku plaćenog studijskog dopusta državni službenik je dužan ostati u službi najmanje dvostruko vremena od vremena koliko je trajalo obrazovanje na koje je upućen. Ako državni službenik u tom razdoblju bude upućen na novo obrazovanje, razdoblje novoga obrazovanja ne uračunava se u vrijeme koje je službenik dužan ostati u službi.
- (8) Ako državni službenik po završetku obrazovanja ne ostane u službi u vremenu utvrđenom u stavku 7. ovoga članka, dužan je vratiti cjelokupni iznos sredstava utrošen za njegovo obrazovanje.

(9) Ako državni službenik ne završi program obrazovanja na koji je upućen, dužan je vratiti cjelokupan iznos sredstava utrošen za njegovo obrazovanje, osim u slučajevima prestanka državne službe po sili zakona iz članka 144. stavka 1. i članka 152. stavka 1. točke 1., 2. i 3. ovoga Zakona.

GLAVA IX.

ODGOVORNOST ZA POVREDE SLUŽBENE DUŽNOSTI I ŠTETU

1. ODGOVORNOST ZA POVREDE SLUŽBENE DUŽNOSTI

Odgovornost za povrede

Članak 108.

(1) Državni službenici odgovaraju za povredu službene dužnosti ako povjerene poslove ne obavljaju savjesno, stručno i u predviđenim rokovima, ako se ne pridržavaju Ustava, zakona i drugih propisa ili pravila o ponašanju za vrijeme službe ili u vezi sa službom.

(2) Kaznena ili prekršajna odgovornost ne isključuje odgovornost za povredu službene dužnosti, ako djelo koje je predmet kaznenoga ili prekršajnog postupka ujedno predstavlja i povredu službene dužnosti.

(3) Oslobođenje od kaznene ili prekršajne odgovornosti ne pretpostavlja oslobađanje od odgovornosti za povredu službene dužnosti ako je izvršeno djelo propisano kao povreda službene dužnosti.

Odgovornost sindikalnog povjerenika za povredu službene dužnosti

Članak 109.

(1) Sindikalni povjerenik ne može zbog obavljanja sindikalne aktivnosti biti pozvan na odgovornost niti doveden u nepovoljniji položaj u odnosu na druge državne službenike i namještenike.

(2) Obavljanje sindikalne aktivnosti sindikalnog povjerenika ne smije utjecati na uredno obavljanje poslova na kojima radi i ne može biti razlog za nepoštivanje propisa ili neizvršavanje zakonitih naloga i uputa čelnika tijela ili nadređene osobe.

(3) Protiv sindikalnog povjerenika ne može se bez suglasnosti Sindikata pokrenuti postupak zbog povrede službene dužnosti.

(4) Sindikalni povjerenik ne može biti udaljen iz službe bez suglasnosti Sindikata, osim u slučaju iz članka 126. stavka 2. ovoga Zakona.

(5) Ako se sindikat u roku od osam dana ne izjasni o davanju suglasnosti iz stavka 3. ovoga članka smatra se da je suglasan s pokretanjem postupka zbog povrede službene dužnosti sindikalnog povjerenika.

(6) Ako se sindikat u roku od 24 sata ne izjasni o davanju suglasnosti iz stavka 4. ovoga članka smatra se da je suglasan s udaljenjem iz službe sindikalnog povjerenika.

(7) Ako sindikat uskrati suglasnost iz stavaka 3. i 4. ovoga članka, čelnik tijela može u roku od 15 dana od dana dostave očitovanja sindikata zatražiti da suglasnost nadomjesti odluka nadležnog upravnog suda. Postupak pred upravnim sudom je hitan.

Vrste povreda službene dužnosti

Članak 110.

(1) Povrede službene dužnosti mogu biti lake i teške.

(2) Teške povrede službene dužnosti propisuju se zakonom, a lake povrede zakonom, uredbom Vlade i pravilnikom o unutarnjem redu.

Lake povrede službene dužnosti

Članak 111.

Lake povrede službene dužnosti su:

1. učestalo kašnjenje na posao ili raniji odlasci s posla
2. neopravdano zakašnjenje na posao preko sat vremena dnevno
3. učestalo prekoračenje vremena propisanog za odmor (stanku) ili korištenje prava na odmor (stanku) izvan propisanog vremena bez opravdanog razloga
4. napuštanje radnih prostorija tijekom radnog vremena bez odobrenja nadređenog državnog službenika
5. neuredno čuvanje spisa, podataka ili druge povjerene dokumentacije
6. neopravdan izostanak s posla jedan dan
7. neobavješćivanje nadređene osobe o spriječenosti dolaska na posao u roku od 24 sata bez opravdanih razloga
8. ponašanje državnog službenika protivno Etičkom kodeksu državnih službenika, koje ne nanosi štetu ugledu službe
9. neizvršenje ili nepravodobno izvršenje službene zadaće bez opravdanog razloga
10. nesavjesno ili nemarno izvršenje službene zadaće ili izvršenje službene zadaće protivno pravilima struke
11. nepodnošenje pisanog prijedloga za pokretanje postupka zbog lake povrede službene dužnosti, odnosno neobavješćivanje čelnika tijela o teškoj povredi službene dužnosti podređenog državnog službenika,
12. druge lake povrede službene dužnosti koje su propisane zakonom, uredbom Vlade ili pravilnikom čelnika tijela.

Teške povrede službene dužnosti

Članak 112.

(1) Teške povrede službene dužnosti su:

1. neizvršavanje, nesavjesno, nepravodobno ili nemarno izvršavanje službenih obveza

2. nezakoniti rad ili propuštanje poduzimanja mjera ili radnji na koje je državni službenik ovlašten radi sprječavanja nezakonitosti
3. davanje netočnih podataka kojima se utječe na donošenje odluka nadležnih tijela ili time nastaju druge štetne posljedice
4. zlouporaba položaja ili prekoračenje ovlasti u službi
5. odbijanje izvršenja naloga, ako za to ne postoje opravdani razlozi
6. neovlaštena posluga ili neodgovorno korištenje sredstava povjerenih za rad ili u vezi s radom
7. neovlašteno otkrivanje klasificiranog podatka u vezi s obavljanjem državne službe
8. uništenje, otuđenje ili omogućavanje uvida neovlaštenim osobama u klasificirane podatke
9. zlouporaba obveze državnog službenika na prijavljivanje opravdane sumnje na korupciju
10. povreda prava na zaštitu anonimnosti državnog službenika koji prijavi opravdanu sumnju na korupciju
11. ograničavanje ili uskraćivanje prava utvrđenih ovim Zakonom državnom službeniku koji odgovornim osobama ili nadležnim tijelima prijavi sumnju na korupciju ili zlostavljanje tog državnog službenika
12. obavljanje djelatnosti koja je u suprotnosti s poslovima radnog mjesta ili bez prethodnog odobrenja čelnika tijela
13. uporaba krivotvorene isprave u cilju ostvarivanja prava u službi
14. izrazito nepristojno ili neprimjereno ponašanje u službi ili u vezi sa službom
15. ponašanje suprotno Etičkom kodeksu državnih službenika, koje nanosi štetu ugledu službe
16. neopravdan izostanak s posla od dva do četiri dana uzastopno
17. otuđenje te oštećenje ili uništenje imovine državnog tijela hotimično ili krajnjom nepažnjom
18. dolazak na posao pod utjecajem alkohola, droga ili drugih sredstava ovisnosti ili dovođenje pod utjecaj alkohola, droga ili drugih sredstava ovisnosti za vrijeme radnog vremena ili odbijanje testiranja na alkohol ili droge,
19. druge teške povrede službene dužnosti koje su propisane zakonom.

(2) Pod izrazito nepristojnim ili neprimjerenim ponašanjem u službi ili u vezi sa službom smatraju se osobito: prijetnje, uporaba prostih i pogrđnih riječi, fizički napad, spolno uznemiravanje i ponašanje kojim se želi ostvariti neželjeni tjelesni kontakt.

(3) Smatrat će se da je državni službenik pod utjecajem alkohola ako u krvi ima alkohola više od 0,0 g/kg, odnosno više od 0,0 miligrama u litri izdahnutog zraka.

(4) Prisutnost alkohola u organizmu utvrđuje se analizom krvi ili urina ili mjerenjem količine alkohola u litri izdahnutog zraka ili liječničkim pregledom ili drugim metodama i aparatima.

(5) Smatra se da je državni službenik pod utjecajem droga ako u organizmu ima droga.

(6) Smatrat će se da državni službenik u organizmu ima droga ako se prisutnost droga utvrdi odgovarajućim sredstvima ili uređajima ili liječničkim pregledom ili analizom krvi ili urina.

(7) Testiranje na alkohol i droge provest će se samo ako se osnovano sumnja da je državni službenik pod utjecajem alkohola ili droga.

(8) Na postupak testiranja na alkohol i droge državnih službenika koji se nalaze u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti te u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti i/ili na supstitucijskoj terapiji, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje zaštita na radu.

2. TIJELA ZA VOĐENJE POSTUPKA ZBOG POVREDE SLUŽBENE DUŽNOSTI

Tijela za vođenje postupka

Članak 113.

- (1) O lakim povredama službene dužnosti odlučuje čelnik tijela, ako posebnim zakonom za službenike pojedinih državnih tijela nije drukčije određeno.
- (2) O teškim povredama službene dužnosti u prvom stupnju odlučuje Službenički sud, a u drugom stupnju Viši službenički sud, ako posebnim zakonom za službenike pojedinih državnih tijela nije drukčije određeno.
- (3) Službenički sud i Viši službenički sud ustrojava Vlada.

Sastav službeničkog suda

Članak 114.

- (1) Službenički sud ima predsjednika i najmanje deset članova, koji se imenuju iz reda diplomiranih pravnika, odnosno magistara prava. Predsjednik i najmanje dva člana imenuju se iz reda sudaca.
- (2) Viši službenički sud ima predsjednika i najmanje deset članova koji se imenuju iz reda diplomiranih pravnika, odnosno magistara prava. Predsjednik i najmanje dva člana imenuju se iz reda sudaca.
- (3) Predsjednike i članove Službeničkog suda i Višeg službeničkog suda imenuje Vlada.
- (4) Službenički sud i Viši službenički sud odlučuju u vijeću od tri člana koje imenuje predsjednik za svaki pojedini slučaj. Vijećem uvijek predsjedava član imenovan iz reda sudaca.
- (5) Uredske i druge poslove za Službenički sud i Viši službenički sud obavlja tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose.

3. POSTUPAK ZBOG POVREDE SLUŽBENE DUŽNOSTI

Primjena zakona kojim se uređuje opći upravni postupak

Članak 115.

- (1) Na postupak zbog povrede službene dužnosti primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opći upravni postupak, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
- (2) Postupak zbog povrede službene dužnosti je hitan.
- (3) U postupku zbog povrede službene dužnosti ne plaćaju se pristojbe.

Javnost i pravo na branitelja

Članak 116.

(1) Rasprava u postupku zbog povrede službene dužnosti je javna. Odlukom tijela koje vodi postupak može se iznimno isključiti javnost, radi zaštite tajnosti podataka sukladno posebnom zakonu ili drugih opravdanih razloga.

(2) Državni službenik u postupku zbog povrede službene dužnosti ima pravo na branitelja, koji u tom postupku ima položaj opunomoćenika.

(3) Tijelo koje vodi postupak zbog povrede službene dužnosti dužno je, na zahtjev državnog službenika protiv kojeg se vodi postupak, omogućiti sudjelovanje sindikata čiji je član, koji u tom postupku ima položaj izjednačen s položajem branitelja.

Pokretanje postupka

Članak 117.

(1) Postupak zbog lake povrede službene dužnosti pokreće čelnik tijela ili osoba koju on za to ovlasti.

(2) Postupak zbog teške povrede službene dužnosti pokreće čelnik tijela ili osoba koju on za to ovlasti, danom predaje zahtjeva za pokretanje postupka Službeničkom sudu.

(3) Neposredno nadređena osoba dužna je podnijeti prijedlog za pokretanje postupka zbog lake povrede službene dužnosti, odnosno obavijestiti čelnika tijela o teškoj povredi službene dužnosti podređenog državnog službenika, u roku od 15 dana od dana saznanja za počinjenu povredu.

Zahtjev za pokretanje postupka zbog teške povrede službene dužnosti

Članak 118.

(1) Zahtjev za pokretanje postupka zbog teške povrede službene dužnosti sadrži:

- naziv nadležnog službeničkog suda
- podatke o podnositelju zahtjeva (naziv i sjedište državnog tijela te ime, prezime i dužnost osobe koja je ovlaštena za podnošenje zahtjeva)
- podatke o državnom službeniku protiv kojeg se pokreće postupak: osobni podaci o državnom službeniku (ime i prezime, OIB, adresa stanovanja), naziv i sjedište tijela i ustrojstvene jedinice u kojoj je državni službenik zaposlen, naziv radnog mjesta na koje je državni službenik raspoređen)
- činjenični opis povrede službene dužnosti (način, vrijeme i mjesto počinjenja povrede, te ostale okolnosti iz kojih proistječu zakonska obilježja teške povrede službene dužnosti)
- zakonski naziv teške povrede službene dužnosti i odredbu Zakona kojom je ta povreda propisana
- dokaze, čije se izvođenje predlaže
- podatak o ranijoj odgovornosti za tešku povredu službene dužnosti
- potpis podnositelja zahtjeva i pečat državnog tijela.

(2) Zahtjev za pokretanje postupka zbog teške povrede službene dužnosti s odgovarajućim priložima podnosi se u dovoljnom broju primjeraka za sud i državnog službenika protiv kojeg se pokreće postupak.

Odgovor na zahtjev za pokretanje postupka

Članak 119.

(1) Zahtjev za pokretanje postupka zbog teške povrede službene dužnosti Službenički sud dostavlja državnom službeniku, koji može podnijeti odgovor na zahtjev u roku od osam dana od dana dostave zahtjeva.

(2) U odgovoru na zahtjev za pokretanje postupka državni službenik, njegov branitelj ili sindikat čiji je član, ukoliko ga državni službenik ovlasti za zastupanje, ima pravo predložiti izvođenje dokaza važnih za donošenje odluke.

Posebne odredbe o postupku zbog teške povrede službene dužnosti

Članak 120.

(1) U postupku zbog teške povrede službene dužnosti mora se provesti usmena rasprava, a državni službenik protiv kojega je pokrenut postupak mora biti saslušan.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, rasprava se može održati i bez nazočnosti državnog službenika protiv kojega se vodi postupak, ako je službenik dva puta uzastopno uredno pozvan, a pozivu se nije odazvao niti je opravdao svoj nedolazak te Službenički sud ocijeni da se na temelju provedenih dokaza može utvrđivati odgovornost državnog službenika za tešku povredu službene dužnosti za koju se tereti.

(3) Rasprava se može održati bez nazočnosti državnog službenika protiv kojega se vodi postupak samo pod uvjetom da mu je uredno dostavljen zahtjev za pokretanje postupka.

(4) Ako su na temelju usmene rasprave, održane sukladno stavku 1. – 3. ovoga članka, utvrđene sve činjenice bitne za odlučivanje, Službenički sud donijet će odluku o zahtjevu.

(5) Kod odlučivanja o odgovornosti državnog službenika Službenički sud nije vezan pravnom kvalifikacijom teške povrede službene dužnosti navedenom u zahtjevu za pokretanje postupka.

Donošenje odluke o odgovornosti nakon prestanka državne službe

Članak 121.

(1) Ako je državnom službeniku prestala državna služba nakon pokretanja postupka zbog teške povrede službene dužnosti, Službenički sud nastaviti će vođenje postupka i na osnovi utvrđenog činjeničnog stanja donijeti odluku o odgovornosti za tešku povredu službene dužnosti.

(2) Ako Službenički sud utvrdi odgovornost za tešku povredu službene dužnosti osobe iz stavka 1. ovoga članka, izreći će zabranu prijma u državnu službu na vrijeme od jedne godine.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, ako Službenički sud utvrdi da je počinjena teška povreda službene dužnosti koja ima obilježja korupcije ili otuđenja državne imovine izreći će zabranu prijma u državnu službu u razdoblju od četiri godine.

Odluke u postupku zbog povrede službene dužnosti

Članak 122.

(1) U postupku zbog povrede službene dužnosti o odgovornosti državnog službenika odlučuje se rješenjem, a o pitanjima postupka zaključkom.

(2) U izreci rješenja obvezno se navode činjenični opis povrede službene dužnosti, zakonski naziv teške povrede službene dužnosti i odredba Zakona kojom je ta povreda propisana.

(3) Protiv rješenja čelnika tijela u postupku zbog lake povrede službene dužnosti može se izjaviti žalba Službeničkom sudu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

(4) Protiv rješenja Službeničkog suda u postupku zbog teške povrede službene dužnosti može se izjaviti žalba Višem službeničkom sudu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

(5) Protiv drugostupanjskog rješenja u postupku zbog povrede službene dužnosti može se pokrenuti upravni spor, osim u slučaju prvog poništavanja prvostupanjskog rješenja i dostave predmeta na ponovno rješavanje prvostupanjskom tijelu.

Zastara pokretanja i vođenja postupka

Članak 123.

(1) Pravo na pokretanje postupka zbog lake povrede službene dužnosti zastarijeva u roku od tri mjeseca od dana saznanja za počinjenu povredu i počinitelja, a najkasnije u roku od šest mjeseci od dana kada je povreda počinjena. Ako u roku od godine dana od pokretanja postupka ne bude donesena izvršna odluka, postupak će se obustaviti zbog zastare vođenja postupka.

(2) Pravo na pokretanje postupka zbog teške povrede službene dužnosti zastarijeva u roku od godine dana od dana saznanja za počinjenu povredu i počinitelja, a najkasnije u roku od tri godine od dana kada je povreda počinjena. Ako u roku od tri godine od dana pokretanja postupka ne bude donesena izvršna odluka, postupak će se obustaviti zbog zastare vođenja postupka.

(3) Rokovi za donošenje izvršne odluke iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ne teku za vrijeme privremene spriječenosti državnog službenika za rad.

(4) Zastara pokretanja i vođenja postupka prekida se svakom postupovnom radnjom nadležnog tijela usmjerenom ka odlučivanju o odgovornosti za povredu službene dužnosti ili zakonitosti i ustavnosti rješenja te nakon svakog prekida, zastarni rok počinje iznova teći.

(5) Apsolutna zastara pokretanja i vođenja postupka nastupa protekom dvostruko vremena koliko je prema zakonu propisana zastara vođenja postupka zbog povrede službene dužnosti.

4. KAZNE ZA POVREDE SLUŽBENE DUŽNOSTI

Vrste kazni

Članak 124.

(1) Za lake povrede službene dužnosti mogu se izreći sljedeće kazne:

- a) pisana opomena
- b) novčana kazna u visini do 10% plaće u neto iznosu, isplaćene državnom službeniku u mjesecu kad je kazna izrečena.

(2) Za teške povrede službene dužnosti mogu se izreći sljedeće kazne:

- a) novčana kazna na vrijeme od jednog do šest mjeseci, u mjesečnom iznosu od 10 do 20% ukupne plaće u neto iznosu, isplaćene državnom službeniku u mjesecu u kojem je kazna izrečena
- b) premještaj na drugo radno mjesto iste razine obrazovanja
- c) prestanak državne službe.

(3) Kazna iz stavka 2. točke b) ovoga članka može se izreći samo na prijedlog čelnika tijela koji je pokrenuo postupak zbog teške povrede službene dužnosti, ako postoji slobodno radno mjesto u državnom tijelu.

(4) Državnom službeniku obvezno se izriče kazna prestanka državne službe iz stavka 2. točke c) ovoga članka ako bude proglašen odgovornim za tešku povredu službene dužnosti koja ima obilježja korupcije.

(5) Državni službenik kojem je utvrđena odgovornost za tešku povredu službene dužnosti ne može napredovati u službi u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja o odgovornosti.

(6) Državnom službeniku koji u roku od godine dana od izvršnosti rješenja o utvrđivanju odgovornosti za tešku povredu službene dužnosti počini novu tešku povredu službene dužnosti, prestaje državna služba po sili zakona danom izvršnosti rješenja kojim je utvrđena odgovornost državnog službenika za novu tešku povredu službene dužnosti.

(7) Zbroj novčanih kazni izrečenih u jednom mjesecu za lake i teške povrede službene dužnosti ne može iznositi više od 30% ukupne plaće isplaćene državnom službeniku u tom mjesecu.

(8) Kazne izrečene u postupku zbog povrede službene dužnosti izvršava nadležna služba u državnom tijelu u kojem je državni službenik zaposlen.

Određivanje i zastara izvršenja kazne

Članak 125.

(1) Pri određivanju vrste kazne uzimaju se u obzir težina počinjene povrede i nastale posljedice, stupanj odgovornosti državnog službenika, okolnosti u kojima je povreda počinjena, te olakotne i otegotne okolnosti na strani državnog službenika.

(2) Izvršenje kazne za laku povredu službene dužnosti zastarijeva u roku od jedne godine, a za tešku povredu službene dužnosti u roku od dvije godine od izvršnosti rješenja kojim je kazna izrečena.

(3) Protekom roka od dvije godine nakon pravomoćnosti izrečene kazne za laku povredu službene dužnosti, izrečena kazna briše se pod uvjetom da državni službenik nije počinio novu povredu službene dužnosti od pravomoćnosti izrečene kazne.

(4) Protekom roka od četiri godine nakon pravomoćnosti izrečene kazne za tešku povredu službene dužnosti, izrečena kazna briše se pod uvjetom da državni službenik nije počinio novu povredu službene dužnosti od pravomoćnosti izrečene kazne.

5. UDALJENJE IZ SLUŽBE

Slučajevi udaljenja

Članak 126.

(1) Smatra se da je udaljen iz službe državni službenik kojem je određen istražni zatvor, sukladno zakonu kojim se uređuje kazneni postupak ili koji je na izdržavanju kazne zatvora zbog prekršaja.

(2) Čelnik tijela dužan je udaljiti iz službe državnog službenika protiv kojeg je pokrenut kazneni postupak zbog djela s obilježjima korupcije počinjenog u službi, danom saznanja za pokretanje postupka.

(3) Čelnik tijela dužan je udaljiti iz službe državnog službenika protiv kojeg je pokrenut postupak zbog teške povrede službene dužnosti zbog djela s obilježjima korupcije, danom podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka.

(4) Rješenjem čelnika tijela državnog službenika se može udaljiti iz službe ako je protiv njega pokrenut kazneni postupak ili postupak zbog teške povrede službene dužnosti, a povreda je takve prirode da bi ostanak u službi, dok traje taj postupak, mogao štetiti interesima službe.

(5) Udaljenje iz službe traje do okončanja kaznenog postupka ili postupka zbog teške povrede službene dužnosti, a u slučaju iz stavka 1. ovoga članka, do isteka istražnog zatvora.

(6) Odlučivanje o udaljenju iz službe upravna je stvar.

Žalba protiv rješenja o udaljenju

Članak 127.

(1) Protiv rješenja o udaljenju iz službe državni službenik može izjaviti žalbu Službeničkom sudu u roku od 15 dana od dostave rješenja.

(2) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

(3) Službenički sud dužan je odlučiti o žalbi najkasnije u roku od 15 dana od primitka žalbe i prvostupanjskog spisa predmeta.

(4) Odluka Službeničkog suda o žalbi je izvršna danom dostave rješenja stranci.

Naknada plaće

Članak 128.

(1) Za vrijeme udaljenja iz službe državnom službeniku pripada naknada plaće u iznosu od 60%, a ako uzdržava obitelj, 80% plaće isplaćene u mjesecu koji je prethodio udaljenju iz službe.

(2) Puna plaća pripada državnom službeniku od dana vraćanja u službu.

(3) Državnom službeniku se vraća obustavljeni dio plaće od prvoga dana udaljenja, u sljedećim slučajevima:

- a) ako Službenički sud uvaži njegovu žalbu protiv rješenja o udaljenju iz službe
- b) ako je pravomoćnim rješenjem obustavljen kazneni, odnosno postupak zbog teške povrede službene dužnosti, osim zbog zastare vođenja postupka
- c) ako je pravomoćnom presudom u kaznenom, odnosno pravomoćnim rješenjem u postupku zbog teške povrede službene dužnosti oslobođen od odgovornosti.

6. ODGOVORNOST ZA ŠTETU

Dužnost naknade štete

Članak 129.

(1) Državni službenik je dužan naknaditi štetu koju u službi ili u svezi sa službom namjerno ili iz krajnje nepažnje nanese državnom tijelu.

(2) Štetom iz stavka 1. ovoga članka smatra se i šteta koju je državno tijelo imalo naknađujući fizičkim i pravnim osobama štetu koju su pretrpjeli namjerom ili krajnjom nepažnjom državnog službenika.

(3) Propisima za pojedine službe mogu se propisati i posebni slučajevi odgovornosti za štetu nanесenu u službi ili u svezi sa službom, ali se odgovornost mora temeljiti na namjeri ili krajnjoj nepažnji.

Utvrđivanje okolnosti pod kojima je nastala šteta

Članak 130.

(1) Nastanak štete, njenu visinu i okolnosti pod kojima je nastala utvrđuje čelnik tijela, odnosno osoba koju on ovlasti, odlukom koja nije upravni akt.

(2) Prije donošenja odluke čelnik tijela odnosno osoba koju on ovlasti dužna je saslušati državnog službenika.

Primjena općih propisa obveznog prava

Članak 131.

Ako državni službenik odbije nadoknaditi štetu, šteta se nadoknađuje po općim propisima obveznog prava.

Pisani sporazum

Članak 132.

(1) O visini i načinu naknade štete čelnik tijela i državni službenik mogu zaključiti pisani sporazum.

(2) Pisani sporazum predstavlja ovršni naslov.

(3) Ako bi utvrđivanje visine štete prouzročilo nerazmjerne troškove, naknada štete može se odrediti u paušalnom iznosu.

Rok za naknadu štete

Članak 133.

(1) Rok za naknadu štete ne može isteći prije dana isplate plaće za obračunsko razdoblje u kojemu je donesena odluka iz članka 130. ovoga Zakona.

(2) Prema visini štete, a po zamolbi državnog službenika, može se odlukom dopustiti plaćanje u obrocima.

Uspostava prijašnjeg stanja

Članak 134.

(1) Za naknadu štete na stvari može se po zahtjevu državnog službenika dopustiti uspostava prijašnjeg stanja o njegovom trošku u primjerenom roku. O tome se zaključuje pisani sporazum.

(2) Ako državni službenik ne dovede stvar u prijašnje stanje o svom trošku u roku koji mu je za to ostavljen, donijet će se rješenje o naknadi štete sukladno odredbama ovoga Zakona.

Naknada štete nastale državnom tijelu povredom službene dužnosti

Članak 135.

(1) U postupku zbog povrede službene dužnosti može se odlučivati i o naknadi štete nastale državnom tijelu povredom službene dužnosti.

(2) Ako se do okončanja postupka ne može utvrditi visina štete, odlučivat će se samo o odgovornosti zbog povrede službene dužnosti te će se o naknadi štete odlučivati u postupku za naknadu štete prema odredbama ovoga Zakona.

(3) Na temelju pravomoćnog rješenja o naknadi štete može se tražiti donošenje rješenja o ovrsi pred nadležnim sudom.

Oslobođenje od odgovornosti za štetu

Članak 136.

Ako je do štete došlo postupanjem po nalogu čelnika tijela ili nadređena osoba, a državni službenik je prethodno stavio pisano upozorenje nadređenom da bi izvršenjem naloga mogla nastati šteta, državnog službenika će se u cijelosti osloboditi od odgovornosti za štetu.

GLAVA X.

RASPOLAGANJE

Ukidanje državnog tijela uz preuzimanje poslova tog tijela u drugo državno tijelo

Članak 137.

(1) Kad se ukine državno tijelo, državne službenike ukinutog tijela preuzima ono državno tijelo koje preuzima i obavljanje poslova ukinutog tijela, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

(2) Do donošenja pravilnika o unutarnjem redu i rasporedu na radna mjesta prema tom pravilniku, preuzeti državni službenici iz stavka 1. ovoga članka obavljaju poslove koje su obavljali u ukinutom državnom tijelu, odnosno druge poslove po nalogu čelnika tijela, a pravo na plaću i ostala prava iz službe ostvaruju prema dotadašnjim rješenjima.

(3) Preuzeti državni službenici koji se po donošenju pravilnika o unutarnjem redu ne mogu rasporediti, jer nema slobodnih radnih mjesta za koje ispunjavaju stručne i druge uvjete za raspored, stavljaju se na raspolaganje Vladi.

(4) Rješenja o rasporedu na radna mjesta ili rješenja o stavljanju na raspolaganje Vladi donose se najkasnije u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu novog pravilnika o unutarnjem redu donesenog nakon preuzimanja službenika.

Ukidanje državnog tijela i svih poslova tog tijela

Članak 138.

(1) Kad se ukine državno tijelo, a poslove tog tijela ne preuzima neko drugo državno tijelo, državne službenike ukinutog tijela preuzima tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

(2) Preuzeti državni službenici iz stavka 1. ovoga članka, stavljaju se na raspolaganje Vladi rješenjem čelnika tijela koje ih je preuzelo.

(3) Rješenja o stavljanju na raspolaganje Vladi donose se najkasnije u roku od mjesec dana od preuzimanja.

Promjena djelokruga državnog tijela

Članak 139.

- (1) Ako dio poslova državnog tijela prelazi u djelokrug drugog državnog tijela, to tijelo preuzima i državne službenike koji su zatečeni na preuzetim poslovima.
- (2) Na preuzete državne službenike iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na ukidanje državnog tijela čije poslove preuzima drugo državno tijelo.

Donošenje pravilnika o unutarnjem redu

Članak 140.

- (1) Kad se donese pravilnik o unutarnjem redu na temelju novog akta o unutarnjem ustrojstvu, državni službenici se raspoređuju na radna mjesta iz tog pravilnika prema potrebama službe i stručnom znanju. Državni službenik mora ispunjavati uvjete za raspored na radno mjesto.
- (2) Državnog službenika se kod rasporeda iz stavka 1. ovoga članka ne može bez njegove suglasnosti rasporediti u drugo mjesto rada, koje je udaljeno više od 50 kilometara od mjesta njegova stanovanja ako bi se premještajem bitno pogoršale njegove obiteljske prilike.
- (3) Ako se u skladu s uredbom o unutarnjem ustrojstvu državnog tijela ukidaju pojedine ustrojstvene jedinice tog tijela, pojedina radna mjesta u državnom tijelu ili se smanjuje potreban broj izvršitelja na pojedinim radnim mjestima, državni službenici koji su do tada bili raspoređeni na ta radna mjesta, odnosno u ustrojstvene jedinice koje se ukidaju, raspoređuju se na druga radna mjesta za koja ispunjavaju uvjete.
- (4) Ako nema odgovarajućeg radnog mjesta na koje se državni službenik može rasporediti, donosi se rješenje o stavljanju na raspolaganje Vladi.
- (5) Rješenje o rasporedu na radno mjesto, odnosno rješenje o stavljanju na raspolaganje Vladi, sukladno odredbama stavaka 1. – 4. ovoga članka, donosi se u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu novog pravilnika o unutarnjem redu.
- (6) Protiv rješenja iz stavka 5. ovoga članka žalbu može izjaviti državni službenik za kojeg se rješenje donosi. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.
- (7) Do donošenja rješenja iz stavka 5. ovoga članka, državni službenici nastavljaju obavljati poslove koje su obavljali na dotadašnjim radnim mjestima, odnosno druge poslove po pisanom nalogu čelnika tijela ili osobe koju on za to ovlasti, a pravo na plaću i ostala prava iz službe ostvaruju prema dotadašnjim rješenjima.

Podaci o državnim službenicima na raspolaganju

Članak 141.

- (1) Evidencija državnih službenika koji su stavljeni na raspolaganje Vladi vodi se u Registru zaposlenih u državnoj službi i javnim službama.

(2) Državno tijelo dužno je unijeti podatke o državnom službeniku stavljenom na raspolaganju Vladi u Registar iz stavka 1. ovoga članka u roku od 24 sata od dana izvršnosti rješenja o stavljanju državnog službenika na raspolaganje.

Trajanje raspolaganja

Članak 142.

(1) Na dužinu i tijek roka raspolaganja Vladi iz ovoga Zakona, primjenjuju se opći propisi o radu koji se odnose na dužinu i tijek otkaznog roka.

(2) Za određivanje dužine raspolaganja računa se neprekidni radni staž u državnim tijelima Republike Hrvatske.

Prava i obveze državnog službenika na raspolaganju

Članak 143.

(1) Za vrijeme trajanja raspolaganja Vladi državni službenik dužan je obavljati poslove po nalogu čelnika tijela ili osobe koju on za to ovlasti, u skladu sa razinom obrazovanja.

(2) Za vrijeme trajanja raspolaganja Vladi državni službenik ostvaruje pravo na plaću u visini plaće isplaćene u mjesecu koji je prethodio stavljanju na raspolaganje.

(3) Državni službenik stavljen na raspolaganje Vladi ostvaruje pravo na plaću i druga prava iz službe u državnom tijelu u kojem je doneseno rješenje o stavljanju na raspolaganje.

Prestanak službe i pravo na otpremninu

Članak 144.

(1) Istekom roka raspolaganja Vladi državnom službeniku prestaje služba po sili zakona.

(2) Državni službenik iz stavka 1. ovoga članka ima pravo na otpremninu najmanje u visini utvrđenoj općim propisima o radu.

(3) Za određivanje visine otpremnine računa se neprekidni radni staž u državnim tijelima Republike Hrvatske.

Smanjenje radne sposobnosti

Članak 145.

(1) Ako kod državnog službenika postoji smanjenje radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost, smanjenje radne sposobnosti uz djelomični gubitak radne sposobnosti ili neposredna opasnost od nastanka smanjenja radne sposobnosti koju je utvrdilo ovlašteno tijelo u skladu s posebnim propisom, uzimajući u obzir nalaz i mišljenje toga tijela, državno tijelo u kojem je državni službenik zaposlen dužno je rasporediti službenika na radno mjesto na kojem se obavljaju poslovi za koje je radno sposoban, a koji moraju što je više moguće odgovarati poslovima na kojima je državni službenik prethodno radio.

(2) Ukoliko u državnom tijelu nema radnog mjesta na koje se državni službenik iz stavka 1. ovoga članka može rasporediti, odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona o stavljanju državnih službenika na raspolaganje Vladi.

GLAVA XI.

PRESTANAK DRŽAVNE SLUŽBE

Prestanak državne službe

Članak 146.

(1) Državna služba prestaje:

- a) sporazumom
- b) istekom roka
- c) otkazom
- d) po sili zakona i
- e) na drugi način propisan zakonom.

(2) Opći propisi o zabrani prestanka rada pojedinim kategorijama zaposlenih ne primjenjuju se na državne službenike kojima državna služba prestaje jer nisu zadovoljili na probnom radu ili kojima državna služba prestaje po sili zakona.

Rješenje o prestanku državne službe

Članak 147.

O prestanku državne službe donosi se rješenje u roku od osam dana od nastupa okolnosti koje su razlog za prestanak službe.

Prestanak državne službe na određeno vrijeme

Članak 148.

Državna služba na određeno vrijeme prestaje istekom roka, ako ne prestane ranije na drugi način propisan zakonom.

Sporazumni prestanak službe

Članak 149.

Državna služba može prestati na temelju pisanoga sporazuma državnog službenika i čelnika tijela, kojim se utvrđuje dan prestanka službe.

Otkaz državne službe

Članak 150.

- (1) Državnom službeniku se otkazuje državna služba ako nije zadovoljio na probnom radu, a služba mu prestaje danom izvršnosti rješenja o prestanku službe otkazom.
- (2) Državna služba može prestati i na temelju pisanoga otkaza kojeg državnom tijelu podnese državni službenik.
- (3) U slučaju kada državni službenik daje otkaz, dužan je odraditi otkazni rok u trajanju od mjesec dana, ako s čelnikom tijela ili osobom koju on za to ovlasti ne postigne sporazum o drugačijem trajanju otkaznog roka.

Izvanredni otkaz

Članak 151.

- (1) Državnom službeniku može se otkazati državna služba izvanrednim otkazom ako čelnik tijela utvrdi da postupanje državnog službenika tijekom obavljanja poslova:
 - a) ima obilježja korupcije
 - b) ima za posljedicu znatnu materijalnu ili nematerijalnu štetu za državno tijelo, pravne osobe ili građane ili zaštitu javnog interesa ili
 - c) dovodi u pitanje život i fizički integritet građana.
- (2) Državnog službenika će se udaljiti iz službe danom dostave rješenja o izvanrednom otkazu.
- (3) Na udaljenje iz službe zbog izvanrednog otkaza iz stavka 2. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 127. i članka 128. ovoga Zakona.
- (4) Protiv rješenja o izvanrednom otkazu može se izjaviti žalba Odboru za državnu službu. Postupak po žalbi je hitan. Odbor za državnu službu dužan je odlučiti o žalbi u roku od 30 dana od dana primitka žalbe.
- (5) Državna služba prestaje danom izvršnosti rješenja o izvanrednom otkazu.

Prestanak državne službe po sili zakona

Članak 152.

- (1) Državnom službeniku prestaje državna služba po sili zakona:
 1. smrću
 2. danom dostave obavijesti državnom tijelu o pravomoćnosti rješenja o priznanju prava na invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti
 3. kad navrší 65 godina života i najmanje 15 godina mirovinskog staža, osim ako se čelnik tijela i državni službenik drukčije ne dogovore, vodeći računa o potrebama službe

4. kad je osuđen na kaznu zatvora ili kaznu dugotrajnog zatvora ili djelomičnu uvjetnu osudu za kazneno djelo - danom saznanja za pravomoćnost presude, osim ako mu je pravomoćnom presudom izrečena uvjetna osuda ili mu je kazna zatvora zamijenjena radom za opće dobro
5. kad je osuđen za kazneno djelo s obilježjima korupcije – danom saznanja za pravomoćnost presude
6. kad je osuđen za kazneno djelo i izrečena mu sigurnosna mjera zabrane potpunog obavljanja dužnosti državnog službenika - danom saznanja za pravomoćnost presude
7. kad neopravdano izostane s rada pet radnih dana uzastopce - danom napuštanja službe, odnosno prvog dana odsutnosti s rada
8. ako ne položi državni ispit u propisanom roku - istekom roka u kojem je bio obavezan položiti državni ispit, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano
9. ako se sazna da u vrijeme prijma u državnu službu nije ispunjavao uvjete za prijam u državnu službu propisane ovim ili drugim zakonom ili da je u vrijeme prijma u državnu službu postojala zapreka za prijam u državnu službu propisana ovim Zakonom - danom saznanja za to
10. kad mu je izrečena kazna prestanka državne službe zbog teške povrede službene dužnosti - danom izvršnosti rješenja službeničkog suda
11. ako se kod premještaja ne javi na novu dužnost u utvrđenom roku - danom kojim se morao javiti na dužnost
12. kada je ocijenjen ocjenom „ne zadovoljava“ – danom dostave odluke o zahtjevu za zaštitu prava u postupku ocjenjivanja, a ako zahtjev nije podnesen, istekom roka za podnošenje zahtjeva sukladno općem propisu o radu
13. u drugim slučajevima utvrđenim zakonom.

(2) Državnog službenika koji ispuni uvjete iz stavka 1. točke 3. ovoga članka može se zadržati u službi u punom ili nepunom radnom vremenu, dok traje potreba službe, a najduže do navršenih 67 godina života. O zadržavanju u službi donosi se rješenje, na koje se odgovarajuće primjenjuju odredbe članka 42. stavaka 1., 3., 4. i 5. ovoga Zakona.

(3) Državnom službeniku iz stavka 1. točke 4. ovoga članka kojem je izrečena uvjetna osuda te sud donese odluku o opozivu izrečene uvjetne osude, državna služba prestaje danom saznanja za pravomoćnost odluke o opozivu uvjetne osude.

(4) Državnom službeniku iz stavka 1. točke 4. ovoga članka kojem je kazna zatvora zamijenjena radom za opće dobro te sud donese odluku kojom određuje izvršenje izrečene kazne zatvora u neizvršenom dijelu ili u cijelosti, državna služba prestaje danom saznanja za pravomoćnost odluke o izvršenju izrečene kazne zatvora.

GLAVA XI.

NAMJEŠTENICI

Propisi

Članak 153.

(1) Na prijam i prestanak službe te prava, obveze i odgovornosti namještenika odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona o prijmu i prestanku državne službe te pravima, obvezama i odgovornostima državnih službenika, osim odredaba o vježbeničkom stažu i obvezi polaganja državnoga ispita.

(2) Namještenik se ne može rasporediti odnosno premjestiti na radno mjesto državnog službenika bez provedbe postupka zapošljavanja za prijam državnih službenika.

GLAVA XII.

NADZOR

Nadzor nad provedbom zakona

Članak 154.

(1) Nadzor nad primjenom ovoga Zakona kao i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona provodi tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose.

(2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona te drugih zakona i propisa koji se primjenjuju na državne službenike i namještenike provodi upravna inspekcija u skladu s posebnim zakonom.

GLAVA XIII.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Članak 155.

(1) Vlada će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti uredbe iz članka 22. stavka 5., članka 23. stavka 10., članka 44. stavka 7., članka 47., članka 75., članka 87. stavka 4., članka 95. stavka 5. i članka 105. stavka 6. ovoga Zakona.

(2) Vlada će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti Etički kodeks iz članka 28. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Čelnik tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijet će pravilnik iz članka 101. stavka 3. ovoga Zakona.

Rok za donošenje pravilnika o unutarnjem redu i rješenja o rasporedu

Članak 156.

(1) Čelnici državnih tijela će najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu uredbe iz članka 47. ovoga Zakona donijeti pravilnike o unutarnjem redu u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) Čelnici tijela dužni su donijeti rješenja o rasporedu na radno mjesto državnih službenika i namještenika u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu pravilnika iz stavka 1. ovoga članka.

Državni ispiti

Članak 157.

- (1) Položen državni stručni ispit za srednju stručnu spremu smatra se položenim državnim ispitom I. razine.
- (2) Položen državni stručni ispit za visoku i višu stručnu spremu smatra se položenim državnim ispitom II. razine.
- (3) Državni službenik koji je oslobođen obveze polaganja državnog stručnog ispita za poslove radnog mjesta određene razine obrazovanja sukladno propisima koji su bili na snazi u vrijeme oslobađanja obveze polaganja državnog stručnog ispita, nije dužan polagati državni ispit odgovarajuće razine u smislu odredaba ovoga Zakona.
- (4) Državni službenik koji nema položen ispit propisane razine dužan je ispit položiti najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (5) Državnog službenika iz stavka 4. ovoga članka koji ne položi državni ispit u propisanom roku rasporedit će se na radno mjesto za koje ispunjava uvjete i ima položen državni ispit propisane razine, a ako nema slobodnog radnog mjesta na koje se državni službenik može rasporediti, odgovarajuće će se primijeniti odredbe ovoga Zakona o stavljanju na raspolaganje.

Akti o ustrojavanju i imenovanju članova Službeničkog suda i Višeg službeničkog suda

Članak 158.

- (1) Službenički sud i Viši službenički sud, ustrojjeni na temelju članka 100. Zakona o državnim službenicima („Narodne novine“, br. 92/05., 140/05., 142/06., 77/07., 107/07., 27/08., 34/11., 49/11., 150/11., 34/12., 49/12., 37/13., 38/13., 01/15., 138/15., 61/17., 70/19., 98/19. i 141/22.) i Odluke o ustrojavanju Službeničkog suda i Višeg službeničkog suda („Narodne novine“, broj 123/19.), nastavljaju s radom kao Službenički sud i Viši službenički sud ustrojeni ovim Zakonom.
- (2) Zatečeni predsjednici i članovi Službeničkog suda i Višeg službeničkog suda, imenovani na temelju članka 101. Zakona o državnim službenicima („Narodne novine“, br. 92/05., 140/05., 142/06., 77/07., 107/07., 27/08., 34/11., 49/11., 150/11., 34/12., 49/12., 37/13., 38/13., 01/15., 138/15., 61/17., 70/19., 98/19. i 141/22.), nastavljaju s radom kao predsjednici i članovi Službeničkog suda i Višeg službeničkog suda ustrojenih ovim Zakonom, do imenovanja novih predsjednika i članova sukladno ovom Zakonu.

Odbor za državnu službu

Članak 159.

- (1) Odbor za državnu službu ustrojen prema Zakonu o državnim službenicima („Narodne novine“, br. 92/05., 140/05., 142/06., 77/07., 107/07., 27/08., 34/11., 49/11., 150/11., 34/12., 49/12., 37/13., 38/13., 01/15., 138/15., 61/17., 70/19., 98/19. i 141/22.), nastavlja s radom kao Odbor za državnu službu ustrojen ovim Zakonom.

(2) Predsjednik i članovi Odbora za državnu službu zatečeni na dužnosti na dan stupanja na snagu ovoga Zakona nastavljaju s radom do isteka vremena na koje su imenovani.

Raspisivanje javnih natječaja u prijelaznom razdoblju

Članak 160.

(1) U razdoblju od dana stupanja na snagu ovoga Zakona do 1. srpnja 2024., javni natječaj za prijam u državnu službu raspisuje se u skladu s Odlukom o zabrani novog zapošljavanja državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave te uredima i drugim stručnim službama Vlade Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 35/22. i 37/23.).

(2) U razdoblju iz stavka 1. ovog članka, postupak provedbe javnog natječaja za prijam u državnu službu i javnog natječaja za imenovanje rukovodećih državnih službenika koje imenuje Vlada, provodit će se u skladu s odredbama Uredbe o raspisivanju i provedbi javnog natječaja i internog oglasa u državnoj službi („Narodne novine“, br. 78/17. i 89/19.).

(3) Imenovanje rukovodećih državnih službenika iz članka 50. stavka 1. ovoga Zakona, u razdoblju od stupanja na snagu ovoga Zakona do 1. siječnja 2026., provodit će se na temelju javnog natječaja.

Utvrđivanje liste kandidata i testiranje u prijelaznom razdoblju

Članak 161.

(1) Listu kandidata prijavljenih na javni natječaj iz članka 160. ovoga Zakona, koji ispunjavaju formalne uvjete propisane natječajem, utvrđuje komisija za provedbu natječaja, koju imenuje čelnik tijela.

(2) Kandidate s liste iz stavka 1. ovoga članka komisija za provedbu natječaja upućuje na testiranje i intervju radi utvrđivanja njihovog znanja, vještina i sposobnosti te stečenog radnog iskustva. Izbor kandidata za prijam u službu obavlja se između najviše 10 kandidata koji su postigli najbolje rezultate na provedenom testiranju i intervjuu. Izbor kandidata mora biti obrazložen.

(3) Izbor kandidata obavlja se u roku od tri mjeseca od dana objave javnog natječaja u „Narodnim novinama“.

Rješenja u postupku javnog natječaja u prijelaznom razdoblju

Članak 162.

(1) Na donošenje rješenja u postupku javnog natječaja iz članka 160. ovoga Zakona primjenjuju se odredbe članaka 76. i 77. ovoga Zakona.

(2) Za kandidata izabranog putem javnog natječaja ili oglasa, koji je državni službenik, umjesto rješenja o prijmu u državnu službu, donosi se rješenje o izboru kandidata, a po izvršnosti toga rješenja donosi se rješenje o rasporedu na radno mjesto.

(3) Na rješenje o izboru kandidata odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona o rješenju o prijmu u državnu službu.

Obustava postupka javnog natječaja u prijelaznom razdoblju

Članak 163.

(1) Postupak javnog natječaja iz članka 160. ovoga Zakona obustavit će se u slučaju kada se u roku određenom natječajem nije prijavio ni jedan kandidat ili prijavljeni kandidati ne ispunjavaju formalne uvjete za prijam i raspored, ili nisu postigli zadovoljavajuće rezultate na provedenom testiranju ili razgovoru (intervjuu).

(2) Postupak javnog natječaja obustavit će se odlukom ako se popunjavanje radnog mjesta ne može provesti zbog bitno promijenjenih okolnosti nakon raspisivanja javnog natječaja.

(3) Odluka iz stavaka 1. i 2. ovoga članka objavljuje se na web-stranici tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose i web-stranici državnog tijela koje je raspisalo javni natječaj. U odluci se obvezno navode razlozi obustave.

Poništenje javnog natječaja u prijelaznom razdoblju

Članak 164.

(1) Tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose poništiti će odlukom javni natječaj koji je raspisan protivno odredbama članka 160. ovoga Zakona.

(2) Odluka iz stavka 1. ovoga članka može se donijeti najkasnije u roku od 30 dana od dana objave javnog natječaja u „Narodnim novinama“.

(3) Odluka iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se na web-stranici tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose.

Prijam u službu na određeno vrijeme u prijelaznom razdoblju

Članak 165.

(1) U razdoblju od dana stupanja na snagu ovoga Zakona do 1. srpnja 2024., oglas za prijam u službu na određeno vrijeme raspisuje se u skladu s Odlukom o zabrani novog zapošljavanja državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave te uredima i drugim stručnim službama Vlade Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 35/22. i 37/23.).

(2) Osobe se u državnu službu na određeno vrijeme primaju putem oglasa, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno. Oglas se objavljuje putem nadležne službe za zapošljavanje, na web-stranici državnog tijela koje raspisuje oglas i web-stranici tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose. Rok za podnošenje prijave na oglas je osam dana od dana objave oglasa na web-stranici tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose.

(3) Za slobodno radno mjesto na određeno vrijeme oglas se ne mora objaviti ako u državnom tijelu ima državnih službenika primljenih u državnu službu na određeno vrijeme koji ispunjavaju uvjete za to radno mjesto.

(4) Rješenje o prijmu u državnu službu na određeno vrijeme dostavlja se javnom objavom na web-stranici državnog tijela koje je raspisalo oglas i web-stranici tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose. Dostava svim kandidatima smatra se obavljenom istekom osmoga dana od dana objave na web-stranici tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose.

(5) Žalba protiv rješenja o prijmu u državnu službu na određeno vrijeme ne odgađa izvršenje rješenja.

(6) Na obustavu i poništavanju oglasa za prijam u službu na određeno vrijeme odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 163. i 164. ovoga Zakona.

Zapošljavanje namještenika u prijelaznom razdoblju

Članak 166.

(1) U razdoblju od dana stupanja na snagu ovoga Zakona do 1. srpnja 2024., oglas za prijam u službu namještenika raspisuje se u skladu s Odlukom o zabrani novog zapošljavanja državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave te uredima i drugim stručnim službama Vlade Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 35/22. i 37/23.).

(2) Namještenici se zapošljavaju putem oglasa, a izbor kandidata se obavlja na temelju rezultata provedenog intervjua i, po potrebi, provjere sposobnosti i vještina kandidata ovisno o vrsti radnoga mjesta.

(3) Ako se provodi provjera sposobnosti i vještina kandidata iz stavka 2. ovoga članka, u oglasu za prijam namještenika potrebno je navesti način obavljanja provjere i područje iz kojeg se provjera obavlja, kao i obvezu pristupanja provjeri sposobnosti i vještina kandidata.

Ocjenjivanje državnih službenika u prijelaznom razdoblju

Članak 167.

(1) Postupci ocjenjivanja državnih službenika za 2024. godinu provodit će se sukladno odredbama Uredbe o postupku i kriterijima ocjenjivanja državnih službenika („Narodne novine“, broj 133/11.).

(2) U postupku ocjenjivanja iz stavka 1. ovoga članka, državni službenik ocjenjuje se:

a) ocjenom »USPJEŠAN« ako pokazuje potrebnu razinu stručnosti i kompetencija, čiji rad i poštivanje službene dužnosti osiguravaju pouzdano obavljanje službe, koji svoje službene zadatke obavlja pravodobno i u skladu s pravilima struke, a pogreške u radu i postupanju su zanemarive

b) ocjenom »PRIMJERAN«, ako pokazuje visoku razinu stručnosti i kompetencija, čiji rad i poštivanje službene dužnosti osiguravaju prvorazredno obavljanje službe, koji pored ispunjavanja uvjeta za ocjenu iz točke a) ovoga stavka, daje korisne prijedloge za unapređenje službe ili pokazuje iznimnu motivaciju za rad te postiže rezultate u radu bolje od predviđenih za radno mjesto na koje je raspoređen;

c) ocjenom »IZUZETAN«, ako pored ispunjavanja uvjeta za ocjenu iz točke b) ovoga članka, obavlja poslove u opsegu znatno većem od uobičajenog ili je inovativan i kreativan te aktivno sudjeluje u unapređenju upravnog područja ili se dodatno angažira u upravnom području u kojem je zaposlen, odnosno upravnom području iz djelokruga državnog tijela, radom na poslovima i izvan opisa poslova radnog mjesta ili objavljivanjem stručnih radova ili publikacija ili sudjelovanjem kao predavač na stručnim savjetovanjima ili seminarima ili kao trener na radionicama u organiziranim programima izobrazbe sukladno ovom Zakonu, čime pridonosi svom osobnom profesionalnom razvoju i unapređenju rada u odgovarajućem upravnom području

d) ocjenom »ZADOVOLJAVA«, ako pokazuje nižu razinu stručnosti i kompetencija od potrebne za uredno izvršavanje službenih zadataka, čiji rad i poštivanje službene dužnosti osiguravaju najmanju moguću mjeru prihvatljivih standarda kvalitete rada i preciznosti u obavljanju službe, koji ima pogreške u radu i postupanju, odnosno koji službene zadatke bez opravdanog razloga obavlja izvan rokova ili protivno pravilima struke, na čiji rad i postupanje nadređeni državni službenik ima primjedbe;

e) ocjenom »NE ZADOVOLJAVA«, ako ne pokazuje potrebnu stručnost i kompetencije za ostvarivanje minimuma standarda kvalitete rada te pouzdanog i prihvatljivog obavljanja službe, koji ima značajne pogreške u radu ili postupanju, odnosno koji službene zadatke učestalo izvršava izvan rokova ili protivno pravilima struke te ne pokazuje interes za kvalitetu svog rada unatoč tome što nadređeni državni službenik ili čelnik tijela ima primjedbe na njegov rad i što ga upozorava na propuste i nepravilnosti, pod uvjetom da je najkasnije tri mjeseca prije isteka ocjenjivačkog razdoblja pisanim putem upozoren na mogućnost dobivanja negativne ocjene te ni nakon toga nije otklonio propuste i nepravilnosti u radu.

(3) Odlučivanje o ocjeni upravna je stvar o kojoj odlučuje rješenjem čelnik tijela ili službena osoba u čijem je opisu poslova rješavanje o upravnoj stvari, sukladno propisima o ustrojstvu državnog tijela.

(4) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka državni službenik i namještenik može izjaviti žalbu Odboru za državnu službu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

(5) Protiv rješenja Odbora za državnu službu državno tijelo i državni službenik odnosno namještenik mogu pokrenuti upravni spor.

(6) Državnom službeniku koji je ocijenjen ocjenom »ne zadovoljava« prestaje državna služba po sili zakona, danom izvršnosti rješenja o ocjenjivanju.

Ocjenjivanje namještenika u prijelaznom razdoblju

Članak 168.

(1) Postupci ocjenjivanja namještenika za 2024. godinu provodit će se sukladno odredbama Uredbe o postupku i kriterijima ocjenjivanja državnih službenika („Narodne novine“, broj 133/11.).

(2) U postupku ocjenjivanja iz stavka 1. ovoga članka, namještenik se ocjenjuje:

a) ocjenom »USPJEŠAN«, ako ima potrebnu razinu znanja i stručnosti, čiji rad i poštivanje radne dužnosti osiguravaju pouzdano obavljanje poslova radnog mjesta, odnosno koji svoje službene zadatke obavlja pravodobno i u skladu s pravilima struke, a pogreške u radu i postupanju su zanemarive

b) ocjenom »PRIMJERAN«, ako ima visoku razinu znanja i stručnosti, čiji rad i poštivanje radne dužnosti osiguravaju prvorazredno obavljanje poslova radnog mjesta, pored ispunjavanja uvjeta za ocjenu iz točke a) ovoga stavka, daje korisne prijedloge za unapređenje rada i pokazuje iznimnu motivaciju za rad te postiže rezultate u radu bolje od predviđenih za radno mjesto na koje je raspoređen te nema pogrešaka u radu i postupanju

c) ocjenom »ZADOVOLJAVA«, ako pokazuje nižu razinu znanja i stručnosti, čiji rad i poštivanje radne dužnosti osiguravaju najmanju moguću mjeru prihvatljivih standarda kvalitete rada i preciznosti u obavljanju poslova radnog mjesta, koji, ima više pogrešaka u radu i postupanju, odnosno koji radne zadatke bez opravdanog razloga obavlja izvan rokova ili protivno pravilima struke, na čiji rad i postupanje nadređeni državni službenik ima primjedbe

d) ocjenom »NE ZADOVOLJAVA«, ako ne pokazuje potrebno znanje i stručnost za ostvarivanje minimuma standarda kvalitete rada te pouzdanog i prihvatljivog obavljanja poslova radnog mjesta, koji ima značajne pogreške u radu ili postupanju, odnosno koji radne zadatke učestalo obavlja izvan rokova protivno pravilima struke te ne pokazuje interes za kvalitetu svog rada unatoč tome što nadređeni državni službenik ili čelnik tijela ima primjedbe na njegov rad i što ga upozorava na propuste i nepravilnosti, pod uvjetom da je najkasnije tri mjeseca prije isteka ocjenjivačkog razdoblja pisanim putem upozoren na mogućnost dobivanja negativne ocjene te ni nakon toga nije otklonio propuste i nepravilnosti u radu.

(3) Ocjenjivanje namještenika nije upravna stvar.

(4) O ocjeni se donosi odluka.

(5) Namještenik koji smatra da mu je odlukom iz stavka 4. ovoga članka povrijeđeno neko pravo iz radnog odnosa ima pravo na sudsku zaštitu sukladno općem propisu o radu.

Započeti postupci

Članak 169.

(1) Postupci prijma u državnu službu i postupci u kojima se odlučuje o pravima i obvezama državnih službenika započeti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama propisa koji su bili na snazi u vrijeme pokretanja postupka.

(2) Postupak ocjenjivanja i učinkovitosti državnih službenika za 2023. provest će se sukladno odredbama članka 82. - 86. Zakona o državnim službenicima („Narodne novine“, br. 92/05., 140/05., 142/06., 77/07., 107/07., 27/08., 34/11., 49/11., 150/11., 34/12., 49/12., 37/13., 38/13., 01/15., 138/15., 61/17., 70/19., 98/19. i 141/22.) i Uredbe o postupku i kriterijima ocjenjivanja državnih službenika („Narodne novine“, broj 133/11.).

Zadržavanje prava prema ranijim propisima

Članak 170.

- (1) Rukovodeći državni službenici koje je imenovala Vlada na temelju javnog natječaja, zatečeni na dužnosti na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, ostaju na dužnosti do isteka vremena na koje su imenovani i zadržavaju koeficijent složenosti poslova utvrđen prema dotadašnjim propisima do isteka vremena na koje su imenovani, ako je to za njih povoljnije.
- (2) Državni službenici i namještenici zatečeni u državnoj službi na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, osim rukovodećih državnih službenika iz stavka 1. ovoga članka, nastavljaju raditi na svojim dotadašnjim radnim mjestima te zadržavaju pravo na plaću prema dotadašnjim propisima, do stupanja na snagu uredbe iz članka 47. ovoga Zakona.
- (3) Na državne službenike i namještenike koji se zaposle nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, a prije stupanja na snagu uredbe iz članka 47. ovoga Zakona, primjenjivat će se dotadašnji propisi kojima su propisani nazivi radnih mjesta i plaće državnih službenika i namještenika.
- (4) Državni službenici ovlašteni za obavljanje poslova rukovodećeg državnog službenika iz članka 50. ovoga Zakona zadržavaju koeficijent za obračun plaće utvrđen prema dotadašnjim propisima.

Prevođenje naziva radnih mjesta

Članak 171.

- (1) U razdoblju od dana stupanja na snagu uredbe iz članka 47. ovoga Zakona do rasporeda državnih službenika i namještenika u skladu s pravilnikom o unutarnjem redu državnog tijela usklađenim s tom uredbom, primjenjivat će se odredbe te uredbe o prevođenju dotadašnjih naziva radnih mjesta u nove nazive radnih mjesta državnih službenika i namještenika.
- (2) Stupanjem na snagu uredbe iz članka 47. ovoga Zakona smatrat će se da su dotadašnji nazivi radnih mjesta u pravilnicima o unutarnjem redu izmijenjeni u nove nazive radnih mjesta u skladu s prevođenjem utvrđenim tom uredbom.
- (3) U roku od 30 dana od dana stupanja na snagu uredbe iz članka 47. ovoga Zakona čelnik tijela obavijestit će pisanim putem državne službenike i namještenike o prevođenju dotadašnjeg naziva radnog mjesta na koji su raspoređeni i novom koeficijentu za obračun plaće.
- (4) Državni službenik i namještenik koji smatra da mu je pogrešno utvrđeno prevođenje naziva radnog mjesta i novi koeficijent za obračun plaće ima pravo zatražiti ispravak. Ako čelnik tijela utvrdi da je zahtjev osnovan, obavijestit će državnog službenika i namještenika pisanim putem o prihvaćanju njegovog zahtjeva, a ako utvrdi da zahtjev nije osnovan, dužan je u upravnom postupku donijeti rješenje o utvrđivanju novog naziva radnog mjesta i koeficijenta za obračun plaće.
- (5) Podaci o novim nazivima radnih mjesta i koeficijentima za obračun plaće državnih službenika i namještenika unijet će se u Registar zaposlenih u državnoj službi i javnim službama u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu uredbe iz članka 47. ovoga Zakona.

Rok za potpisivanje izjave o nepostojanju sukoba interesa

Članak 172.

Državni službenici i namještenici zatečeni u državnoj službi dužni su u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona potpisati izjavu o nepostojanju sukoba interesa iz članka 38. ovoga Zakona.

Premještaj u drugo državno tijelo u prijelaznom razdoblju

Članak 173.

(1) U razdoblju od dana stupanja na snagu ovoga Zakona do 1. siječnja 2026. državni službenik može po potrebi službe biti premješten na drugo radno mjesto u drugom državnom tijelu za koje ispunjava propisane uvjete.

(2) Državni službenik premješta se na radno mjesto u drugom državnom tijelu na temelju sporazuma čelnika tijela iz kojeg se službenik premješta i čelnika tijela u koje se premješta.

(3) Na premještaj iz stavka 1. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona o premještaju na drugo radno mjesto u istom državnom tijelu.

Početak ocjenjivanja prema odredbama ovoga Zakona

Članak 174.

Postupci ocjenjivanja državnih službenika i namještenika počinju se provoditi prema odredbama ovoga Zakona od 1. siječnja 2025., za rad u 2025.

Prestanak važenja propisa

Članak 175.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o državnim službenicima („Narodne novine“, br. 92/05., 140/05., 142/06., 77/07., 107/07., 27/08., 34/11., 49/11., 150/11., 34/12., 49/12., 37/13., 38/13., 01/15., 138/15., 61/17., 70/19., 98/19. i 141/22.).

(2) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti:

- Uredba o načinima i uvjetima napredovanja državnih službenika („Narodne novine“, br. 77/07., 142/11., 105/15. i 53/23.)
- Uredba o uvjetima i načinu izbora osoba na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa u državnim tijelima („Narodne novine“, broj 100/11.).

(3) Do dana stupanja na snagu podzakonskih akata donesenih na temelju odredbi ovoga Zakona ostaju na snazi sljedeći propisi:

- Uredba o mogućnosti rada državnog službenika na izdvojenom mjestu rada, rada na daljinu i rada u nepunom radnom vremenu („Narodne novine“, broj 141/23.) u dijelu koji se odnosi na rad s nepunim radnim vremenom ostaje na snazi do stupanja na snagu

uredbe iz članka 22. stavka 5. ovoga Zakona, a u dijelu koji se odnosi na rad na izdvojenom mjestu rada i rad na daljinu ostaje na snazi do stupanja na snagu uredbe iz članka 23. stavka 10. ovoga Zakona

- Uredba o ustrojstvu i načinu rada Odbora za državnu službu („Narodne novine“, broj 96/17.) ostaje na snazi do stupanja na snagu uredbe iz članka 44. stavka 7. ovoga Zakona
- Uredba o klasifikaciji radnih mjesta u državnoj službi („Narodne novine“, br. 77/07., 13/08. i 81/08.) ostaje na snazi do stupanja na snagu uredbe iz članka 47. ovoga Zakona
- Uredba o raspisivanju i provedbi javnog natječaja i internog oglasa u državnoj službi („Narodne novine“, br. 78/17. i 89/19.) ostaje na snazi do stupanja na snagu uredbe iz članka 75. ovoga Zakona
- Uredba o upućivanju državnog službenika na rad izvan državne službe („Narodne novine“, broj 33/06.) ostaje na snazi do stupanja na snagu uredbe iz članka 87. stavka 4. ovoga Zakona
- Uredba o postupku i kriterijima ocjenjivanja državnih službenika („Narodne novine“, broj 133/11.) ostaje na snazi do stupanja na snagu uredbe iz članka 95. stavka 5. ovoga Zakona
- Uredba o oblicima, načinima i uvjetima izobrazbe državnih službenika („Narodne novine“, broj 10/07.) ostaje na snazi do stupanja na snagu uredbe iz članka 105. stavka 6. ovoga Zakona.

(4) Pravilnik o polaganju državnog ispita („Narodne novine“, br. 70/20., 29/21. i 39/22.) ostaje na snazi do stupanja na snagu pravilnika iz članka 101. stavka 3. ovoga Zakona.

(5) Etički kodeks državnih službenika („Narodne novine“, br. 40/11. i 13/12.) ostaje na snazi do stupanja na snagu etičkog kodeksa iz članka 28. stavka 2. ovoga Zakona.

Stupanje na snagu

Članak 176.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. siječnja 2024., osim članaka 60. i 61., koji stupaju na snagu 1. lipnja 2024., članaka 66. – 73., koji stupaju na snagu 1. srpnja 2024. i članaka 62. – 65., koji stupaju na snagu 1. siječnja 2026.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Prijam u državnu službu te prava, obveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika uređene su Zakonom o državnim službenicima („Narodne novine“, br. 92/05., 140/05., 142/06., 77/07., 107/07., 27/08., 34/11., 49/11., 150/11., 34/12., 49/12., 37/13., 38/13., 01/15., 138/15., 61/17., 70/19., 98/19. i 141/22.) te podzakonskim propisima donesenim na temelju toga Zakona. Na pitanja koja nisu uređena Zakonom o državnim službenicima ili posebnim zakonom, uredbama Vlade Republike Hrvatske ili drugim propisima donesenim na temelju Ustava i zakona ili kolektivnim ugovorom, primjenjuju se opći propisi o radu.

Prijam u državnu službu u tijela državne uprave i druga državna tijela provodi se tijekom cijele kalendarske godine, a slobodna radna mjesta popunjavaju se prema planu prijma u državnu službu, putem javnog natječaja. Neovisno o planu prijma, postupak zapošljavanja se provodi u slučaju potrebe: prijma u državnu službu na određeno vrijeme, popunjavanja radnog mjesta koje je ostalo upražnjeno odlaskom službenika iz državnog tijela tijekom tekuće kalendarske godine i prijma državnog službenika na poslove upravljanja i kontrole korištenja europskih strukturnih i investicijskih fondova te fondova za unutarnje poslove.

Postupak zapošljavanja provodi komisija imenovana od strane čelnika svakog pojedinog državnog tijela. Komisija provodi testiranje i intervju i dostavlja čelniku tijela izvješće o provedenom postupku temeljem kojeg čelnik tijela donosi odluku o izboru kandidata za prijam u državnu službu.

Postupak zapošljavanja nije digitaliziran i standardiziran te samim time otežava prijavu potencijalnih kandidata i njihovo zapošljavanje.

U okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026. (u daljnjem tekstu: NPOO) i Provedbene odluke Vijeća Europske unije o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost predviđena je reforma sustava za zapošljavanje u državnoj službi. Sukladno navedenim aktima potrebno je izmijeniti zakonodavni okvir radi stvaranja jedinstvene platforme za zapošljavanje i uvođenja centraliziranog postupka zapošljavanja te prilagođavanja postupka zapošljavanja radi prelaska sa sustava koji se temelji samo na znanju na novi sustav koji se temelji na kompetencijama.

Potrebno je poboljšati postupak zapošljavanja u cilju uspostave objektivnijeg i transparentnijeg zapošljavanja temeljenog na stvarnim potrebama državnih tijela i osiguranim financijskim sredstvima. Novi sustav zapošljavanja treba osigurati zapošljavanje najboljih, odnosno najkompetentnijih kandidata čime će se doprinijeti unaprjeđenju učinkovitosti državne uprave i povećanju efikasnosti, učinkovitosti i usmjerenosti državne uprave potrebama korisnika.

Propisani postupci planiranja i provedbe zapošljavanja u državnoj službi (s tržišta rada i unutar sustava) ne zasnivaju se na provedenim analizama radne opterećenosti te su dugotrajni i složeni tako da ne omogućavaju pravodobno osiguravanje potrebnog broja službenika odgovarajućih kompetencija za obavljanje poslova u tim tijelima.

U okviru reforme koja se odnosi na zapošljavanje u državnoj službi potrebno je uvesti centralizirani sustav zapošljavanja radi postizanja objektivnosti i transparentnosti izbora kandidata i izraditi IT platformu za planiranje zapošljavanja te provođenje postupka testiranja. IT platforma sadržavat će sustav za digitalno (*online*) planiranje zapošljavanja u državna tijela, online podnošenje prijave kandidata na javne natječaje i online provođenje testiranja u kontroliranim uvjetima. IT platforma omogućit će međusobnu digitalnu komunikaciju između državnih tijela i tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose, koje ima značajnu ulogu u postupku novog zapošljavanja. Također, postupak prijave na javni natječaj za prijam u državnu službu bit će za kandidate jeftiniji i jednostavniji, jer će se odvijati digitalnim putem.

Novi centralizirani sustav zapošljavanja treba temeljiti na prethodno utvrđenim planovima zasnovanim na analizama radne opterećenosti i stvarnim potrebama državnih tijela za zapošljavanjem određenog profila službenika. Sukladno planiranim potrebama provodit će se centralizirano testiranje jednom do dva puta godišnje zaključno sa zadnjim kvartalom tekuće godine kako bi se postupak zapošljavanja okončao u toj godini.

Poseban naglasak treba staviti na izradu kompetencijskih standarda, općih i posebnih, te na njihovo uvrštavanje u opise radnih mjesta. Planiranje potreba odvijat će se na temelju utvrđenog repozitorija kompetencija koji je rezultat ESF projekta „Razvoj kompetencijskog okvira za zaposlene u javnoj upravi“ (završen 2022.). Repozitorij kompetencija koristit će se kod analize poslova i utvrđivanja radnih mjesta odnosno opisa poslova radnih mjesta u državnoj upravi i uvjeta potrebnih za zapošljavanje najkompetentnijih kandidata, kao i za unaprjeđenje sustava usavršavanja službenika koji su već u sustavu. Tako će se opseg i kvaliteta javnih usluga koje pruža državna uprava prilagoditi stvarnim potrebama korisnika tako da se broj i kompetencije zaposlenih usklade s potrebama, ciljevima i standardima kvalitete pojedine usluge. Time će se osigurati zapošljavanje stručnih i kompetentnih službenika, kao i stalno usavršavanje i napredovanje službenika po objektivnim kriterijima.

Također, u skladu s Provedbenom odlukom Vijeća Europske unije o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost, potrebno je propisati odredbe koje se odnose na poticanje vertikalne i horizontalne mobilnosti državnih službenika, što ujedno obuhvaća izmjene postojećih instituta premještaja i napredovanja državnih službenika. Jačanje horizontalne mobilnosti treba osigurati stvaranjem transparentnog i ujednačenog sustava internog oglašavanja za sva slobodna radna mjesta u državnim tijelima te mogućnost prijave za bilo koji posao bilo gdje u državnoj službi. Kod vertikalne mobilnosti treba jačati vezu između napredovanja u karijeri i procjene radnog učinka (ocjene učinkovitosti rada). Potrebno je propisati uvjete i postupak za napredovanje državnih službenika, prije svega kako bi se odluka čelnika tijela o napredovanju službenika temeljila na objektivnoj procjeni i time osigurala jednake mogućnosti za napredovanje svim državnim službenicima pod jednakim uvjetima (uvođenje posebnog povjerenstva koje daje mišljenje o opravdanosti prijedloga za napredovanje).

Nakon provedenog postupka ocjenjivanja za prethodnu kalendarsku godinu, nadređeni službenici daju prijedloge za redovito i izvanredno napredovanje službenika. Prijedlog mora biti obrazložen i sadržavati podatke o radu službenika u odgovarajućem upravnom ili stručnom području, završenim edukacijama, podatke o kompetencijama i motivaciji službenika za kojeg se predlaže napredovanje.

Zbog izmjene propisa o tajnosti podataka, kojima se utvrđuju klasificirani podaci i odgovornost u postupanju s klasificiranim podacima, potrebno je uskladiti odredbe važećeg Zakona o državnim službenicima sa Zakonom o tajnosti podataka („Narodne novine“, br. 79/07. i 86/12.)

te umjesto dužnosti čuvanja službene tajne propisati dužnost čuvanja klasificiranih podataka, a nastavno tome, propisati teške povrede službene dužnosti vezane uz neodgovarajuće postupanje s klasificiranim podacima (neovlašteno otkrivanje klasificiranog podatka u vezi s obavljanjem državne službe te uništenje, otuđenje ili omogućavanje uvida neovlaštenim osobama u klasificirane podatke).

Pored toga, potrebno je predvidjeti i odgovarajuće mjere za osiguranje uravnotežene rodne zastupljenosti u državnom tijelu, a osobito poticanje žena za rad na rukovodećim radnim mjestima. Ostvarenje tih mjera moguće je realizirati putem promidžbe, razvojem novih edukacija, poticanjem mobilnosti u skladu sa analizom potreba za popunjavanjem pojedinih radnih mjesta te osiguranjem uvjeta za rad na izdvojenom mjestu rada.

Također, u skladu s NPOO-om i reformskom mjerom Novi modeli plaća i rada u državnoj službi i javnim službama, prema kojoj plaću treba vezati za ocjenu radne učinkovitosti državnog službenika, Zakonom o državnim službenicima i provedbenim propisima toga Zakona potrebno je propisati postupak ocjenjivanja državnih službenika i objektivne i mjerljive kriterije za ocjenjivanje.

U cilju borbe protiv korupcije, a u skladu s Akcijskim planom za razdoblje od 2022. do 2024. godine uz Strategiju sprječavanja korupcije za razdoblje od 2021. do 2030. godine (mjera 4.3.5. Jačanje etičke infrastrukture za državne službenike, Aktivnost 143. Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima - regulacija prestanka državne službe po sili zakona za službenike kojima se utvrdi krivnja za počinjenje kaznenih djela povezanih s korupcijom neovisno o tome je li izrečena uvjetna ili bezuvjetna osuda), potrebno je ovim Zakonom propisati navedeni razlog prestanka državne službe po sili zakona.

S obzirom da je zbog prethodno navedenih pitanja potrebno izmijeniti niz odredaba važećeg Zakona o državnim službenicima, te uzimajući u obzir dosadašnje brojne izmjene i dopune Zakona u skladu s člankom 48. stavkom 4. Jedinstvenih metodološko-nomotehničkih pravila („Narodne novine“, broj 74/15.) predlaže se donošenje novog zakona.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Ovim zakonom uređuje se radnopravni odnos između državnih službenika i države kao poslodavca, načela u državnoj službi, temeljna prava i dužnosti državnih službenika, jedinstvena pravila za zapošljavanje, premještaj po potrebi službe, napredovanje u službi, ocjenjivanje, odgovornost za povrede službene dužnosti i štetu, stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika kao i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava i obveza državnih službenika te načini prestanka državne službe kao i odgovarajuća primjena ovoga Zakona namještenika, osim odredaba o vježbeničkom stažu i obvezi polaganja državnoga ispita.

Prema ovom zakonu, zapošljavanje se provodi u Centraliziranom sustavu za zapošljavanje. Centralizirani sustav za zapošljavanje je informacijski sustav, dostupan putem mrežne stranice tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose (sada Ministarstvo pravosuđa i uprave), u kojem se planira zapošljavanje, podnose prijave na interni oglas i javni natječaj i provodi testiranje kandidata elektroničkim putem, pozivaju kandidati na intervju, objavljuje odluka o izboru kandidata u postupku internog oglasa i rješenje o prijmu u državnu službu, vodi baza podataka o kandidatima za rad u državnoj službi (na radnim mjestima određenog profila) i baza podataka o kandidatima u postupku internog oglasa i javnog natječaja te obavljaju drugi poslovi vezani za zapošljavanje u državnoj službi.

Zapošljavanje se provodi putem: internog oglasa, zapošljavanjem iz baze podataka kandidata za rad u državnoj službi (čije su kompetencije testirane za rad u državnoj službi i ispunjavaju uvjete za radna mjesta određenog profila) i putem javnog natječaja. Prvenstveno se radno mjesto popunjava putem internog oglasa, a ako se na taj način ne uspije popuniti radno mjesto, može se zaposliti kandidata iz baze podataka, a ako ni to nije moguće, radno mjesto popunjava se putem javnog natječaja.

Zapošljavanje se provodi centralizirano, putem online testiranja, čime će se osigurati objektivnost i transparentnost postupka izbora najboljih kandidata s potrebnim kompetencijama.

Ovim zakonom osigurava se jačanje horizontalne mobilnosti putem obvezne provedbe internog oglasa za sva slobodna radna mjesta u državnim tijelima koja se planiraju popuniti u kalendarskoj godini. Na interni oglas mogu se javiti državni službenici svih državnih tijela koji ispunjavaju formalne uvjete.

Također, ovim zakonom uvodi se novi sustav ocjenjivanja učinkovitosti rada državnih službenika u jednostavnijem i bržem postupku, a ocjena će biti temelj za nagrađivanje i povišice plaće državnim službenicima te otkazivanje državne službe državnom službeniku koji je dobio ocjenu „ne zadovoljava“.

Ovim zakonom propisuju se vrste napredovanja (redovito i izvanredno napredovanje) i uvjeti napredovanja državnih službenika te postupak. Državni službenik može redovito napredovati u državnoj službi ako ispunjava propisane uvjete (ako je za prethodnu kalendarsku godinu ocijenjen ocjenom „uspješan“ ili višom ocjenom, ako postoji slobodno radno mjesto propisano pravilnikom o unutarnjem redu, na koje se službenik u postupku napredovanja može rasporediti i ispunjava uvjete za raspored).

Izvanredno napredovanje odnosi se na raspored državnog službenika na više (nerukovodeće) radno mjesto odnosno radno mjesto za koje je propisana viša razina obrazovanja, a ne ispunjava uvjet potrebnog radnog iskustva na odgovarajućim poslovima. Kod izvanrednog napredovanja moraju biti ispunjeni ostali uvjeti kao za redovito napredovanje te dodatni uvjeti: da službenik na poslovima niže razine obrazovanja u državnim tijelima ima dvostruko više radnog iskustva od radnog iskustva propisanog kao uvjet za raspored na radno mjesto i u istom državnom tijelu radi neprekidno najmanje dvije godine.

Postupak napredovanja provodi se nakon provedenog postupka ocjenjivanja za prethodnu kalendarsku godinu, pri čemu nadređeni službenici daju prijedloge za redovito i izvanredno napredovanje službenika. Prijedlog mora biti obrazložen i sadržavati podatke o radu službenika u odgovarajućem upravnom ili stručnom području, završenim edukacijama, podatke o kompetencijama i motivaciji službenika za kojeg se predlaže napredovanje. Prijedloge za napredovanje službenika u tekućoj kalendarskoj godini razmatra povjerenstvo koje imenuje čelnik tijela. U sastavu povjerenstva jedan član mora biti službenik jedinice za ljudske potencijale. Povjerenstvo daje mišljenje o opravdanosti prijedloga za napredovanje i dostavlja ga čelniku tijela i podноситelju prijedloga. Čelnik tijela odlučuje o napredovanju službenika uzimajući u obzir mišljenje povjerenstva.

Ovim Zakonom propisuje se mogućnost premještaja državnih službenika po potrebi službe. Državni službenik ne može biti premješten na radno mjesto za koje je propisana niža razina

obrazovanja ili propisano radno iskustvo u kraćem trajanju. Iznimno, državni službenik može, uz njegovu suglasnost, biti premješten na radno mjesto za koje je propisano radno iskustvo u kraćem trajanju.

Službenika se premješta po potrebi službe u pravilu na neodređeno vrijeme (trajni premještaj), a može se po potrebi službe premjestiti na određeno vrijeme (najduže godinu dana odnosno do povratka odsutnog službenika kojeg premješteni službenik zamjenjuje) za obavljanje privremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao kao i radi zamjene duže vrijeme odsutnog službenika. U skladu s preporukama Europske komisije i Provedbenom odlukom Vijeća Europske unije o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost, premještaj iz jednog u drugo državno tijelo i premještaj službenika iz jedinica lokalne samouprave i javnih službi u državnu službu više nije mogućnost, jer su spomenuti premještaji u suprotnosti s novim sustavom zapošljavanja.

Državni službenici mogu se kandidirati na natječaje za sekundirane nacionalne stručnjake u Europskoj komisiji i drugim tijelima i institucijama Europske unije te međunarodnim organizacijama (npr. Vijeće, EEAS, Europski parlament, Odbor regija, Revizorski sud EU, EU agencije i dr.), uz pisanu suglasnost državnog tijela u kojem su zaposleni da mogu ići na rad u tijelo odnosno instituciju Europske unije.

U odnosu na sukob interesa državnih službenika propisuju se odredbe prema kojima državnom službeniku nije dozvoljeno otvaranje obrta, obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, osnivanje trgovačkog društva ili druge pravne osobe u području djelatnosti na kojoj je državni službenik zaposlen odnosno u području u kojem obavlja nadzor. Međutim, državni službenik može izvan redovitoga radnog vremena obavljati dodatni posao uz prethodno odobrenje člnika državnog tijela ili osobe koju on za to ovlasti, osim ako se ne radi o poslovima koje nadzire državno tijelo u kojemu je u službi ili ako takav rad nije zabranjen posebnim zakonom, te ne predstavlja sukob interesa ili prepreku za uredno obavljanje redovitih zadataka niti šteti ugledu državne službe.

Utvrđuje se obveza državnom službeniku da pisanim putem obavijesti nadređenu osobu o mogućem sukobu interesa odnosno financijskom ili drugom interesu koji on, njegov bračni ili izvanbračni drug, životni partner odnosno neformalni životni partner, dijete ili roditelj može imati u odlukama tijela u kojem radi te s kojim je fizičkim, pravnim osobama te obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima bio u poslovnom odnosu u razdoblju od dvije godine prije prijma u službu, a prema kojima tijelo u kojem radi obavlja upravne poslove.

Na dan početka rada u državnom tijelu državni službenik dužan je potpisati izjavu kojom potvrđuje da se ne nalazi u sukobu interesa. Takvu izjavu dužan je također dati i u slučaju promjene okolnosti koje dovode ili mogu dovesti do sukoba interesa (promjena radnog mjesta, npr. premještaj ili napredovanje).

Također, Zakonom je propisana obveza polaganja državnog ispita, razine državnog ispita, postupak i način polaganja državnog ispita te posljedica neizvršenja obveze polaganja državnog ispita. Državni ispit se polaže za I. i II. razinu ovisno o razini obrazovanja koji je uvjet za raspored na radno mjesto. Državni ispit I. razine polažu službenici koji su raspoređeni na radno mjesto za koje je uvjet srednja škola dok državni ispit II. razine polažu službenici koji su raspoređeni na radno mjesto za koje je uvjet završen sveučilišni odnosno stručni diplomski studij, sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij ili završen sveučilišni odnosno

stručni prijediplomski studij. Državni službenik može pristupiti polaganju državnog ispita najviše tri puta za svaku razinu.

Državni službenik dužan je položiti državni ispit propisane razine za radno mjesto na koje je raspoređen najkasnije u roku od godine dana od dana početka rada u državnoj službi utvrđenog rješenjem o rasporedu na radno mjesto, a državni službenik s položenim državnim ispitom niže razine od propisane za radno mjesto na koje se raspoređuje ili premješta, dužan je položiti državni ispit propisane razine u roku od šest mjeseci od dana rasporeda ili premještaja na radno mjesto.

Državnom službeniku koji ne položi državni ispit u propisanom roku, prestaje državna služba istekom posljednjeg dana roka za polaganje ispita.

Državni službenici moraju izvršavati svoje dužnosti u službi savjesno i u skladu s odredbama ovoga Zakona i načelima struke. Ako državni službenik ne izvršava propisane dužnosti čini lake ili teške povrede službene dužnosti. O lakim povredama službene dužnosti odlučuje čelnik tijela, a o teškim povredama službene dužnosti u prvom stupnju odlučuje Službenički sud, a u drugom stupnju Viši službenički sud. U odnosu na odredbe o odgovornosti državnih službenika za povrede službene dužnosti predviđaju se promjene vezano za sastav tijela koja vode postupak za teške povrede službene dužnosti u prvom stupnju. Predlaže se da se predsjednik i najmanje dva člana Službeničkog suda imenuju iz reda sudaca, kako je to već predviđeno za Viši službenički sud.

Vezano za teške povrede službene dužnosti predlažu se nove teške povrede službene dužnosti i to:

- „izrazito nepristojno ili neprimjereno ponašanje u službi ili u vezi sa službom“ jer se u praksi često pojavljuje izrazito nepristojno ili neprimjereno ponašanje u službi ili u vezi sa službom (npr. prijetnje, uporaba prostih i pogrđnih riječi, fizički napad, spolno uznemiravanje, ponašanje kojim se želi ostvariti neželjeni tjelesni kontakt ili dr.) koje se zbog nedostatka elementa javnosti ne može podvesti pod tešku povredu službene dužnosti „ponašanje protivno Etičkom kodeksu koje nanosi štetu ugledu službe“,

- „uništenje, otuđenje ili omogućavanje uvida neovlaštenim osobama u klasificirane podatke“

- umjesto dosadašnje povrede „odavanje službene ili druge tajne u vezi s obavljanjem državne službe“ predlaže se u skladu sa Zakonom o tajnosti podataka („Narodne novine“, br. 79/07. i 86/12.) povreda „neovlašteno otkrivanje klasificiranog podatka u vezi s obavljanjem službe“.

U odnosu na važeći Zakon o državnim službenicima zadržana je mogućnost pokretanja upravnog spora protiv drugostupanjskog rješenja u postupku zbog povrede službene dužnosti, međutim ovim Zakonom ta mogućnost je isključena u slučaju poništavanja prvostupanjskog rješenja i dostave predmeta na ponovno rješavanje prvostupanjskom tijelu.

Utvrđuju se načini prestanka državne službe i to: sporazumom državnog službenika i čelnika tijela, istekom roka (državna služba na određeno vrijeme), otkazom i po sili zakona.

Kod prestanka državne službe po sili zakona razlikuju se slučajevi kada je službeniku utvrđena krivnja za počinjenje kaznenih djela povezanih s korupcijom i ostalih kaznenih djela. Kod utvrđivanja krivnje državnog službenika za počinjenje kaznenih djela povezanih s korupcijom,

neovisno o tome je li izrečena uvjetna ili bezuvjetna osuda, državna služba prestaje po sili zakona danom saznanja za pravomoćnost presude, dok u slučaju krivnje za počinjenje ostalih kaznenih djela državna služba prestaje po sili zakona samo kada je službenik osuđen na kaznu zatvora ili kaznu dugotrajnog zatvora ili djelomičnu uvjetnu osudu za kazneno djelo – danom saznanja za pravomoćnost presude, osim ako mu je pravomoćnom presudom izrečena uvjetna osuda ili mu je kazna zatvora zamijenjena radom za opće dobro.

Predlaže se stupanje na snagu ovoga zakona 1. siječnja 2024., osim odredaba kojima se uređuje centralizirani sustav za zapošljavanje za koje je predviđena odgoda primjene i to: odredbe o planu prijma u državnu službu stupaju na snagu 1. lipnja 2024. godine (jer je izrada plana zapošljavanja u centraliziranom sustavu za zapošljavanje moguća tek nakon izrade aplikativnog rješenja u svibnju 2024.), odredbe o internom oglasu i zapošljavanju kandidata iz baze kandidata za rad u državnoj službi stupaju na snagu 1. siječnja 2026. godine (ostavlja se rok od dvije godine kako bi se osigurali administrativni kapaciteti te organizacijski i tehnički uvjeti za provedbu ovih načina zapošljavanja).

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Određuje se predmet Zakona.

Uz članak 2.

Određuje se krug osoba na koje se primjenjuju odredbe Zakona, a to su: državni službenici u tijelima državne uprave, pravosudnim tijelima, kaznenim tijelima, stručnoj službi Hrvatskoga sabora, Uredu predsjednika Republike Hrvatske, uredima i drugim stručnim službama Vlade Republike Hrvatske, stručnoj službi Ustavnog suda Republike Hrvatske, stručnoj službi pučkog pravobranitelja, stručnoj službi pravobranitelja za djecu, stručnoj službi pravobranitelja za ravnopravnost spolova, stručnoj službi pravobranitelja za osobe s invaliditetom, Državnom uredu za reviziju i u drugim tijelima koja se osnivaju za obavljanje državne službe.

Uz članak 3.

Zakonom se definira rodna neutralnost.

Uz članak 4.

Utvrđuje se da poslove u državnim tijelima obavljaju državni službenici i namještenici i utvrđuju se poslovi koje oni obavljaju.

Državni službenici su osobe koje u državnim tijelima kao redovito zanimanje obavljaju poslove iz djelokruga tih tijela utvrđene Ustavom, zakonom ili drugim propisima donesenim na temelju Ustava i zakona kao i osobe koje u državnim tijelima obavljaju informatičke poslove, opće i administrativne poslove, planske, materijalno-financijske i računovodstvene poslove i slične poslove.

Namještenici su osobe koje u državnim tijelima rade na pomoćno-tehničkim poslovima i ostalim poslovima čije je obavljanje potrebno radi pravodobnog i kvalitetnog obavljanja poslova iz djelokruga državnih tijela.

Uz članak 5.

Pojedini poslovi koji se obavljaju u državnom tijelu, osim poslova iz djelokruga državnog tijela koje obavljaju državni službenici, mogu se na temelju ugovora o djelu povjeriti pružateljima stručnih usluga izvan državne službe. Na odnos pružatelja usluga i državnog tijela primjenjuju se propisi kojima se uređuju obveznopravni odnosi.

Izdaci za pružatelje stručnih usluga ne smiju prelaziti 2% ukupnog iznosa sredstava za osnovne plaće s doprinosima u tekućoj godini osiguranim za to tijelo, što se ne odnosi na izdatke za pružatelje usluga izobrazbe državnih službenika, obavljanje poslova koji se odnose na ispunjavanje preuzetih međunarodnih obveza Republike Hrvatske ili obveza koje se financiraju iz fondova ili programa Europske unije i drugih međunarodnih izvora.

Uz članak 6.

Utvrđuje se primjena propisa na prava, obveze i odgovornosti državnih službenika.

Uz članke 7. – 10.

Utvrđuju se načela postupanja (zakonitosti i pravne sigurnosti, zabrane diskriminacije i povlašćivanja, hijerarhijske podređenosti i odgovornosti za rezultate).

Uz članke 11. - 17.

Utvrđuju se temeljna prava državnih službenika i to: pravo na rad u prikladnim uvjetima, pravo na plaću i druga materijalna prava, pravo na jednako postupanje i jednake mogućnosti napredovanja, pravo na zaštitu od neopravdanog premještanja ili udaljenja s radnog mjesta, pravo na kandidiranje na izborima, pravo na predstavku i pritužbu i pravo na zaštitu državnog službenika koji prijavi sumnju na korupciju.

Predlaže se propisati pravo na pravnu pomoć državnog službenika na trošak tijela kada se protiv njega poduzimaju radnje u prethodnom i sudskom postupku ili postupku naknade štete u vezi s obavljanjem poslova radnog mjesta na koje je raspoređen, odnosno na naknadu troškova u tim postupcima, ako je po ocjeni čelnika tijela navedene poslove obavio u skladu s zakonom. Državni službenik kojem je uskraćena navedena pravna pomoć, a po završetku postupka se utvrdi da je ocjena čelnika tijela bila pogrešna, ima pravo na povrat troškova pravne pomoći.

Uz članke 18. - 33.

Utvrđuju se temeljne dužnosti državnih službenika i to: dužnost pravodobnog i stručnog obavljanja poslova, zabrana zlouporabe ovlasti i postupanja izvan ovlasti, izvršavanje poslova koji nisu u opisu radnog mjesta državnog službenika, dužnost čuvanja tajnosti podataka i poštivanja privatnosti, dužnost prisutnosti na radnom mjestu, dužnost odbijanja ponuđenih darova, zabrana neopravdanog nagrađivanja drugih državnih službenika, dužnost pružanja informacija i obrazloženja o provedenim postupcima, uporaba povjerene imovine, dužnost etičnog ponašanja, zabrana poticanja na političko organiziranje, dužnost zamjene odsutnog državnog službenika, dužnost izvršavanja naloga, dužnost odbijanja naloga i mogućnost odbijanja naloga.

U skladu s Direktivom (EU) 2019/1158 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i pružatelja skrbi i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2010/18/EU (SL L 188, 12. 7. 2019.) koja je preuzeta u hrvatsko zakonodavstvo Zakonom o radu („Narodne novine“, br. 93/14., 127/17., 98/19., 151/22. i 64/23.), predviđa se mogućnost fleksibilnog radnog vremena za zaposlene roditelje ili posvojitelje djeteta do osam godina starosti ili djeteta s poteškoćama u razvoju ili pružatelje skrbi, kako bi se osigurala ravnoteža između njihovog poslovnog i privatnog života i omogućilo da se lakše nose sa svojim odgovornostima.

Zakonom se predviđa rad na izdvojenom mjestu rada i rad na daljinu koji se može obavljati kao privremen ili povremen (hibridni model rada).

Privremeni rad na izdvojenom mjestu rada ili rad na daljinu je rad kod kojeg državni službenik u određenom razdoblju, a osobito u slučaju roditelja djeteta do navršene osme godine života ili pružatelja skrbi sukladno posebnom zakonu, obavlja poslove radnog mjesta na izdvojenom mjestu rada ili radom na daljinu.

Povremeni rad na izdvojenom mjestu rada ili rad na daljinu je rad kod kojeg državni službenik određeni dio tjedna odnosno mjeseca obavlja poslove radnog mjesta na izdvojenom mjestu rada ili radom na daljinu, a preostali dio u prostoru državnog tijela.

Državna tijela poticati će primjenu hibridnog modela rada u skladu sa svojim organizacijskim i tehničkim uvjetima, osobito vodeći računa o kvaliteti poslovanja, dostupnosti javnih usluga, informacijskoj sigurnosti, zaštiti zdravlja i ravnoteži između poslovnog i privatnog života.

Poslovi koji su ovim ili drugim zakonom utvrđeni kao poslovi s posebnim uvjetima rada odnosno poslovi na kojima, ni uz primjenu mjera zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, nije moguće zaštititi državnog službenika od štetnih utjecaja ne smiju se obavljati radom na izdvojenom mjestu rada ni radom na daljinu.

U slučaju izvanrednih okolnosti nastalih uslijed epidemije bolesti, potresa, poplave, ekološkog incidenta i sličnih pojava, čelnik državnog tijela može, radi osiguranja redovitog obavljanja poslova državnog tijela te zaštite zdravlja i sigurnosti državnih službenika i drugih osoba, odrediti rad na izdvojenom mjestu rada za sve ili pojedine državne službenike.

Rad na izdvojenom mjestu rada i rad na daljinu detaljnije uređuje Vlada uredbom.

Uz članke 34. – 39.

Navedene odredbe odnose se na sukob interesa državnih službenika.

Državnom službeniku nije dozvoljeno otvaranje obrta, obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, osnivanje trgovačkog društva ili druge pravne osobe u području djelatnosti na kojoj je državni službenik zaposlen odnosno u području u kojem obavlja nadzor.

Državni službenik može izvan redovitoga radnog vremena obavljati dodatni posao uz prethodno odobrenje čelnika državnog tijela ili osobe koju on za to ovlasti, osim ako se ne radi o poslovima koje nadzire državno tijelo u kojemu je u službi ili ako takav rad nije zabranjen posebnim zakonom, te ne predstavlja sukob interesa ili prepreku za uredno obavljanje redovitih zadataka niti šteti ugledu državne službe. Odobrenje čelnika tijela nije potrebno za objavljivanje stručnih

članaka i autorskih publikacija, odnosno obavljanje poslova povremenog predavača na stručnim seminarima i savjetovanjima.

Državni službenik je dužan pisanim putem obavijestiti nadređenu osobu o mogućem sukobu interesa odnosno financijskom ili drugom interesu koji on, njegov bračni ili izvanbračni drug, životni partner odnosno neformalni životni partner, dijete ili roditelj može imati u odlukama tijela u kojem radi te s kojim je fizičkim, pravnim osobama te obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima bio u poslovnom odnosu u razdoblju od dvije godine prije prijma u službu, a prema kojima tijelo u kojem radi obavlja upravne poslove.

Državni službenik ne smije biti član upravnog ili nadzornog tijela trgovačkog društva, ako nad njim tijelo u kojem je zaposlen obavlja nadzor.

Utvrđuje se zabrana donošenja odluka i sudjelovanja u donošenju odluka državnim službeniku koje utječu na njegov financijski ili drugi interes.

Na dan početka rada u državnom tijelu državni službenik dužan je potpisati izjavu kojom potvrđuje da se ne nalazi u sukobu interesa. Takvu izjavu dužan je također dati i u slučaju promjene okolnosti koje dovode ili mogu dovesti do sukoba interesa (promjena radnog mjesta, npr. premještaj ili napredovanje).

Uz članak 40.

Tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose odgovorno je za provedbu ovoga Zakona, prati stanje i predlaže mjere za razvoj državne službe i obavlja nadzor nad provedbom Zakona.

Uz članak 41.

Predviđa se posebna ustrojstvena jedinica u svakom državnom tijelu u kojem je zaposleno 50 ili više državnih službenika i namještenika, koja će biti nadležna za upravljanje i razvoj ljudskim potencijalima.

U državnim tijelima u kojima je zaposleno manje od 50 državnih službenika i namještenika, ne mora se ustrojiti posebna ustrojstvena jedinica za obavljanje poslova upravljanja i razvoja ljudskih potencijala već te poslove može obavljati pojedini državni službenik ili državno tijelo utvrđeno posebnim propisima (npr. Ured za opće poslove Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske).

U skladu s Provedbenom odlukom Vijeća Europske unije o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost, potrebno je predvidjeti odgovarajuće mjere za osiguranje uravnotežene rodne zastupljenosti u državnom tijelu. Jedinice za ljudske potencijale biti će zadužene za izradu izvješća o popunjenosti radnih mjesta na temelju rodne zastupljenosti i predlaganje odgovarajućih mjera za osiguranje uravnotežene rodne zastupljenosti u državnom tijelu, a osobito na rukovodećim radnim mjestima (primjerice, promidžbom rodne zastupljenosti, razvojem novih edukacija, poticanjem mobilnosti sukladno analizi potreba za popunjavanjem pojedinih radnih mjesta, osiguranjem uvjeta za rad na izdvojenom mjestu rada i dr.).

Uz članak 42.

Čelnik tijela ili službena osoba u čijem je opisu poslova rješavanje o upravnoj stvari odlučuje rješenjem u upravnom postupku o prijmu u državnu službu, rasporedu na radno mjesto, napredovanju, plaći, premještanju, produženju roka za polaganje državnog ispita, stavljanju na raspolaganje, te prestanku državne službe. Protiv rješenja može se podnijeti žalba Odboru za državnu službu, dok se protiv rješenja Odbora za državnu službu može pokrenuti upravni spor.

Na odlučivanje o ostalim pravima iz službe primjenjuju se opći propisi o radu (zahtjev za zaštitu prava i pokretanje spora pred sudom nadležnim za radne sporove).

Uz članke 43. - 46.

Utvrđuje se Odbor za državnu službu kao neovisno tijelo za rješavanje žalbi sukladno odredbama ovoga Zakona: žalbi protiv rješenja o prijmu u državnu službu, rasporedu na radno mjesto, plaći, premještanju, ocjenjivanju, stavljanju na raspolaganje te prestanku državne službe.

Članove Odbora za državnu službu imenuje Vlada na temelju javnog natječaja na vrijeme od 5 godina. Predsjednik i članovi Odbora za državnu službu imaju položaj državnih službenika, a prava i obveze iz državne službe ostvaruju u tijelu državne uprave nadležnom za službeničke odnose.

Na ocjenjivanje učinkovitosti rada predsjednika i članova Odbora za državnu službu odgovarajuće se primjenjuje odredba članka 96. stavka 2. ovoga Zakona.

Utvrđuju se razlozi za razrješenje predsjednika i članova Odbora za državnu službu i pravo povratka na odgovarajuće poslove u državno tijelo u kojem su bili u službi prije imenovanja za člana Odbora za državnu službu, a ako nije bio u državnoj službi, ima pravo rasporeda u tijelu državne uprave nadležno za službeničke odnose.

Uz članak 47.

Predviđa se utvrditi uredbom Vlade nazive radnih mjesta u državnoj službi, uvjete za raspored, klasifikaciju i vrednovanje radnih mjesta.

Uz članak 48.

Zakonom se definiraju kompetencije i kompetencijski model radi kvalitetnog upravljanja ljudskim potencijalima u državnoj službi.

Kompetencijski model u državnom tijelu sadrži opće kompetencije (obvezne za sve državne službenike), specifične kompetencije (vezane za specifične skupine poslova) i rukovodeće kompetencije (obvezne za rukovodeće službenike).

Utvrđuje se uloga jedinica za ljudske potencijale u državnom tijelu pri utvrđivanju kompetencija i izradi profila radnih mjesta.

Uz članak 49.

Utvrđuje se da čelnik tijela donosi pravilnik o unutarnjem redu, sadržaj pravilnika o unutarnjem redu i obveza tijela državne uprave, ureda i drugih stručnih službi Vlade da dostave prijedlog pravilnika o unutarnjem redu na prethodnu suglasnost tijelu državne uprave nadležnom za službeničke odnose, a pravosudna tijela, stručna služba Državnog sudbenog vijeća i stručna služba Državnoodvjetničkog vijeća tijelu državne uprave nadležnom za poslove pravosuđa. Ostala državna tijela nemaju obvezu dostavu pravilnika o unutarnjem redu na prethodnu suglasnost, ali su dužna doneseni pravilnik dostaviti tijelu državne uprave nadležnom za službeničke odnose.

Uz članak 50.

Utvrđuju se radna mjesta rukovodećih državnih službenika koje imenuje i razrješava Vlada na prijedlog čelnika tijela na temelju internog oglasa, na razdoblje od četiri godine. Ako se ta radna mjesta nisu mogla popuniti putem internog oglasa raspisat će se javni natječaj za imenovanje.

Predviđa se mogućnost davanja ovlaštenja državnom službeniku zatečenom u državnoj službi za obavljanje poslova rukovodećeg državnog službenika do provedbe javnog natječaja za imenovanje rukovodećeg državnog službenika, najduže do 6 mjeseci.

Razriješeni rukovodeći državni službenik, kao i rukovodeći državni službenik kojem je istekao rok na koji je imenovan, rasporedit će se na drugo odgovarajuće radno mjesto u istom državnom tijelu, za koje ispunjava uvjete, vodeći računa o njegovom stručnom znanju i radnom iskustvu te kompetencijama.

Uz članak 51.

Državni službenici raspoređuju se na radna mjesta u kabinetu ministra na određeno vrijeme do dana prestanka mandata ministra, a nakon prestanka mandata raspoređuju se na odgovarajuća radna mjesta u državnom tijelu u kojem su radili do rasporeda u kabinetu ministara (radna mjesta za koje je propisan ista razina obrazovanja i potrebno radno iskustvo u jednakom trajanju).

Državni službenik drugog državnog tijela premješta se u kabinet ministra, na određeno vrijeme, na temelju sporazuma čelnika državnih tijela, a prava iz službe ostvaruje u državnom tijelu iz kojeg je premješten. Za vrijeme privremenog premještaja državno tijelo iz kojeg je službenik premješten ima pravo na povrat sredstava za plaću premještenog službenika od državnog tijela u koje je službenik premješten.

Prethodno navedeno primjenjuje se na odgovarajući način na radna mjesta u ustrojstvenoj jedinici Ureda predsjednika Republike Hrvatske, Uredu predsjednika Hrvatskoga sabora, Uredu predsjednika Vlade, Uredu potpredsjednika Hrvatskoga sabora, Uredu potpredsjednika Vlade koji nije čelnik ministarstva i kabinetu državnog tajnika središnjeg državnog ureda.

Uz članak 52.

Propisuju se uvjeti za prijam koje mora ispuniti osoba koja se prima u državnu službu i to: odgovarajuća razina obrazovanja, radno iskustvo na odgovarajućim poslovima (osim u slučaju prijma vježbenika), zdravstvena sposobnost za obavljanje poslova radnog mjesta na koje se

prima i hrvatsko državljanstvo. Osim tih uvjeta mogu se posebnim zakonom, uredbom ili pravilnikom o unutarnjem redu propisati i drugi uvjeti za prijam u državnu službu i raspored na radno mjesto te potrebne kompetencije.

Propisuje se mogućnost prijma u državnu službu državljanina države članice Europskog gospodarskog prostora ili Švicarske Konfederacije, koji zna hrvatski jezik i latinično pismo, i državljanina treće zemlje (državljanina države koja nije članica Europskog gospodarskog prostora i Švicarske Konfederacije), uz prethodno odobrenje tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose, ako zna hrvatski jezik i latinično pismo i ima odobren boravak na temelju kojeg mogu raditi bez dozvole za boravak i rad, sukladno posebnom zakonu. Navedene osobe ne mogu se primiti na poslove iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona (poslovi iz djelokruga državnog tijela utvrđene Ustavom, zakonom ili drugim propisima donesenim na temelju Ustava i zakona) niti se tijekom službe mogu premjestiti odnosno rasporediti na te poslove. To znači da se navedeni mogu primiti u državnu službu samo na poslove državnih službenika iz članka 4. stavka 3. ovoga Zakona (na informatičke, opće, administrativne, računovodstvene i druge slične poslove).

Pučka pravobraniteljica je ranije već ukazivala na neusklađenost odredaba važećeg Zakona o državnim službenicima o uvjetu hrvatskog državljanstva prilikom zapošljavanja s odredbama:

- članka 45. Ugovora o funkcioniranju Europske unije prema kojem je sloboda kretanja radnika unutar Europske unije jedna od četiri slobode koje uživaju građani Europske unije, a podrazumijeva ukidanje svake diskriminacije u vezi s zapošljavanjem, primicima od rada i ostalim uvjetima rada i zapošljavanja, uz izuzetak prema kojem se odredbe o slobodi kretanja radnika ne primjenjuju na zapošljavanje u javnim službama.

- Uredbe 492/2011 Europskog parlamenta Vijeća o slobodi kretanja radnika u Uniji, prema kojoj svaki državljanin države članice, bez obzira na svoje mjesto boravišta, ima pravo prihvatiti zaposlenje i obavljati posao kao zaposlena osoba na državnom području druge države članice u skladu s odredbama zakona i drugih propisa koji uređuju zapošljavanje državljanina te države. Posebno ima pravo prihvatiti raspoloživo zaposlenje na državnom području druge države članice s jednakom prednošću kao državljani te države.

- Direktive 2014/54/EU Europskog Parlamenta i Vijeća o mjerama za lakše ostvarivanje prava zajamčenih radnicima u kontekstu slobode kretanja radnika.

U većini država članica Europske unije predviđena je mogućnost zapošljavanja u javnoj službi za državljane drugih država članica Europske unije, uz odgovarajuća ograničenja (najčešće kod zapošljavanja na poslove s javnim ovlastima) i određene uvjete (znanje službenog jezika države u kojoj se provodi zapošljavanje). Međutim, pojedine zemlje (npr. Mađarska i Latvija) mogućnost zapošljavanja u javnoj službi vezuju isključivo za njihovo državljanstvo.

Stoga se u skladu s ranije navedenim propisima Europske unije i praksom drugih država članica Europske unije usklađuje i naše zakonodavstvo.

Uz članak 53.

Definira se pojam radnog iskustva na odgovarajućim poslovima u smislu ovog Zakona kao radno iskustvo ostvareno u državnoj službi ili u radnom odnosu izvan državne službe u istoj razini obrazovanja i struci koja je uvjet za raspored na radno mjesto. U radno iskustvo na

odgovarajućim poslovima uračunava se vrijeme stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa i vrijeme obavljanja poslova na temelju ugovora iz članka 5. ovoga Zakona.

Uz članak 54.

Propisane su okolnosti zbog kojih određene osobe ne mogu biti primljene u državnu službu.

U državnu službu ne može biti primljena osoba protiv koje se vodi kazneni postupak po službenoj dužnosti ili koja je proglašena krivom za kazneno djelo za koje se kazneni postupak vodi po službenoj dužnosti osim za kazneno djelo koje se odnosi na sigurnost prometa pod uvjetom da za to kazneno djelo nije osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora. Također, u državnu službu ne može biti primljena osoba kojoj je prestala državna služba zbog teške povrede službene dužnosti, u razdoblju od četiri godine od prestanka državne službe, kojoj je prestala državna služba izvanrednim otkazom, u razdoblju od četiri godine od prestanka državne službe, kojoj je prestala državna služba zbog toga što nije zadovoljila na probnom radu, u razdoblju od dvije godine od prestanka državne službe, kojoj je prestala državna služba jer je ocjenjena ocjenom „ne zadovoljava“ i osobi kojoj je odlukom službeničkog suda izrečena zabrana prijma u državnu službu sukladno ovom Zakonu, u razdoblju za koje je zabrana izrečena (članak 121. stavci 2. i 3.).

Uz članak 55.

Zbog otklanjanja političkog utjecaja na upravljanje državnom službom odnosno sprječavanja raspoređivanja na radna mjesta državnih službenika po političkoj osnovi, propisuje se da državni dužnosnici ne mogu biti raspoređeni na radna mjesta državnih službenika bez propisanog postupka zapošljavanja (putem javnog natječaja i zapošljavanjem iz baze kandidata za rad u državnoj službi). Međutim, ostavljena je mogućnost da se to pitanje drugačije uredi posebnim zakonom.

Uz članak 56.

Utvrđuju se načini popunjavanja slobodnih radnih mjesta u državnim tijelima: putem zapošljavanja, napredovanja, premještanja ili rasporeda državnog službenika u skladu s ovim Zakonom.

Uz članak 57.

Zapošljavanje se provodi u Centraliziranom sustavu za zapošljavanje i to putem internog oglasa (izuzeta radna mjesta policijskih službenika i službenika pravosudne policije), zapošljavanjem iz baze kandidata za rad u državnoj službi (na radnim mjestima određenog profila) i javnog natječaja.

Prvenstveno se radno mjesto popunjava putem internog oglasa, a ako se na taj način ne uspije popuniti radno mjesto, može se zaposliti kandidata iz baze kandidata za rad u državnoj službi, a ako ni to nije moguće, radno mjesto se popunjava putem javnog natječaja.

Odredbes o internom oglasu i zapošljavanju kandidata iz baze kandidata za rad u državnoj službi stupaju na snagu 1. siječnja 2026. godine te će se do tada zapošljavanje provoditi samo putem javnog natječaja.

Uz članak 58.

Ovim Zakonom uvodi se novi sustav zapošljavanja u državnoj službi koji se provodi putem jedinstvene platforme za zapošljavanje, koja je dostupna putem mrežne stranice tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose. U Centraliziranom sustavu za zapošljavanje se planira zapošljavanje, podnose prijave na interni oglas i javni natječaj i provodi testiranje kandidata elektroničkim putem, pozivaju kandidati na intervju, objavljuje odluka o izboru kandidata u postupku internog oglasa i rješenje o prijmu u državnu službu, vodi baza podataka o kandidatima za rad u državnoj službi na radnim mjestima određenog profila i baza podataka o kandidatima u postupku internog oglasa i javnog natječaja te obavljaju drugi poslovi vezani za zapošljavanje u državnoj službi.

Tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose je voditelj obrade osobnih podataka u Centraliziranom sustavu za zapošljavanje.

Uz članak 59.

Postupak zapošljavanja može se pokrenuti ako postoji slobodno radno mjesto predviđeno pravilnikom o unutarnjem redu, popunjavanje radnog mjesta predviđeno je planom zapošljavanja u državnoj službi i osigurana su financijska sredstva.

Postupak zapošljavanja može se pokrenuti i prije nego radno mjesto ostane slobodno, ako je prije pokretanja postupka postalo izvršno rješenje o prestanku službe dotadašnjem državnom službeniku, neovisno o danu prestanka službe. Kandidat izabran u postupku javnog natječaja raspisanog u ne može početi raditi prije nego radno mjesto ostane slobodno. Na taj način osigurat će se kontinuirano obavljanje poslova nakon odlaska dotadašnjeg državnog službenika.

Postupak zapošljavanja može se provesti neovisno o planu zapošljavanja u državnoj službi u slučaju prijma na određeno vrijeme i popunjavanja radnog mjesta koje je ostalo upražnjeno tijekom tekuće kalendarske godine ili u prosincu prethodne godine.

Uz članke 60. – 61.

Ovim odredbama uređuje se sadržaj i postupak donošenja plana zapošljavanja u državnoj službi. Novi sustav zapošljavanja u državnoj službi temelji se na prethodno utvrđenom planu zapošljavanja zasnovanog na analizama radne opterećenosti i stvarnim potrebama državnih tijela za zapošljavanjem određenog profila državnih službenika.

Plan zapošljavanja sadržava, pored planiranog broja državnih službenika, i podatke o radnim mjestima u državnim tijelima koja se planiraju popuniti. U pravilu, plan zapošljavanja u državnu službu donosi se za kalendarsku godinu, a može se donijeti i za razdoblje od dvije ili tri godine.

Državna tijela pripremaju prijedlog plana zapošljavanja u vrijeme pripreme državnog proračuna za sljedeću kalendarsku godinu i dostavljaju ga na prethodnu suglasnost tijelu državne uprave nadležnog za financije i tijelu državne uprave nadležnom za službeničke odnose. Po dobivanju prethodnih suglasnosti navedenih tijela, čelnik tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose donosi plan zapošljavanja u državnoj službi (jedinstveni plan za sva državna tijela). Plan zapošljavanja u državnoj službi objavljuje se na mrežnoj stranici tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose, u Centraliziranom sustavu za zapošljavanje.

Uz članke 62. – 63.

U skladu sa Nacionalnim planom oporavka i otpornosti uspostavlja se obveza transparentnog i ujednačenog sustava oglašavanja za sva slobodna radna mjesta u državnim tijelima koja se planiraju popuniti tijekom kalendarske godine i mogućnost prijave državnih službenika za bilo koje radno mjesto u državnoj službi, za koje ispunjavaju formalne uvjete.

Stoga će se novo zapošljavanje provoditi prvenstveno putem internog oglasa, a tek ako se radno mjesto ne može popuniti na taj način, provest će se postupak javnog natječaja.

Interni oglas objavljuje se na mrežnoj stranici tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose, u Centraliziranom sustavu za zapošljavanje.

Postupak internog oglasa provodi povjerenstvo koje imenuje čelnik tijela koje zapošljava.

Povjerenstvo utvrđuje listu kandidata koji ispunjavaju formalne uvjete i provodi strukturirani intervju s kandidatima radi utvrđivanja njihovih kompetencija, stečenog radnog iskustva u odgovarajućem upravnom ili stručnom području i motivacije za rad državnog službenika.

Za izabranog kandidata donosi se odluka o izboru na radno mjesto, koja se objavljuje u Centraliziranom sustavu za zapošljavanje. Državno tijelo koje je izabralo kandidata u postupku internog oglasa dužno je o tome obavijestiti državno tijelo u kojem je državni službenik zaposlen. Državni službenik počinje s radom na radnom mjestu na koje je izabran u skladu sa sporazumom čelnika tijela u kojem radi i čelnika tijela koje zapošljava, a ako se ne postigne sporazum, državni službenik počinje s radom istekom roka od 30 dana od dana obavijesti o izboru kandidata. Državnom službeniku prestaje rad u državnom tijelu u kojem je do tada radio danom početka rada na radnom mjestu na koje je službenik izabran putem internog oglasa.

Uz članke 64. – 65.

Ovim člancima uređuje se mogućnost popunjavanja radnog mjesta zapošljavanjem kandidata iz baze kandidata za rad u državnoj službi. Radi se o novom načinu zapošljavanja u kojem se prethodno raspisuje javni poziv za iskaz interesa za rad u državnoj službi, ali ne radi novog zapošljavanja već u cilju stvaranja baze kandidata za rad na radnim mjestima određenog profila (npr. carinski službenik, sudski zapisničar i dr.), koji imaju odgovarajuće kompetencije.

Novo zapošljavanje provodit će se tek kad se ukaže potreba za popunjavanjem radnih mjesta određenog profila. Na taj način će se, u slučaju potrebe, značajno skratiti postupak zapošljavanja jer će se zaposliti kandidati iz baze, koji su ranije testirani odnosno čije su kompetencije ranije utvrđene.

Podaci iz baze kandidata vrijede tri godine od provedenog testiranja. Kandidatu iz baze podataka kojem su provjerene odgovarajuće kompetencije rezultati testiranja vrijede i u postupku javnog natječaja za prijam u državnu službu za drugo radno mjesto, ali kandidat ima pravo zatražiti ponovno testiranje kompetencija te mu se u obzir uzima rezultat ostvaren na posljednjem testiranju.

Uz članke 66. – 67.

Ovim člancima uređuje se postupak raspisivanja i objave javnog natječaja te podnošenje prijava na javni natječaj.

Javni natječaj za prijam u državnu službu raspisat će se u slučaju kada se radna mjesta u državnoj službi nisu mogla popuniti putem internog oglasa ili iz baze kandidata za rad u državnoj službi. Javni natječaj se objavljuje u Centraliziranom sustavu za zapošljavanje, na mrežnoj stranici tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose, a obavijest o tome može se objaviti na mrežnoj stranici državnog tijela koje zapošljava.

Prijave na javni natječaj podnose se elektroničkim putem u Centraliziranom sustavu za zapošljavanje, čime će se značajno smanjiti troškovi kandidata u postupku i pojednostaviti sam postupak prijave na javni natječaj.

Uz članke 68. – 70.

U odnosu na dosadašnji postupak zapošljavanja koji se temelji samo na znanju, ovim Zakonom se prelazi na sustav koji se temelji na kompetencijama jer će se u postupku testiranja provjeriti kompetencije kandidata potrebne za obavljanje poslova radnog mjesta.

U Centraliziranom sustavu za zapošljavanje provodi se testiranje općih kompetencija i kompetencija specifičnih za radno mjesto, koje je moguće provjeriti elektroničkim putem, dok će se kompetencije koje nije moguće provjeriti elektroničkim putem u Centraliziranom sustavu za zapošljavanje, testirati na odgovarajući način u državnom tijelu koje zapošljava (npr. znanje stranog jezika u govoru, komunikacijske i prezentacijske vještine i dr.).

Ukupni rezultati testiranja unose se u Centralizirani sustav za zapošljavanje i vrijede tri godine od provedenog testiranja te se mogu koristiti u drugim postupcima i načinima zapošljavanja, te se kandidati kojima su provjerene odgovarajuće kompetencije, ne moraju ponovno testirati iste kompetencije u drugim postupcima zapošljavanja, ali kandidat ima pravo zatražiti ponovno testiranje kompetencija te mu se u obzir uzima rezultat ostvaren na posljednjem testiranju.

Kandidat u postupku testiranja može izjaviti prigovor zbog procesnih ili tehničkih poteškoća pri radu u Centraliziranom sustavu za zapošljavanje, koje nije sam prouzročio, te nepravilnosti u testiranju. Ako je prigovor osnovan, otklonit će se utvrđene nepravilnosti i kandidat pozvati na ponovno testiranje.

Uz članke 71. i 72.

Za kandidate koji su ostvarili najbolje rezultate na testiranju provjerava se ispunjavanje formalnih uvjeta iz javnog natječaja. Kandidati koji su ostvarili najbolje rezultate na testiranju, a ispunjavaju formalne uvjete iz javnog natječaja, pozivaju se na intervju s komisijom koju imenuje čelnik tijela koje zapošljava. Ako je provedeno psihološko testiranje, pri izboru kandidata uzet će se u obzir i psihološka procjena kandidata. Broj kandidata koji se poziva na intervju uredit će detaljnije Vlada uredbom kojom se detaljnije uređuje postupak zapošljavanja.

S obzirom da će se ispunjavanje formalnih uvjeta iz javnog natječaja provjeravati samo za kandidate koji su ostvarili najbolje rezultate na testiranju značajno će se ubrzati postupak zapošljavanja jer jedinice za ljudske potencijale neće utvrđivati formalne uvjeta za sve

prijavljene kandidate (npr. provjera stupanja obrazovanja i struke, utvrđivanje radnog iskustva na odgovarajućim poslovima i dr.), što je posebno vidljivo u javnim natječajima na koje se javi veliki broj kandidata, a veći broj kandidata se i ne odazove testiranju.

Izbor kandidata u postupku javnog natječaja obavlja se na temelju rezultata testiranja i intervjua, najkasnije u roku od tri mjeseca od dana objave javnog natječaja. Navedeni rok se može produžiti u slučaju popunjavanja radnih mjesta kod kojih je propisana obvezna sigurnosna provjera (za vrijeme trajanja sigurnosne provjere) jer se u tom slučaju izbor, u pravilu, ne može obaviti u propisanom roku.

Uz članak 73.

Ovim odredbama utvrđuju se situacije u kojima se postupak javnog natječaja obustavlja i to u slučaju kada se u roku određenom javnim natječajem nije prijavio nijedan kandidat ili prijavljeni kandidati ne ispunjavaju formalne uvjete za prijam i raspored, ili kandidati nisu postigli zadovoljavajuće rezultate na provedenom testiranju ili razgovoru (intervju). Također, postupak javnog natječaja može se obustaviti zbog bitno promijenjenih okolnosti koje su nastale nakon raspisivanja javnog natječaja (npr. promjena propisa o ustrojavanju tijela državne uprave, promjena unutarnjeg ustrojstva tijela državne uprave, rebalans državnog proračuna kojim nisu osigurana sredstva za zapošljavanje i dr.).

Uz članak 74.

Propisuje se izuzetak od obvezne provedbe javnog natječaja u slučaju prijma u službu osobe koja je na temelju ugovora o stipendiranju ili školovanju u obvezi raditi određeno vrijeme u državnoj službi.

Uz članak 75.

Planiranje zapošljavanja u državnoj službi, način raspisivanja i provedbe internog oglasa, javnog poziva za iskaz interesa za rad u državnoj službi i javnog natječaja za prijam u državnu službu i kompetencije koje će se testirati u Centraliziranom sustavu za zapošljavanje te internog oglasa i javnog natječaja za imenovanje rukovodećih državnih službenika koje imenuje Vlada uredit će detaljnije Vlada uredbom.

Uz članke 76. i 77.

Ovim odredbama utvrđuju se akti koji se donose za kandidata izabranog u postupku javnog natječaja. Osobe izabrane u postupku javnog natječaja primaju u državnu službu rješenjem.

Rješenje o prijmu u državnu službu u postupku javnog natječaja dostavlja se kandidatima prijavljenim na javni natječaj javnom objavom na mrežnoj stranici tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose, a dostava svim kandidatima smatra se obavljenom istekom osmog dana od dana javne objave.

Navedeni način dostave rješenja o prijmu u državnu službu predviđen je i važećim Zakonom o državnim službenicima od 2017. godine čime je značajno skraćen postupak javnog natječaja. Osobna dostava rješenja, posebno u slučaju kada se na javni natječaj prijavio veliki broj kandidata, iziskivala bi ne samo velike materijalne troškove (dostava rješenja svim kandidatima u postupku preporučenom poštom, uz povratnicu), nego i probleme u slučaju kada nije moguće

izvršiti osobnu dostavu (neuredna dostava rješenja zbog izbivanja kandidata s adrese navedene u prijavi ili potpisivanja povratnice od strane ukućana, čekanje da se vrate sve povratnice, različit dan dostave rješenja i time različit početak roka za žalbu za pojedine kandidate i dr.).

U pogledu javne objave osobnih podataka izabranih kandidata u natječajnom postupku prema mišljenju Agencije za zaštitu osobnih podataka, kod provođenja natječajnog postupka i dostavljanja obavijesti o izboru u svrhu osiguranja načela transparentnosti djelovanja tijela javne vlasti smiju se učiniti javno dostupnima podaci o izabranom kandidatu koji se odnose na naziv radnog mjesta, stručne kvalifikacije te ime i prezime izabranog kandidata u provedenom natječajnom postupku, dok se svi ostali osobni podaci koji nemaju veze sa natječajem moraju na odgovarajući način zaštititi.

Pored toga, javna objava rješenja o prijmu u državnu službu u skladu je sa Zakonom o pravu na pristup informacijama i Zakonom o općem upravnom postupku, kojim je propisana mogućnost javne objave rješenja (kad je to propisano ili su drugi oblici dostave nemogući ili neprikladni).

Na opisani način javne objave rješenja, rok za žalbu za sve kandidate počinje teći istoga dana (istekom osmog dana od dana javne objave na mrežnoj stranici tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose).

Po izvršnosti rješenja o prijmu u državnu službu za izabranog kandidata donosi rješenje o rasporedu na radno mjesto. Osoba primljena u državnu službu postaje državni službenik danom početka rada.

Uz članke 78. – 80.

Osobe se primaju u državnu službu na neodređeno vrijeme uz probni rad u trajanju od tri mjeseca. Za vježbenike probni rad (vježbenički staž) traje 12 mjeseci, s tim da najranije tri mjeseca prije isteka probnoga rada mogu pristupiti polaganju državnog ispita. Za vrijeme probnog rada vježbenici se osposobljavaju za samostalno obavljanje poslova i mogu se radi osposobljavanja uputiti na rad u različite ustrojstvene jedinice istog ili drugog državnog tijela.

Probni rad produžava se za vrijeme plaćenog dopusta, privremene nesposobnosti za rad, odnosno vrijeme korištenja roditeljskog, očinskog ili roditeljskog dopusta sukladno posebnom zakonu.

Čelnik tijela imenuje mentora vježbeniku koji daje upute i smjernice vježbeniku u vezi s poslovima radnog mjesta na koje je raspoređen pri čemu se mentorom može imenovati osoba koja ima najmanje istu razinu obrazovanja kao vježbenik te ispunjava ostale uvjete propisane uredbom kojom se uređuje izobrazba državnih službenika.

Na kraju probnog rada državnog službenika se ocjenjuje ocjenom „zadovoljava“ (kada se na osnovi rada i pokazanog znanja i učinkovitosti državnog službenika može očekivati da će državni službenik i dalje uspješno izvršavati poslove radnoga mjesta) ili ocjenom „ne zadovoljava“ (kada se na osnovi rada i pokazanog znanja i učinkovitosti državnog službenika ne može očekivati da će državni službenik uspješno izvršavati poslove radnoga mjesta).

Državnom službeniku koji na probnom radu nije zadovoljio, otkazuje se državna služba. U tom slučaju donosi se rješenje najkasnije u roku od 15 dana od dana isteka probnog rada. Radi se o prekluzivnom roku pa se rješenje ne može donijeti istekom tog roka.

Uz članke 81. i 82.

Navedenim odredbama uređuju se posebnosti prijma u državnu službu na određeno vrijeme. Za obavljanje privremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao kao i radi zamjene duže vrijeme odsutnog državnog službenika, osobe se mogu primiti u državnu službu na određeno vrijeme dok traju privremeni poslovi ili poslovi čiji se opseg privremeno povećao (a najduže godinu dana), odnosno do povratka odsutnog državnog službenika. Za prijam u državnu službu na određeno vrijeme za obavljanje privremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao potrebno je prethodno odobrenje tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose.

U slučaju predvidivog trajanja službe na određeno vrijeme od najmanje šest mjeseci, osobe se primaju uz obvezni probni rad u trajanju od dva mjeseca.

Kod prijma u državnu službu na određeno vrijeme radi obavljanja privremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao, državnog službenika se raspoređuje na odgovarajuće radno mjesto iz pravilnika o unutarnjem redu, pod uvjetom da je radno mjesto popunjeno punim brojem izvršitelja utvrđenim pravilnikom o unutarnjem redu.

Za prijam u državnu službu na određeno vrijeme radi zamjene duže vrijeme odsutnog državnog službenika ne mora se provesti javni natječaj ako u državnom tijelu ima državnih službenika primljenih u državnu službu na određeno vrijeme koji ispunjavaju uvjete za to radno mjesto.

Izrijekom je propisano da državna služba na određeno vrijeme ne može postati državna služba na neodređeno vrijeme.

Iznimno, osoba se može primiti u državnu službu na određeno vrijeme za obavljanje privremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao u trajanju dužem od godinu dana i to:

- radi potrebe rada na projektu koji se financira iz fondova ili programa Europske unije, Financijskog mehanizma Europskog gospodarskog prostora, Norveškog financijskog mehanizma ili Švicarsko-hrvatskog programa suradnje, za vrijeme trajanja projekta i programa
- radi obavljanja poslova koji se odnose na izvršavanje preuzetih međunarodnih obveza Republike Hrvatske ili obavljanja poslova službenika privremeno upućenog na izvršavanje preuzetih međunarodnih obveza, do izvršenja međunarodnih obveza
- radi obavljanja poslova koji se odnose na izvršavanje obveza iz posebnih programa Vlade, do izvršenja tih obveza.

Uz članak 83.

Utvrđuje se mogućnost prijma u državnu službu na određeno vrijeme korisnika mirovine koji ima manje od 67 godina života, do polovice punog radnog vremena. Time se omogućava zapošljavanje korisnika mirovine uz zadržavanje prava na mirovinu, sukladno propisima o mirovinskom osiguranju. Državna služba na određeno vrijeme korisnika mirovine može trajati najduže do navršanih 67 godina života službenika jer državni službenik ne može raditi u državnoj službi nakon navršanih 67 godina života.

Uz članke 84. – 87.

Utvrđuje se mogućnost premještaja službenika po potrebi službe na drugo mjesto rada u istom državnom tijelu, u istom ili drugom mjestu rada, ali samo na radno mjesto za koje je propisana ista razina obrazovanja i potrebno radno iskustvo u jednakom trajanju.

Državni službenik ne može biti premješten na radno mjesto za koje je propisana niža razina obrazovanja ili propisano radno iskustvo u kraćem trajanju. Iznimno, državni službenik može, uz njegovu suglasnost, biti premješten na radno mjesto za koje je propisano radno iskustvo u kraćem trajanju.

Službenika se premješta po potrebi službe u pravilu na neodređeno vrijeme (trajni premještaj), a može se po potrebi službe premjestiti na određeno vrijeme (najduže godinu dana odnosno do povratka odsutnog službenika kojeg premješteni službenik zamjenjuje) za obavljanje privremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao kao i radi zamjene duže vrijeme odsutnog službenika.

Državnom službeniku koji se po potrebi službe premješta u drugo mjesto rada koje je udaljeno više od 100 kilometara od mjesta njegovog stanovanja mora se osigurati odgovarajući smještaj za njega i njegovu obitelj, a do osiguravanja tih uvjeta ima pravo na naknadu povećanih troškova zbog odvojenog života od obitelji i naknadu troškova putovanja u mjesto stanovanja obitelji u vrijeme tjednog odmora, državnih blagdana i neradnih dana.

Državni službenici mogu se kandidirati na natječaje za sekundirane nacionalne stručnjake u Europskoj komisiji i drugim tijelima i institucijama Europske unije te međunarodnim organizacijama (npr. Vijeće, EEAS, Europski parlament, Odbor regija, Revizorski sud EU, EU agencije i dr.), uz pisanu suglasnost državnog tijela u kojem su zaposleni da mogu ići na rad u tijelo odnosno instituciju Europske unije.

Upućivanje na rad izvan državne službe i sekundiranje nacionalnih stručnjaka uređuje Vlada uredbom.

Uz članke 88. – 91.

Predviđa se mogućnost napredovanja u državnoj službi rasporedom državnog službenika na više radno mjesto.

Državni službenik može napredovati redovito ako ispunjava uvjete za raspored na radno mjesto te ostale uvjete propisane zakonom: ako je jedanput ocijenjen ocjenom „uspješan“ ili višom ocjenom i postoji slobodno radno mjesto propisano pravilnikom o unutarnjem redu, na koje se službenik u postupku napredovanja može rasporediti.

Državni službenik koji ne ispunjava uvjete potrebnog radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, a ispunjava ostale uvjete za raspored na radno mjesto i uvjete za redovito napredovanje, može izvanredno napredovati na radno mjesto za koje je propisana viša razina obrazovanja, ako na poslovima niže razine obrazovanja u državnim tijelima ima dvostruko više radnog iskustva od radnog iskustva propisanog kao uvjet za raspored na radno mjesto na koje se u postupku napredovanja raspoređuje i ako u istom državnom tijelu radi neprekidno najmanje dvije godine.

Postupak napredovanja provodio bi se nakon što se dovrši postupak ocjenjivanja za prethodnu kalendarsku godinu, na način da bi obrazloženi prijedlog za napredovanje službenika davao njegov nadređeni službenik. Prijedloge za napredovanje službenika u tekućoj kalendarskoj godini razmatralo bi povjerenstvo koje imenuje čelnik tijela i davalo mišljenje o opravdanosti prijedloga za napredovanje.

Odluku o napredovanju službenika donosio bi čelnik tijela uzimajući u obzir mišljenje povjerenstva.

Uz članke 92. – 98.

U okviru reformske mjere C2.2. R2 Novi modeli plaća i rada u državnoj službi i javnim službama sadržane u NPOO-u 2021.-2026., treba izraditi pravedniji, transparentniji, motivirajući i financijski održiv sustav plaća državnih službenika, a povišice plaće i nagrađivanje vezati za ocjenu učinkovitosti rada državnog službenika, uz propisivanje objektivnih i mjerljivih kriterija za ocjenjivanje.

Odredbama članka 92. - 98. ovoga Zakona propisuje se svrha ocjenjivanja, postupak ocjenjivanja i vrste ocjena, a Vlada će uredbom detaljnije urediti postupak, kriterije i način ocjenjivanja.

Državni službenici ocjenjuju se svake godine najkasnije do 28. veljače, za prethodnu kalendarsku godinu. Ne ocjenjuju se državni službenici koji su u prethodnoj kalendarskoj godini radili manje od šest mjeseci. Iznimno, razdoblja roditeljskog, posvojiteljskog, očinskog dopusta ili dopusta koji je po sadržaju i načinu korištenja istovjetan pravu na očinski dopust, rada s polovicom punog radnog vremena, rada s polovicom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta, dopusta trudne radnice, dopusta radnice koja je rodila ili radnice koja doji dijete te dopusta ili rada s polovicom punog radnog vremena radi skrbi i njege djeteta s težim smetnjama u razvoju u skladu s propisom o roditeljskim i roditeljskim potporama smatraju se vremenom provedenim na radu u punom radnom vremenu. Ako su razdoblja odsutnosti s rada trajala duže od šest mjeseci u razdoblju ocjenjivanja, državni službenici ocijenit će se ocjenom „uspješan“.

Navedene odredbe usklađene su s mišljenjem Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, koja ukazuje kako zbog odsutnosti s posla trudnice i osobe koje koriste prava iz sustava roditeljskih i roditeljskih potpora u trajanju duljem od šest mjeseci u kalendarskoj godini, ne bi smjele biti dovedene u nepovoljniji položaj od ostalih službenika.

Članak 6. stavak 2. Zakona o ravnopravnosti spolova („Narodne novine“, br. 82/98. i 69/17.) propisuje: „Zabranjuje se diskriminacija na temelju bračnog i obiteljskog statusa. Nepovoljnije postupanje prema ženama na osnovi trudnoće i materinstva smatra se diskriminacijom.“

Također članak 11. stavak 1. i stavak 2. istoga Zakona propisuje da tijela državne uprave i pravne osobe u pretežitom vlasništvu države obvezna su primjenjivati posebne mjere i donijeti planove djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova. Navedena tijela svake četiri godine donose planove djelovanja iz djelokruga svoje nadležnosti na osnovi analize položaja žena i muškaraca, utvrđuju razloge za uvođenje posebnih mjera, ciljeve koje treba postići, način provedbe i metode nadziranja provedbe.

Pored toga u članku 13. stavku.1. istoga Zakona propisuje se da je diskriminacija na području zapošljavanja i rada zabranjena u javnom i privatnom sektoru, uključujući državna tijela, u odnosu na: 1. uvjete za zapošljavanje, samozapošljavanje ili obavljanje zanimanja, uključujući kriterije i uvjete za izbor kandidata/kinja za radna mjesta, u bilo kojoj grani djelatnosti i na svim razinama profesionalne hijerarhije, 2. napredovanje na poslu, 3. pristup svim vrstama i stupnjevima školovanja, profesionalne orijentacije, stručnog usavršavanja i osposobljavanja, dokvalifikacije i prekvalifikacije, 4. uvjete zaposlenja i rada, sva prava iz rada i na temelju rada, uključujući jednakost plaća za jednaki rad i rad jednake vrijednosti, 5. članstvo i djelovanje u udrugama radnika ili poslodavaca ili u bilo kojoj drugoj profesionalnoj organizaciji, uključujući povlastice koje proizlaze iz tog članstva, 6. usklađivanje profesionalnog i privatnog života, 7. trudnoću, porod, roditeljstvo i sve oblike skrbnništva.“ Pravobraniteljica posebno ističe kako pozitivni radno-pravni zakonski korpus u Republici Hrvatskoj sadrži poseban skup mjera kojima je cilj zaštititi trudnice, materinstvo i majčinstvo te u potpunosti ukloniti diskriminaciju na temelju trudnoće i materinstva, a kako je majčinstvo imanentno samo ženama, nesporno je da se u tom smislu posebno štiti žene.

Naime, europski propisi, kao i propisi Republike Hrvatske polaze od činjenice da formalna ravnopravnost spolova na razini propisane jednakosti nije dovoljna da se riješi stvarna nejednakost žena u praksi, pa se posebnom zaštitom žena i pogotovo trudnica i majki određuju situacije u kojima treba dati posebna prava ženama u odnosu na muškarce.

Osim Zakona o ravnopravnosti spolova i Zakona o suzbijanju diskriminacije, Zakon o radu („Narodne novine“, br. 93/14., 127/17., 98/19. i 151/22.) u glavi 4. članku 30. propisuje zaštitu trudnica, roditelja i posvojitelja te zabranjuje nejednako postupanje prema trudnicama.

Nadalje, isti članak u svom stavku 1. propisuje da poslodavac ne smije odbiti zaposliti ženu zbog njezine trudnoće, niti joj zbog trudnoće, rođenja ili dojenja djeteta u smislu posebnog propisa smije ponuditi sklapanje izmijenjenog ugovora o radu pod nepovoljnijim uvjetima. U članku 32. istog Zakona propisana je posebna zaštita od ove vrste diskriminacije, tzv. „Pretpostavka rada u punom radnom vremenu“ u kojem se propisuje: „Ako je za stjecanje određenih prava iz radnog odnosa ili u vezi s radnim odnosom važno prethodno trajanje radnog odnosa, razdoblja roditeljskog, posvojiteljskog, očinskog dopusta ili dopusta koji je po sadržaju i načinu korištenja istovjetan pravu na očinski dopust, rada s polovicom punog radnog vremena, rada s polovicom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta, dopusta trudne radnice, dopusta radnice koja je rodila ili radnice koja doji dijete te dopusta ili rada s polovicom punog radnog vremena radi skrbi i njege djeteta s težim smetnjama u razvoju u skladu s propisom o roditeljskim potporama smatrat će se vremenom provedenim na radu u punom radnom vremenu.“

Zakonom o roditeljskim i roditeljskim potporama („Narodne novine“, broj 152/22.) radi zaštite materinstva, njege novorođenog djeteta i njegova podizanja, ravnopravne podjele prava i obveza skrbi o djetetu između oba roditelja te usklađenosti obiteljskog i poslovnog života propisuje pravo roditelja i njemu izjednačene osobe na vremenske i novčane potpore, uvjeti i način njihova ostvarivanja i financiranja te tijela nadležna za provedbu toga Zakona. Navedeni Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije: 1. Direktiva Vijeća 92/85/EEZ od 19. listopada 1992. o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja na radu trudnih radnica te radnica koje su nedavno rodile ili doje (deseta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ) (SL L 348, 28. 11. 1992.) 2. Direktiva 2010/41/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2010. o primjeni načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama koji su samozaposleni i stavljanju izvan

snage Direktive Vijeća 86/613/EEZ (SL L 180, 15. 7. 2010.) 3. Direktiva (EU) 2019/1158 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i pružatelja skrbi i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2010/18/EU (SL L 188, 12. 7. 2019.). Ustav Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 56/90., 135/97., 8/98., 113/00., 124/00., 28/01., 41/01., 55/01., 76/10., 85/10. i 05/14.).

Svrha ocjenjivanja je poticanje državnih službenika na kvalitetno i učinkovito izvršavanje službenih zadaća te utvrđivanje njihovog doprinosa u obavljanju poslova kao kriterija za nagrađivanje i napredovanje u državnoj službi.

Na temelju ostvarene učinkovitosti rada državni službenici ocjenjuju se ocjenama: „izvrstan“, „naročito uspješan“, „uspješan“, „zadovoljava“ i „ne zadovoljava“.

Neposredno nadređena osoba daje prijedlog ocjene i dostavlja ga na uvid državnom službeniku kojeg ocjenjuje. Ako državni službenik nije zadovoljan predloženom ocjenom, ima pravo dati primjedbu nadređenoj osobi, koja je dužna tu primjedbu razmotriti zajedno sa službenikom.

Prijedlog ocjene dostavlja se po hijerarhijskom redu svima koji su državnom službeniku nadređeni, zaključno sa rukovodećim državnim službenikom koji upravlja najvišom ustrojstvenom jedinicom. Nadređeni službenici daju mišljenje o prijedlogu ocjene, a ako se ne slažu s prijedlogom, moraju navesti razloge za to i predložiti ocjenu državnog službenika.

Rukovodeći državni službenik koji upravlja najvišom ustrojstvenom jedinicom daje čelniku tijela konačni prijedlog ocjene.

O ocjeni se donosi odluka u skladu s općim propisima o radu (nepravni akt). Državni službenik koji smatra da mu je odlukom o ocjeni povrijeđeno neko pravo iz službe, može zahtijevati ostvarenje toga prava u skladu s općim propisom o radu.

Posebnim zakonom kojim se uređuju plaće državnih službenika i namještenika propisat će se ograničenje ukupnog broja zaposlenih službenika i namještenika državnog tijela koji tijekom jedne kalendarske godine može dobiti ocjenu „izvrstan“ i „naročito uspješan“. Obrazloženi konačni prijedlog ocjena „izvrstan“ i „naročito uspješan“ razmatrat će Odbor za preispitivanje prijedloga ocjena (radi usklađivanja prijedloga ocjena s ograničenjima iz posebnog zakona).

Državnog službenika koji je ocijenjen ocjenom „zadovoljava“ upućuje se na dodatno stručno osposobljavanje ili se premješta na drugo radno mjesto u istoj razini obrazovanja.

Ocjena „ne zadovoljava“ razlog je za prestanak službe po sili zakona.

Uz članke 99. – 103.

Navedenim člancima je propisana obveza polaganja državnog ispita, razine državnog ispita, postupak i način polaganja državnog ispita te posljedica neizvršenja obveze polaganja državnog ispita.

Državni službenik dužan je položiti državni ispit propisane razine za radno mjesto na koje je raspoređen najkasnije u roku od godine dana od dana početka rada u državnoj službi utvrđenog rješenjem o rasporedu na radno mjesto, a državni službenik s položenim državnim ispitom niže razine od propisane za radno mjesto na koje se raspoređuje ili premješta, dužan je položiti državni ispit propisane razine u roku od šest mjeseci od dana rasporeda ili premještaja na radno mjesto.

Državni ispit se polaže za I. i II. razinu ovisno o razini obrazovanja koji je uvjet za raspored na radno mjesto. Državni ispit I. razine polažu službenici koji su raspoređeni na radno mjesto za koje je uvjet srednja škola dok državni ispit II. razine polažu službenici koji su raspoređeni na radno mjesto za koje je uvjet završen sveučilišni odnosno diplomski studij, sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij ili završen sveučilišni odnosno stručni prijediplomski studij. Državni službenik može pristupiti polaganju državnog ispita najviše tri puta za svaku razinu.

Zakonom je propisano da je tijelo nadležno za službeničke odnose nadležno za razvoj i provedbu polaganja državnog ispita te da čelnik državne uprave nadležnog za službeničke odnose imenuje osobe za razvoj i izradu ispitnih materijala za provedbu državnog ispita.

Sadržaj, postupak i način polaganja državnog ispita te vođenje elektroničkog očevidnika o polaganju državnog ispita propisuje pravilnikom čelnik tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose. Kako državni ispit prema predloženom rješenju ne obuhvaća posebni dio (stručni ispit) odnosno posebne programe stručnog ispita drugih državnih tijela, ocjenjuje se da za uređenje navedenih pitanja državnog ispita nije nužna uredba Vlade.

Državnom službeniku koji ne položi državni ispit u propisanom roku, prestaje državna služba istekom posljednjeg dana roka za polaganje ispita.

Državni službenik s položenim državnim ispitom niže razine od propisane za radno mjesto na koje se raspoređuje ili premješta, a koji ne položi državni ispit II. razine u propisanom roku, rasporedit će se na radno mjesto za koje ispunjava uvjete i ima položen državni ispit I. razine, a ako nema slobodnog radnog mjesta na koje se službenik može rasporediti, odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona o stavljanju službenika na raspolaganje Vladi.

Uz članke 104. – 107.

Izobrazba državnih službenika podrazumijeva osposobljavanje za poslove radnog mjesta i usavršavanje stručnih sposobnosti i vještina službenika.

Sudjelovanje u programu izobrazbe smatra se dijelom obveza državnih službenika, a nadređene osobe obvezne su svojim službenicima raspoređenim u ustrojstvenim jedinicama kojima rukovode omogućiti pohađanje programa izobrazbe na koje ih je uputilo državno tijelo ili im je odobrilo pohađanje pojedinih programa izobrazbe.

Oblici, način i uvjeti izobrazbe državnih službenika uređuju se uredbom Vlade.

Državni službenik ima pravo podnijeti zahtjev za plaćeni ili neplaćeni studijski dopust za obrazovanje na stručnim ili sveučilišnim studijima u zemlji ili inozemstvu, u trajanju od najviše jedne akademske godine, te je po završetku plaćenog studijskog dopusta državni službenik dužan ostati u službi najmanje dvostruko vremena od vremena koliko je trajalo obrazovanje na koje je upućen.

Uz članke 108. – 125.

Državni službenici moraju izvršavati svoje dužnosti u službi savjesno i u skladu s odredbama ovoga Zakona i načelima struke. Ako državni službenik ne izvršava propisane dužnosti čini lake ili teške povrede službene dužnosti.

Odredbe o odgovornosti za povrede službene dužnosti uređene su člancima 108. – 125. Zakona. Ovaj dio Zakona ne donosi promjene u odnosu na važeći Zakon o državnim službenicima vezano uz zastaru pokretanja, vođenja postupka i određivanje i izvršenje kazne. Međutim, za razliku od važećeg Zakona o državnim službenicima, ovaj Zakon predviđa promjene vezano za sastav tijela koja vode postupak za teške povrede službene dužnosti u prvom stupnju. Predlaže se da se predsjednik i najmanje dva člana Službeničkog suda imenuju iz reda sudaca, kako je to već predviđeno za Viši službenički sud.

Vezano za tešku povredu službene dužnosti dolaska na posao pod utjecajem alkohola, droga ili drugih sredstava ovisnosti ili dovođenje pod utjecaj alkohola, droga ili drugih sredstava ovisnosti za vrijeme radnog vremena ili odbijanje testiranja na alkohol ili droge, izmijenjeno je dosadašnje rješenje prema kojem se smatra da je službenik pod utjecajem alkohola ako u organizmu ima alkohola iznad 0,50 g/kg. Nacrtom prijedloga zakona predlaže se usklađivanje s člankom 58. stavkom 3. Zakona o zaštiti na radu te se utvrđuje odredba prema kojoj će se smatrati da je državni službenik pod utjecajem alkohola ako u krvi ima alkohola više od 0,0 g/kg, odnosno više od 0,0 miligrama u litri izdahnutog zraka.

U odnosu na važeći Zakon o državnim službenicima dodane su nove teške povrede službene dužnosti:

- izrazito nepristojno ili neprimjereno ponašanje u službi ili u vezi sa službom. Navedena povreda dodana je zbog toga jer se često u praksi pojavljuje izrazito nepristojno ili neprimjereno ponašanje u službi ili u vezi sa službom (npr. prijetnje, uporaba prostih i pogrđnih riječi, fizički napad, spolno uznemiravanje, ponašanje kojim se želi ostvariti neželjeni tjelesni kontakt ili dr.) koje se ne može podvesti pod tešku povredu službene dužnosti ponašanje protivno Etičkom kodeksu koje nanosi štetu ugledu službe, jer nedostaje element javnosti. U tom slučaju Službenički sud oslobađao je službenika od odgovornosti za tešku povredu službene dužnosti te uputio da se navedeno ponašanje može podvesti pod obilježja lake povrede službene dužnosti ponašanje protivno Etičkom kodeksu koje ne nanosi štetu ugledu službe

- uništenje, otuđenje ili omogućavanje uvida neovlaštenim osobama u klasificirane podatke.

Dosadašnja povreda službene dužnosti - odavanje službene ili druge tajne u vezi s obavljanjem državne službe, usklađena je s Zakonom o tajnosti podataka („Narodne novine“, br. 79/07. i 86/12.) s obzirom da navedeni Zakon ne poznaje pojam „službena tajna“ te ista glasi „neovlašteno otkrivanje klasificiranog podatka u vezi s obavljanjem službe“.

U odnosu na postupak zbog povrede službene dužnosti na koji se primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku, predviđeno je proširenje sadržaja zahtjeva za pokretanje postupka (navođenje podatka o ranijoj odgovornosti službenika za tešku povredu službene dužnosti) i obveza dostave zahtjeva za pokretanje postupka za tešku povredu službene dužnosti u dovoljnom broju primjeraka za sud i službenika protiv kojeg se pokreće postupak.

Vezano uz donošenje odluke o odgovornosti za tešku povredu službene dužnosti nakon prestanka državne službe napravljena je razlika u odnosu na važeći Zakon o državnim službenicima s obzirom na obilježja teške povrede. Ako je državnom službeniku prestala državna služba nakon pokretanja postupka zbog teške povrede službene dužnosti, Službenički sud nastaviti će vođenje postupka i na osnovi utvrđenog činjeničnog stanja donijeti odluku o odgovornosti za tešku povredu službene dužnosti, u kojem slučaju će izreći zabranu prijma u

državnu službu na vrijeme od jedne godine. Međutim, ukoliko je počinjena teška povreda službene dužnosti koja ima obilježja korupcije ili otuđenja državne imovine izreći će zabranu prijma u državnu službu u razdoblju od 4 godine.

U postupku zbog povrede službene dužnosti o odgovornosti službenika odlučuje se rješenjem, a o pitanjima postupka zaključkom. Protiv rješenja čelnika tijela u postupku zbog lake povrede službene dužnosti može se podnijeti žalba Službeničkom sudu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja, a protiv rješenja Službeničkog suda u postupku zbog teške povrede službene dužnosti može se podnijeti žalba Višem službeničkom sudu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

U odnosu na važeći Zakon o državnim službenicima zadržana je mogućnost pokretanja upravnog spora protiv drugostupanjskog rješenja u postupku zbog povrede službene dužnosti, međutim ovim Zakonom ta mogućnost je isključena u slučaju poništavanja prvostupanjskog rješenja i dostave predmeta na ponovno rješavanje prvostupanjskom tijelu.

Za lake povrede službene dužnosti mogu se izreći pisana opomena i novčana kazna u visini do 10% plaće u neto iznosu, isplaćene službeniku u mjesecu kad je kazna izrečena.

Za teške povrede službene dužnosti može se izreći novčana kazna na vrijeme od jednog do šest mjeseci, u mjesečnom iznosu od 10 do 20% ukupne plaće u neto iznosu, isplaćene službeniku u mjesecu u kojem je kazna izrečena, premještaj na drugo radno mjesto iste razine obrazovanja i prestanak državne službe. Kaznu premještaja na drugo radno mjesto iste razine obrazovanja može se izreći samo na prijedlog čelnika tijela koji je pokrenuo postupak zbog teške povrede službene dužnosti, ako postoji slobodno radno mjesto u državnom tijelu.

Zastarni rokovi za pokretanje i vođenje postupka zbog lake odnosno teške povrede službene dužnosti propisani su na isti način kao u važećeg Zakonu o državnim službenicima. Jedino se kod prekida zastare pokretanja postupka dodaje odredba prema kojoj se zastara prekida svakom postupovnom radnjom nadležnog tijela usmjerenom ka odlučivanju o odgovornosti za povredu službene dužnosti ili zakonitosti i ustavnosti rješenja te nakon svakog prekida, zastarni rok počinje iznova teći (kao što je propisano važećim Zakonom samo za vođenje postupka). Prekid zastare pokretanja postupka propisuje se zbog mogućnosti pravovremenog pokretanja postupka protiv zaštićenih sindikalnih povjerenika.

Uz članke 126. – 128.

Institut udaljenja iz službe uređen je na sličan način kao u važećem Zakonu o državnim službenicima uz usklađivanje terminologije sa Zakonom o kaznenom postupku (istražni zatvor).

Utvrđuju se tri slučaja odnosno vrste udaljenja iz službe: slučaj obveznog udaljenja, mogućeg udaljenja i presumiranog udaljenja.

Smatra se da je udaljen iz službe službenik kojem je određen istražni zatvor, sukladno zakonu kojim se uređuje kazneni postupak ili koji je na izdržavanju kazne zatvora zbog prekršaja.

Rješenjem čelnika tijela službenika se može udaljiti iz službe ako je protiv njega pokrenut kazneni postupak ili postupak zbog teške povrede službene dužnosti, a povreda je takve prirode da bi ostanak u službi, dok traje taj postupak, mogao štetiti interesima službe.

Čelnik tijela dužan je udaljiti iz službe državnog službenika protiv kojeg je pokrenut kazneni postupak zbog djela s obilježjima korupcije počinjenog u službi, danom saznanja za pokretanje postupka.

Čelnik tijela dužan je udaljiti iz službe državnog službenika protiv kojeg je pokrenut zbog teške povrede službene dužnosti zbog djela s obilježjima korupcije, danom podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka.

Smatra se da je udaljen iz službe službenik protiv kojega je pokrenut istražni postupak i određen istražni zatvor, o čemu se donosi rješenje.

Odlučivanje o udaljenju iz službe upravna je stvar. Udaljenje iz službe traje do okončanja kaznenog postupka ili postupka zbog teške povrede službene dužnosti odnosno do isteka istražnog zatvora.

Protiv rješenja o udaljenju iz službe službenik može uložiti žalbu Službeničkom sudu.

Uz članke 129. – 136.

Utvrđuje se odgovornost za štetu državnog službenika koju u službi ili u vezi sa službom namjerno ili iz krajnje nepažnje nanese državnom tijelu, utvrđivanje okolnosti nastanka štete, naknada štete po općim propisima obveznog prava, rok za naknadu štete, uspostava prijašnjeg stanja i oslobođenje od odgovornosti za štetu.

Uz članke 137. – 144.

Ovim odredbama propisuje se postupak prema službenicima koji ostanu bez radnog mjesta zbog ukidanja državnih tijela u kojima su do tada radili ili zbog ukidanja radnih mjesta u državnom tijelu (izmjenom pravilnika o unutarnjem redu).

Službenici se stavljaju na raspolaganje Vladi u roku od dva mjeseca od ukidanja državnog tijela odnosno ukidanja radnog mjesta u državnom tijelu, ako u tom roku ne budu raspoređeni na druga radna mjesta za koje ispunjavaju uvjete za raspored. Raspodaganje se određuje u dužini otkaznog roka prema općim propisima o radu, s tim da se računa neprekidni radni staž u državnim tijelima Republike Hrvatske.

Evidencija državnih službenika koji su stavljeni na raspolaganje Vladi vodi se u Registru zaposlenih u državnoj službi i javnim službama.

U odnosu na važeći Zakon o državnim službenicima (prema kojem je državno tijelo dužno unijeti podatke o službeniku stavljenom na raspolaganje Vladi u web aplikaciju CIRCA) došlo je do promjene jer će državno tijelo unijeti podatke o službeniku stavljenom na raspolaganje u Registar zaposlenih u državnoj službi i javnim službama, u roku od 24 sata od dana izvršnosti rješenja o stavljanju službenika na raspolaganje.

Uz članak 145.

Ako kod državnog službenika postoji smanjenje radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost, smanjenje radne sposobnosti uz djelomični gubitak radne sposobnosti ili neposredna opasnost od nastanka smanjenja radne sposobnosti koju je utvrdilo ovlašteno tijelo

u skladu s posebnim propisom, uzimajući u obzir nalaz i mišljenje toga tijela, državno tijelo u kojem je službenik zaposlen dužno je rasporediti državnog službenika na radno mjesto na kojem se obavljaju poslovi za koje je radno sposoban, a koji moraju što je više moguće odgovarati poslovima na kojima je državni službenik prethodno radio. Ukoliko u državnom tijelu nema odgovarajućeg radnog mjesta na koje se navedeni službenik može rasporediti, odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona o stavljanju službenika na raspolaganje Vladi.

Uz članke 146. i 147.

Navedenim odredbama propisani su načini prestanka državne službe: sporazumom, istekom roka, otkazom, po sili zakona i na drugi način propisan zakonom.

Rješenje o prestanku državne službe je upravni akt i donosi se u roku od osam dana od nastupa okolnosti koje su razlog za prestanak službe.

Uz članak 148.

Uređuje se prestanak državne službe na određeno vrijeme. Državna služba na određeno vrijeme prestaje istekom roka, ako ne prestane ranije na drugi način propisan zakonom.

Uz članak 149.

Uređuje se prestanak državne službe na temelju pisanoga sporazuma državnog službenika i čelnika tijela, kojim se utvrđuje dan prestanka službe.

Uz članak 150.

Utvrđuje se prestanak državne službe otkazom koji mogu dati čelnik tijela i državni službenik. Državnom službeniku se otkazuje državna služba ako nije zadovoljio na probnom radu, a služba mu prestaje danom izvršnosti rješenja o prestanku službe otkazom.

Državna služba može prestati i na temelju pisanoga otkaza kojeg državnom tijelu podnese službenik. U tom slučaju državni službenik dužan je odraditi otkazni rok u trajanju od mjesec dana, ako s čelnikom tijela ili osobom koju on za to ovlasti ne postigne sporazum o drugačijem trajanju otkaznog roka.

Uz članak 151.

Državnom službeniku može se otkazati državna služba izvanrednim otkazom ako čelnik tijela utvrdi da postupanje državnog službenika tijekom obavljanja poslova:

- a) ima obilježja korupcije
- b) ima za posljedicu znatnu materijalnu ili nematerijalnu štetu za državno tijelo, pravne osobe ili građane ili zaštitu javnog interesa ili
- c) dovodi u pitanje život i fizički integritet građana.

Službenika će se udaljiti iz službe danom dostave rješenja o izvanrednom otkazu.

Na udaljenje iz službe zbog izvanrednog otkaza odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 126. stavka 6. (odlučivanje o udaljenju iz službe upravna je stvar), članka 127. (kome se

izjavljuje žalba) i članka 132. ovoga Zakona (naknada plaće za vrijeme udaljenja i vraćanje obustavljenog dijela plaće u propisanim slučajevima).

Protiv rješenja o izvanrednom otkazu može se izjaviti žalba Odboru za državnu službu. Postupak po žalbi je hitan. Odbor za državnu službu dužan je odlučiti o žalbi u roku od 30 dana od dana primitka žalbe. Državna služba prestaje danom izvršnosti rješenja o izvanrednom otkazu.

Uz članak 152.

Propisani su slučajevi prestanka državne službe po sili zakona danom propisanim u Zakonu.

Uz članak 153.

Propisuje se odgovarajuća primjena odredba ovoga Zakona o prijmu i prestanku državne službe te pravima, obvezama i odgovornostima državnih službenika na prijam i prestanak službe te prava, obveze i odgovornosti namještenika, osim odredaba o vježbeničkom stažu i obvezi polaganja državnoga ispita.

Namještenik se ne može rasporediti odnosno premjestiti na radno mjesto državnog službenika bez provedbe javnog natječaja za prijam državnih službenika.

Uz članak 154.

Utvrđuje se da tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose provodi nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, a inspeksijski nadzor provodi upravna inspekcija u skladu s posebnim zakonom.

Uz članak 155.

Utvrđuje se rok za donošenje uredbi i Etičkog kodeksa na temelju ovoga Zakona.

Uz članak 156.

Utvrđuje se rok u kojem su čelnici državnih tijela dužni donijeti nove pravilnike o unutarnjem redu, u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 157.

Utvrđuje se da se položen državni stručni ispit za srednju stručnu spremu smatra položenim državnim ispitom I. razine, a položen državni stručni ispit za visoku i višu stručnu spremu smatra se položenim državnim ispitom II. razine.

Službenik koji je sukladno ranijim propisima oslobođen obveze polaganja državnog stručnog ispita za poslove radnog mjesta određene razine obrazovanja nije dužan polagati državni ispit odgovarajuće razine u smislu odredaba ovoga Zakona. Radi se o slučajevima kada je službenik oslobođen obveze polaganja državnog ispita, a ne o slučajevima kada prema ranijim propisima nije imao obvezu polaganja državnog ispita. Stoga se ova odredba ne odnosi na državne službenike koji su izvanredno napredovali na radno mjesto više razine obrazovanja kojeg su stekli tijekom službe.

Službenik koji nema položen ispit propisane razine, dužan je ispit položiti najkasnije u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Službenika koji ne položi državni ispit u propisanom roku rasporedit će se na radno mjesto za koje ispunjava uvjete i ima položen državni ispit propisane razine, a ako nema slobodnog radnog mjesta na koje se službenik može rasporediti, odgovarajuće će se primijeniti odredbe ovoga Zakona o stavljanju na raspolaganje.

Uz članak 158.

Službenički sud i Viši službenički sud, ustrojeni prema dosadašnjim propisima, nastavljaju s radom kao Službenički sud i Viši službenički sud ustrojeni ovim Zakonom, a zatečeni predsjednici i članovi Službeničkog suda i Višeg službeničkog suda, imenovani na temelju dotadašnjih propisa, nastavljaju s radom kao predsjednici i članovi Službeničkog suda i Višeg službeničkog suda ustrojени ovim Zakonom, do imenovanja novih predsjednika i članova sukladno ovom Zakonu. Stoga nije potrebno donositi novu odluku o ustrojavanju Službeničkog i Višeg službeničkog suda te ponovno imenovati njihove članove.

Uz članak 159.

Odbor za državnu službu ustrojen prema dotadašnjim propisima nastavlja s radom kao Odbor za državnu službu ustrojen ovim Zakonom, a predsjednik i članovi Odbora za državnu službu zatečeni na dužnosti na dan stupanja na snagu ovoga Zakona nastavljaju s radom do isteka vremena na koje su imenovani.

Uz članak 160.

Propisuje se način provedbe postupka prijma u službu u prijelaznom razdoblju od stupanja na snagu ovoga Zakona do uspostave Centraliziranog sustava za zapošljavanje (dosadašnji propisi).

Imenovanje rukovodećih državnih službenika iz članka 50. stavka 1. ovoga Zakona, u razdoblju od stupanja na snagu ovoga Zakona do 1. siječnja 2026., provodit će se na temelju javnog natječaja odnosno u navedenom razdoblju neće se provodi imenovanje temeljem internog oglasa.

Uz članke 161. i 162.

Utvrđuje se da će u prijelaznom razdoblju od stupanja na snagu ovoga Zakona do uspostave Centraliziranog sustava za zapošljavanje, listu kandidata prijavljenih na javni natječaj, koji ispunjavaju formalne uvjete propisane natječajem, te utvrđivanje znanja, vještina, sposobnosti i radnog iskustva utvrđivati komisija za provedbu natječaja, koju imenuje čelnik tijela.

Za kandidata izabranog putem javnog natječaja ili oglasa, koji je državni službenik, umjesto rješenja o prijmu u državnu službu, donosi se rješenje o izboru kandidata, a po izvršnosti toga rješenja donosi se rješenje o rasporedu na radno mjesto.

Uz članke 163. i 164.

Propisuju se razlozi za obustavu postupka javnog natječaja i oglasa u prijelaznom razdoblju te slučajevi u kojima tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose poništava odlukom javni natječaj odnosno oglas u prijelaznom razdoblju.

Uz članka 165.

Uređuje se prijam u državnu službu na određeno vrijeme u prijelaznom razdoblju.

Propisuje se da se rješenje o prijmu u službu na određeno vrijeme dostavlja s javnom objavom na web-stranici državnog tijela koje je raspisalo oglas i web-stranici tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose, a dostava svim kandidatima smatra se obavljenom istekom osmoga dana od dana objave na web-stranici tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose.

Uz članka 166.

Uređuje se zapošljavanje namještenika u prijelaznom razdoblju. Namještenika se zapošljava putem oglasa, dok se izbor kandidata obavlja na temelju rezultata provedenog intervjua i, po potrebi, provjere sposobnosti i vještina kandidata ovisno o vrsti radnoga mjesta.

Uz članak 167.

Propisuje se način provedbe postupka ocjenjivanja državnih službenika u prijelaznom razdoblju.

Odlučivanje o ocjeni je upravna stvar o kojoj rješenjem odlučuje čelnik tijela ili službena osoba u čijem je opisu poslova rješavanje o upravnoj stvari. Protiv rješenja o ocjeni državni službenik i namještenik mogu podnijeti žalbu Odboru za državnu službu, a protiv rješenja Odbora za državnu službu pokrenuti upravni spor.

Uz članak 168.

Propisuje se način provedbe postupka ocjenjivanja namještenika u prijelaznom razdoblju. Ocjenjivanje namještenika nije upravna stvar pa se o ocjeni donosi odluka. Namještenik koji smatra da mu je odlukom povrijeđeno neko pravo iz radnog odnosa ima pravo na sudsku zaštitu sukladno općem propisu o radu.

Uz članke 169. i 170.

Ovim člancima propisuje se da će se započeti postupci prijma u državnu službu i postupci u kojima se odlučuje o pravima i obvezama državnih službenika i namještenika, koji ne budu dovršeni do stupanja na snagu ovoga Zakona, nastaviti i dovršiti prema propisima koji su bili na snazi u vrijeme pokretanja postupka.

Postupak ocjenjivanja i učinkovitosti državnih službenika za 2023. provest će se sukladno odredbama članka 82. - 86. Zakona o državnim službenicima („Narodne novine“, br. 92/05., 140/05., 142/06., 77/07., 107/07., 27/08., 34/11., 49/11., 150/11., 34/12., 49/12., 37/13., 38/13., 01/15., 138/15., 61/17., 70/19., 98/19. i 141/22.) i Uredbe o postupku i kriterijima ocjenjivanja državnih službenika („Narodne novine“, broj 133/11.).

Rukovodeći državni službenici koje je imenovala Vlada na temelju javnog natječaja, zatečeni na dužnosti na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, ostaju na dužnosti do isteka vremena na koje su imenovani i zadržavaju koeficijent složenosti poslova utvrđen prema dotadašnjim propisima do isteka vremena na koje su imenovani, ako je to za njih povoljnije.

Državni službenici i namještenici zatečeni u državnoj službi na dan stupanja na snagu ovoga Zakona (osim rukovodećih službenika koje je imenovala Vlada), nastavljaju raditi na svojim dotadašnjim radnim mjestima te zadržavaju plaće i druga prava prema dotadašnjim rješenjima, do donošenja rješenja o rasporedu na radna mjesta u skladu s pravilnikom o unutarnjem redu državnog tijela usklađenim s odredbama ovoga Zakona.

Državni službenici i namještenici primljeni u državnu službu nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, a prije donošenja pravilnika o unutarnjem redu u skladu s odredbama ovoga Zakona, raspoređuju se na radna mjesta u skladu s pravilnikom o unutarnjem redu donesenom temeljem dosadašnjih propisa.

Uz članak 171.

Utvrđuje se način prevođenja dotadašnjih naziva radnih mjesta državnih službenika i namještenika u nove nazive radnih mjesta i pripadajući koeficijent u prijelaznom razdoblju od dana stupanju na snagu uredbe iz članka 47. ovoga Zakona do rasporeda službenika i namještenika prema novom pravilniku o unutarnjem redu.

Svrha navedenog prevođenja je mogućnost primjene novog Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama i uredbe iz članka 47. ovoga Zakona odmah po stupanju na snagu te Uredbe, prije rasporeda državnih službenika i namještenika u skladu s novim propisima.

Prevođenjem dotadašnjih naziva radnih mjesta državnih službenika i namještenika u nove nazive radnih mjesta, uz utvrđivanje pripadajućeg koeficijenta u skladu s novim propisima, otklonit će se razlozi za odgodu primjene nove Uredbe do rasporeda odnosno izvršnosti rješavanja o rasporedu na radno mjesto prema novim pravilnicima o unutarnjem redu usklađenim s tom Uredbom.

U navedenoj Uredbi izrijekom će se propisati način prevođenja svih dotadašnjih naziva radnih mjesta državnih službenika i namještenika u nove nazive radnih mjesta i utvrditi pripadajući platni razred i koeficijent za obračun plaće sukladno novim propisima.

Radi izbjegavanja dvostrukog administrativnog opterećenja jedinica za ljudske potencijale (u postupku prevođenja dotadašnjih naziva radnih mjesta u nove nazive radnih mjesta i naknadno, u postupku raspoređivanja na radna mjesta prema novim pravilnicima o unutarnjem redu usklađenim s novom uredbom) propisano je da u nespornim slučajevima u državnim tijelima nije potrebno u upravnom postupku donositi rješenja o načinu prevođenja naziva radnih mjesta i pripadajućim koeficijentima. Stoga je propisano da će se stupanjem na snagu Uredbe iz članka 47. ovoga Zakona smatrati da su dotadašnji nazivi radnih mjesta u pravilnicima o unutarnjem redu izmijenjeni u nove nazive radnih mjesta u skladu s načinom prevođenja utvrđenim u uredbi, a čelnik tijela će u roku od 30 dana od stupanja na snagu navedene Uredbe pisanim putem obavijestiti državne službenike i namještenike o načinu prevođenja dotadašnjeg naziva radnog mjesta u novi naziv radnog mjesta te o novom koeficijentu za obračun plaće.

Državni službenik i namještenik koji smatra da mu je pogrešno utvrđen način prevođenja naziva radnog mjesta i koeficijent za obračun plaće, ima pravo zatražiti ispravak. Ako čelnik tijela utvrdi da je zahtjev osnovan, obavijestit će službenika i namještenika pisanim putem o prihvaćanju njegovog zahtjeva, a u protivnom, dužan je u upravnom postupku donijeti rješenje o utvrđivanju naziva radnog mjesta i koeficijenta za obračun plaće u skladu s ovim Zakonom.

Uz članak 172.

Propisuje se rok za potpisivanje izjave o nepostojanju sukoba interesa iz članka 38. ovoga Zakona.

Uz članak 173.

Utvrđuje se mogućnost premještaja državnog službenika u drugo državno tijelo u prijelaznom razdoblju, od stupanja na snagu ovoga zakona do 1. siječnja 2026. kad će stupiti na snagu odredbe o raspisivanju internog oglasa za popunjavanje radnih mjesta u državnoj službi.

Državni službenik premješta se na radno mjesto u drugom državnom tijelu na temelju sporazuma čelnika tijela iz kojeg se službenik premješta i čelnika tijela u koje se premješta. Na navedeni premještaj odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga zakona o premještanju na drugo radno mjesto u istom državnom tijelu (članci 84.-86.).

Uz članak 174.

Utvrđuje se početak provedbe postupaka ocjenjivanja prema odredbama ovoga Zakona (od 1. siječnja 2025.). Navedeni rok usklađen je s Konačnim prijedlogom zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama.

Uz članak 175.

Utvrđuje se koji propisi prestaju važiti danom stupanja na snagu ovoga Zakona.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o državnim službenicima („Narodne novine“, br. 92/05., 140/05., 142/06., 77/07., 107/07., 27/08., 34/11., 49/11., 150/11., 34/12., 49/12., 37/13., 38/13., 01/15., 138/15., 61/17., 70/19., 98/19. i 141/22.), Uredba o načinima i uvjetima napredovanja državnih službenika („Narodne novine“, br. 77/07., 142/11., 105/15. i 53/23.) i Uredba o uvjetima i načinu izbora osoba na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa u državnim tijelima („Narodne novine“, broj 100/11.).

Također, utvrđuje se koji propisi koji ostaju na snazi do stupanja na snagu podzakonskih akata donesenih temeljem ovoga Zakona, kako ne bi došlo do pravne praznine vezano za pojedina pitanja.

Uz članak 176.

Propisuje se dan stupanja na snagu ovoga Zakona i to 1. siječnja 2024., osim članaka 60. – 61. (plan zapošljavanja u državnu službu), koji stupaju na snagu 1. lipnja 2024., članaka 66. – 73. (postupak javnog natječaja za prijam u državnu službu), koji stupaju na snagu 1. srpnja 2024. i članaka 62.- 65. (interni oglas i baza kandidata za rad u državnoj službi), koji stupaju na snagu 1. siječnja 2026.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva potrebna za provedbu ovoga Zakona u ukupnom iznosu od 992.602 eura, odnosno 362.602 eura za 2024. i 630.000 eura za 2025. godinu, osigurana su u Prijedlogu Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2024. godinu i projekcijama za 2025. i 2026. godinu u okviru razdjela 109 Ministarstvo pravosuđa i uprave, glave 10905, u okviru projekta T830027 Jačanje javne uprave, pravosuđa i sprječavanje korupcije - NPOO, izvor financiranja 581 - Mehanizam za oporavak i otpornost, skupinama računa 32 - Materijalni rashodi i 42 - Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Nakon rasprave o Prijedlogu zakona o državnim službenicima na radnim tijelima Hrvatskoga sabora, kao i rasprave na plenarnoj sjednici održanoj 3. srpnja 2023., a u skladu sa zaključkom Hrvatskoga sabora od 14. srpnja 2023. godine, kojim je prihvaćen Prijedlog zakona, Vlada Republike Hrvatske pripremila je Konačni prijedlog zakona o državnim službenicima, pri čemu su uzeti u obzir prijedlozi, primjedbe i mišljenja izneseni na raspravi pred radnim tijelima Hrvatskoga sabora kao i na sjednici Hrvatskoga sabora.

U skladu s navedenim, u Konačnom prijedlogu zakona došlo je do promjena u odnosu na tekst Prijedloga zakona prihvaćenog u prvom čitanju.

U skladu s preporukama Europske komisije i dodatnim pojašnjenjima vezanim uz Provedbenu odluku Vijeća Europske unije o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost, izmijenjene su odredbe iz Prijedloga Zakona:

- radi ojačanja predanosti rodnoj ravnoteži i osiguravanju rodne ravnopravnosti pri zapošljavanju i napredovanju (pokazatelj iz Provedbene odluke Vijeća) dodan je članak 13., prema kojem državna tijela planiraju odgovarajuće mjere za osiguranje uravnotežene rodne zastupljenosti državnih službenika pri zapošljavanju i napredovanju i dopunjen članak 41. te zadužene jedinice za ljudske potencijale da osiguraju uvjete i mjere za ostvarenje rodne zastupljenosti i izrađuju izvješća o popunjenosti radnih mjesta na temelju rodne zastupljenosti te predlože odgovarajuće mjere za osiguranje uravnotežene rodne zastupljenosti u državnom tijelu, a osobito na rukovodećim radnim mjestima;

- dopunjene su odredbe o planiranju zapošljavanja (plan zapošljavanja se temelji na analizi radne opterećenosti i stvarnim potrebama državnih tijela za zapošljavanjem određenog profila službenika), dodane odredbe o obveznoj provedbi internog oglasa za popunjavanje slobodnih radnih mjesta u državnim tijelima iz reda državnih službenika (radi jačanja horizontalne mobilnosti) i stvaranju baze podataka kandidata za rad u državnoj službi na radnim mjestima određenog profila i zapošljavanju kandidata iz baze te izmijenjene odredbe o zapošljavanju (članci od 60.-73.);

- dopunjene su odredbe o napredovanju propisivanjem postupka napredovanja, u cilju jačanja vertikalne mobilnosti državnih službenika (članak 91.) te jačanju veze između napredovanja u karijeri i procjene radnog učinka;

- brisane su odredbe o mogućnosti premještanja iz jednog u drugo državno tijelo i mogućnost premještanja službenika iz jedinica lokalne samouprave i javnih službi u državnu službu jer su u suprotnosti s novim sustavom zapošljavanja predviđenim Nacionalnim planom oporavka i otpornosti 2021.-2026. i Provedbenom odlukom Vijeća.

Prihvaćen je prijedlog Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav i dopunjena odredba o pravu na predstavku i pritužbu (članak 16.) i utvrđen rok za postupanje po prigovoru odnosno predstavi.

Prihvaćen je prijedlog Odbora za zakonodavstvo i dopunjena odredba o zabrani donošenja pojedinih odluka koje utječu na financijski ili drugi interes životnog partnera ili neformalnog životnog partnera državnog službenika (članak 39.).

Dopunjene su odredbe o upućivanju državnih službenika na rad izvan državne službe te propisana mogućnost sekundiranja državnih službenika u Europskoj komisiji i drugim tijelima i institucijama Europske unije te međunarodnim organizacijama. Upućivanje na rad izvan državne službe i sekundiranje nacionalnih stručnjaka pobliže uređuje Vlada uredbom (članak 87.).

Izmijenjene su odredbe o pravnoj zaštiti službenika i namještenika u postupku ocjenjivanja te brisane odredbe o Povjerenstvu za odlučivanje o prigovorima na ocjene i dodane odredbe o Odboru za preispitivanje prijedloga ocjena, radi usklađivanja s Konačnim prijedlogom zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama (članci 95. i 96.).

U odnosu na Prijedlog zakona dodane su nove teške povrede službene dužnosti - izrazito nepristojno ili neprimjereno ponašanje u službi ili u vezi sa službom, jer se u praksi pojavljuje izrazito nepristojno ili neprimjereno ponašanje u službi ili u vezi sa službom (npr. prijete, uporaba prostih i pogrđnih riječi, fizički napad, spolno uznemiravanje, ponašanje kojim se želi ostvariti neželjeni tjelesni kontakt ili dr.) koje se ne može podvesti pod tešku povredu službene dužnosti ponašanje protivno Etičkom kodeksu koje nanosi štetu ugledu službe, jer nedostaje element javnosti te se eventualno može raditi o lakoj povredi službene dužnosti (članak 112.). Također, brisana je teška povreda službene dužnosti – tri puta izrečena kazna za lake povrede službene dužnosti počinjene u razdoblju od dvije godine, s obzirom da bi državni službenik na ranije predloženi način bio kažnjen i drugi puta zbog istih povreda službene dužnosti (prvi put u postupku zbog lake povrede službene dužnosti, drugi put u postupku zbog teške povrede službene dužnosti).

Također, zbog izmjene propisa o tajnosti podataka (Zakon o tajnosti podataka) kojima se utvrđuju klasificirani podaci i odgovornost u postupanju s klasificiranim podacima, dodana je teška povreda službene dužnosti – uništenje, otuđenje ili omogućavanje uvida neovlaštenim osobama u klasificirane podatke, dok je teška povreda službene dužnosti - odavanje službene ili druge tajne u vezi s obavljanjem državne službe izmijenjena i sada glasi – neovlašteno otkrivanje klasificiranog podatka u vezi s obavljanjem državne službe.

Dodane su prijelazne odredbe koje se odnose na zapošljavanje u prijelaznom razdoblju kako bi se osiguralo zapošljavanje do stjecanja organizacijskih i tehničkih uvjeta za zapošljavanje u Centraliziranom sustavu za zapošljavanje. Iz istih razloga dodana je odredba o odgodi primjene odredbi o internom oglasu i zapošljavanju iz baze kandidata za rad u državnoj službi.

Dodane su prijelazne odredbe o mogućnosti premještanja državnog službenika u drugo državno tijelo, tj. od stupanja na snagu ovoga zakona do 1. siječnja 2026. kad će stupiti na snagu odredbe o raspisivanju internog oglasa za popunjavanje radnih mjesta u državnoj službi.

Dodana je odredba prema kojoj se početak ocjenjivanja prema ovom Zakonu odgađa do 1. siječnja 2025. radi osiguranja financijskih sredstava za promicanje u plaći službenika temeljem ocjene učinkovitosti rada. Stoga su dodane prijelazne odredbe kojima se uređuje ocjenjivanje u prijelaznom razdoblju, od stupanja na snagu Zakona do 1. siječnja 2025.

Prihvaćen je prijedlog Odbora za zakonodavstvo i nomotehnički dorađene odredbe Prijedloga Zakona.

Promijenjena je završna odredba i preciziran dan stupanja na snagu Zakona. Umjesto stupanja na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama propisano je da Zakon stupa na snagu 1. siječnja 2024.

Pravno i nomotehnički je dorađen izričaj prijelaznih i završnih odredbi, te otklonjene nepravilnosti prema kojima bi se podzakonskim aktom ukidale određene odredbe pojedinih zakona te izvršile izmjene unutar pojedine odredbe.

Ujedno su od strane predlagatelja izmijenjene i dopunjene odredbe u cilju postizanja veće jasnoće u primjeni te su precizirana i dopunjena obrazloženja uz pojedine članke Konačnog prijedloga zakona koji su bili predmet rasprave na sjednici Hrvatskoga sabora u prvom čitanju.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Nisu prihvaćeni prijedlozi Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav:

- preispitivanje odredbe članka 8. Prijedloga Zakona, na način da se odredba podijeli na dva zasebna stavka (jedan koji bi se odnosio na diskriminaciju, a drugi na povlašćivanje), jer nema potrebe razlikovati i posebno urediti diskriminaciju i povlašćivanje, obzirom da povlašćivanje također spada u diskriminaciju (pozitivnu diskriminaciju). Međutim, iz odredbe je brisana riječ „povlašćivanje“,

- preispitivanje odredbe članka 42. Prijedloga Zakona na način da se ubrza postupak donošenja rješenja (odlučivanja o upravnim stvarima), jer je rok za odlučivanje o upravnim stvarima propisan Zakonom o općem upravnom postupku, a na odlučivanje o pravima i obvezama iz državne službe u neupravnom postupku (neupravne stvari) primjenjuju se odredbe Zakona o radu u kojem je propisan rok za odlučivanje o zahtjevu za zaštitu prava i sudsku zaštitu,

- preispitivanje odredaba koje se odnose na ograničenje broja službenika koji se mogu ocijeniti najvišim ocjenama (20% službenika koji će u jednom tijelu moći biti ocijenjeni ocjenom „izvrstan“) jer navedeno ograničenje nije propisano ovim Zakonom nego Zakonom o plaćama u državnoj službi i javnim službama.